№ 112 (2612) ▪ Вівторок, 26 червня 2001 року ▪ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

Учора завершилася київська частина візиту Папи Римського Івана Павла ІІ. Понтифік прибув до Львова.

(Читайте на 15-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ЦЬОГО ДНЯ

▪ 1871 р. Народився фольклорист і етнограф Андрій Лобода. ▪ 1883 р. Не стало Василя Незабитовського, українського юриста. ▪ 1915 р. Народилася співачка Елеонора Томм (меццо-сопрано). У 1948-73 рр. — солістка Київської опери. ▪ 1940 р. Радянський Союз надіслав ноту Румунії з ультимативною вимогою повернути Бессарабію та Північну Буковину. ▪ 1941 р. Здійснив свій подвиг льотчик Микола Гастелло з екіпажем. ▪ 1976 р. Помер художник-графік Василь Касіян. Шевченківський лауреат.

Знаковий для світу, знаменний для України

Візит в Україну Папи Римського — це знак для всіх: інвесторів, політиків, громадян. Він свідчить, що Україна є державою з усталеними демократичними порядками, з якою можна мати справу. На цьому наголосив на прес-конференції заступник Голови Верховної Ради України Степан Гавриш.

На його думку, візит Івана Павла II в Україну «ніяким чином не вплине на стосунки з Росією». Бо прибуття Папи — «велике благо для тієї держави, в яку він їде». До того ж українська й російська церкви сьогодні поза державою. Хоча в Росії і багато бажаючих зіпсувати стосунки між двома країнами, візит Папи, вважає С. Гавриш, більше вплине на об'єднання православних церков в Україні у єдину помісну церкву.

(Закінчення на 2-й стор.).

Звіт перенесено на вересень

Як і очікувалося, вчора бюро Парламентської асамблеї Ради Європи вилучило з порядку денного червневих засідань ПАРЄ питання про виконання своїх обов'язків і зобов'язань Україною. Отож задоволено прохання Моніторингового комітету асамблеї про перенесення українського звіту на вересень. До того часу в Україну мають навідатися доповідачі згаданого комітету Анне Северинсен та Рената Вольвенд.

У Страсбурзі нині перебуває делегація Верховної Ради в ПАРЄ на чолі з Борисом Олійником. Наші депутати мають намір взяти участь в обговоренні низки важливих для України питань, що розглядатимуться асамблеєю протягом цього тижня. Зокрема, питання проведення виборів у країнах—членах РЄ, боротьби з корупцією та організованою злочинністю тощо.

ДОБРЕ БУТИ МОЛОДИМ.

ПРИНАЙМНІ, ВЕСЕЛО!

Минулими вихідними 11 мільйонів громадян України віком від 14 до 28 років відзначали своє «вікове» свято — День молоді. У прес-клубі Кабінету Міністрів України кращих представників цієї вікової категорії нагороджували премією КМ за особливий вклад у будівництво незалежності України.

(Закінчення на 14-й стор.).

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

! У номер

Ми всі — потенційні мішені

Україна посідає перше місце в Європі щодо темпів поширення ВІЛ-епідемії. У світі смертельною хворобою уражено майже 35 мільйонів осіб, більш як 14 мільйонів уже померли від СНІДу. Ці цифри лунали на спецсесії Генасамблеї ООН з проблеми ВІЛ-СНІДу в Нью-Йорку.

(Закінчення на 15-й стор.).

Два вузи — два перші випуски

Перші випуски фахівців відбулися у двох новостворених вузах — Ужгородському державному інституті інформатики, економіки і права та Закарпатському угорському педагогічному інституті недержавної форми власності, що відкритий за сприяння українського та угорського урядів.

Дипломи вручено 94 юристам, 37 економістам, 28 фахівцям з інформаційних управляючих систем і технологій та 24 викладачам початкових класів для шкіл краю, де компактно проживає угорськомовне населення, **повідомляє наш закарпатський кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

Я вам пишу...

Лоточники без дипломів

Чомусь вважають, що продавцем на ринку може працювати будь-хто, без наявності документа про присвоєння професії. Але в Єдиному кваліфікаційному довідникові України фах «Продавець з лотка, на ринку» має код 5230, і такі працівники повинні пройти навчання і мати посвідчення державного зразка про присвоєння зазначеної кваліфікації.

Часто буває, що продавець на ринку водночас торгує отрутохімікатами й продуктами. А скільки виявляють неякісних товарів, які загрожують життю споживачів!

Віталій СУЛИМА.

Кривий Ріг.

Конкурси

Поштар Печкін позаздрив би

П'ятирічний луганчанин Святослав Яблонський на конкурсі дитячого малюнка отримав першу в своєму житті перемогу.

Конкурс провела Луганська дирекція «Укрпошти». Журі конкурсу під назвою «Пошта очима дитини» було дещо здивоване, коли їм на стіл поклали цілий мішок дитячих робіт. Вибрати кращі було непросто. На пропозицію передати своє розуміння значення поштової служби в нашому житті з допомогою малюнка відгукнулися цілі дитячі колективи — бібліотеки, класи, художні школи. Малюнки були різні — накидані олівцем і соковито намальовані фарбами, перенесені з дитячих книжок і з придуманими образами поштарів, смішні й серйозні. Та всі вони були дуже зворушливими. Тому організатори конкурсу прийняли рішення розширити рамки заохочення і нагородити, крім трьох переможців, якомога більше дітей, **повідомляє наш луганський кореспондент Алла АНТИПОВА.**

P. S. ДКБ «Південне» створить супутник для єгиптян

Звернення Верховної Ради України до українського народу

Пам'ятаймо про тих, хто боровся за рідну землю!

Шановні співвітчизники, громадяни України!

22 червня 2001 року виповнилося 60 років з дня початку Великої Вітчизняної війни — найтрагічнішої і найгероїчнішої війни в історії світової цивілізації. Вона була головним фронтом другої світової війни і справила вирішальний вплив на весь її хід.

Схилімо голови перед подвигами наших батьків і дідів, тих, хто 60 років тому вступив у смертельний двобій з ворогом — гітлерівським фашизмом і в кривавій боротьбі відстояв честь, свободу і незалежність Вітчизни.

Дорогою ціною була здобута Перемога. З першого дня війни на боротьбу з ворогом було мобілізовано всі сили, піднявся весь багатонаціональний народ колишнього Радянського Союзу, захищаючи свою Батьківщину, свій дім, своїх дітей, виявляючи при цьому масовий героїзм, стійкість і жертовність.

Мільйони наших співвітчизників — синів і дочок українського народу стали жертвами гітлерівського геноциду. Більше двох мільйонів громадян було вивезено на каторжні роботи до Німеччини. Гітлерівські вандали зруйнували і пограбували тисячі українських міст і сіл, промислових підприємств і сільськогосподарських колективів.

Мир прийшов до нас крізь ріки людської крові.

Пам'ять про жертви війни, пам'ять про ратний подвиг народу зобов'язує нас, нині сущих, пройнятися усвідомленням того, що без перемоги над фашизмом не було б не лише України як суверенної держави, а й української нації як етносу.

Велика Вітчизняна війна з її героїзмом і трагізмом, поразками і перемогами — це наша історія, історія наших співвітчизників — синів і дочок матері-Вітчизни.

Не мертвим, а живим потрібно, щоб не згасала Пам'ять про минуле, щоб стояли обеліски та храми, споруджені на честь воїнів-патріотів, які поклали своє життя за волю і честь Батьківщини.

Святий обов'язок нашої пам'яті, нетлінний заповіт предків наших — передати майбутнім поколінням всю правду про війну та її переможців, необхідність боронити рідну землю, так рясно политу кров'ю її захисників.

Сьогодні поруч з нами живуть ветерани війни. Доля була прихильна до них, їм пощастило залишитися живими. Але ветеранські лави рідшають з кожним днем, дедалі менше залишається людей, котрі своїм ратним і трудовим подвигом відстояли, а потім відбудовували нашу державу, зміцнювали її могутність. На жаль, багато хто з ветеранів війни нині лишається наодинці зі своїми проблемами. Справедливим є невдоволення ветеранської громадськості тим, що нині далеко не всі подвиги співвітчизників увічнені, як цього вимагає Закон України «Про увічнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні 1941—1945 років». Тому турбота про них, постійна увага до їхніх потреб і запитів — святий обов'язок і справа честі держави, всіх органів влади та їх керівників, суспільства в цілому.

Доземний уклін вам, вірні сини і дочки Вітчизни, за вашу мужність і терпеливість!

Вічна пам'ять полеглим в роки воєнного лихоліття!

Слава всім, хто дожив до сьогоднішнього дня, хто бореться і перемагає в ім'я побудови процвітаючої України!

Нехай майбутнім поколінням ніколи не доведеться пережити те, що випало на долю їх попередників.

Нехай і через віки наші нащадки говорять: «Ніхто не забутий, ніщо не забуте!»

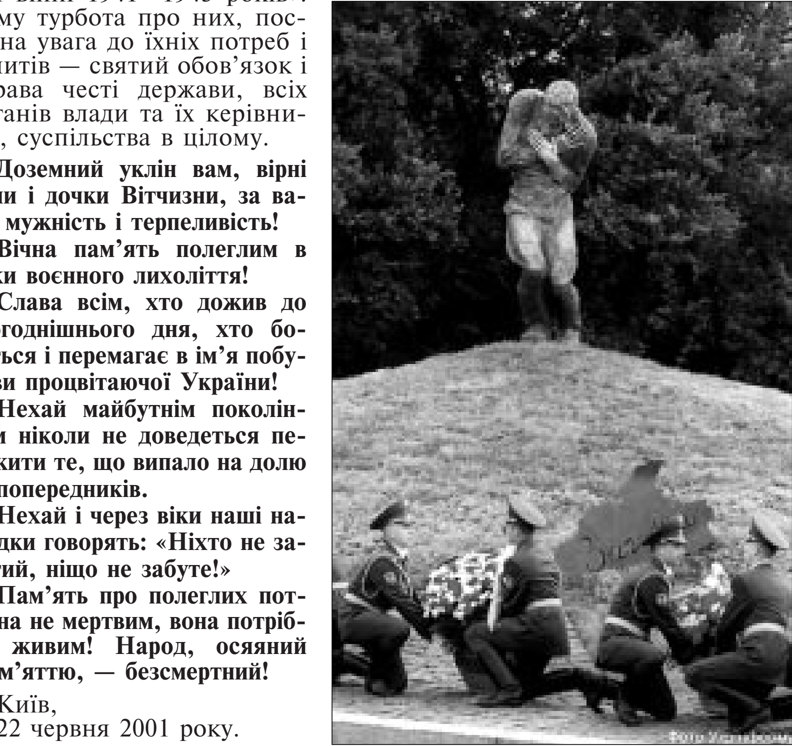
Пам'ять про полеглих потрібна не мертвим, вона потрібна живим! Народ, осяяний Пам'яттю, — безсмертний!

Київ,
22 червня 2001 року.

Фотофакт

У день 60-річчя початку Великої Вітчизняної війни у Києві відкрито пам'ятник загиблим воїнам (на фото).

Фото Сергія КУЗНЕЦОВА.

Знаковий для світу, знаменний для України

(Початок на 1-й стор.).

Степан Гавриш зазначив, що в очікуванні приїзду Івана Павла II Верховна Рада працювала надзвичайно злагоджено і продуктивно. Прийнято пакет законів з так званої малої судової реформи, Цивільний і Бюджетний кодекси, бюджетну резолюцію, яка вчасно розблокувала процес підготовки держбюджету на 2001 рік. Мала судова реформа не лише усуває правовий колапс, а й адаптує до норм Конституції чинне законодавство з питань правосуддя, наголосив Степан Гавриш. Хоча багато хто скептично оцінює цей крок, прийняття пакета законів про судоустрій, на думку С. Гавриша, дозволить без втрат провести судову реформу в Україні. До того ж запропоновані зміни до системи судочинства найдешевші і потребують не стільки коштів, скільки організаційних заходів.

На жаль, зазначив С. Гавриш, минулого тижня парламентові не вдалося прийняти зміни до Податкового кодексу — так званий малий Податковий кодекс. Голосування (194 голоси «за») свідчить, на думку С. Гавриша, що законопроект ще не узгоджено між усіма гілками влади. «Якщо наступного пленарного тижня парламент не прийме цей закон, нереально говорити, що бюджет-2002 буде побудовано на новій податковій базі», — заявив С. Гавриш.

Коментуючи бажання деяких політичних сил перекроїти Основний Закон, Степан Гавриш наголосив: чим більша стабільність Конституції, тим вища стабільність держави і суспільства в цілому. Особисто С. Гавриш скептично ставиться до будь-яких змін Конституції, якщо вони не опробувані моніторингом і не доведено, що чинні конституційні норми дестабілізують ситуацію в державі.

Юліана ШЕВЧУК.

Третина виборців згодна проголосувати за блок на чолі з Віктором Ющенком

Такі дані соціологічного опитування, проведеного Українським центром економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова 12—22 червня.

Якби у виборах брав участь блок правих партій, зокрема НРУ, УНР, «Реформи і порядок», на чолі з Віктором Ющенком то за це об'єднання проголосувало б 32,3 відсотка респондентів. Інший виборчий блок під керівництвом Віктора Ющенка, до складу якого увійшли б НДП, АПУ, Партія регіонів, отримав би 27,7 відсотка голосів громадян України.

Водночас, як показало опитування, якби вибори проходили нині, то 4-відсотковий бар'єр могли б подолати лише три партії — Комуністична (18,7 відсотка), Народний рух України (4,8 відсотка) та об'єднані соціал-демократи (4,5 відсотка). Зберігає шанси пройти у парламент самостійно і Народно-демократична партія.

Однак поки що майже чверть виборців ще не визначилася зі своїми політичними вподобаннями.

Володимир ВОЛИНСЬКИЙ.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про оголошення в Україні 2002 року Роком боротьби зі СНІДом

З метою активізації в Україні боротьби із захворюванням на СНІД, поліпшення комплексної профілактики та спеціалізованої медичної допомоги хворим на СНІД, впровадження сучасних медичних технологій та враховуючи тенденцію до погіршення епідемічної ситуації з цього захворювання в державі, **постановляю:**

1. Підтримати пропозицію Міністерства охорони здоров'я України та оголосити в Україні 2002 рік Роком боротьби зі СНІДом.

2. Кабінету Міністрів України затвердити до 20 липня 2001 року Програму профілактики ВІЛ-інфекції/СНІДу в Україні на 2001—2003 роки та забезпечити її виконання.

3. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським державним адміністраціям затвердити до 2002 року комплекс заходів, спрямованих на активізацію боротьби зі СНІДом, профілактику та лікування хворих на СНІД і його ускладнень, впровадження сучасних медичних технологій, та забезпечити їх проведення.

4. Державному комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Міністерству охорони здоров'я України, Міністерству освіти і науки України, Державному комітету молодіжної політики, спорту і туризму України разом з Національним комітетом Товариства Червоного Хреста України широко інформувати населення про засоби профілактики СНІДу та заходи, що вживаються органами виконавчої влади з метою активізації боротьби з цим небезпечним захворюванням.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
22 червня 2001 року.
№ 461/2001.

Боргові кайдани сковують реформи

Перший заступник голови Комітету Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки, голова міжвідомчої робочої групи з питань контролю в паливно-енергетичному комплексі **Олексій Кучеренко** звернувся з листом до Прем'єр-міністра України. У листі, зокрема, йдеться про те, що енергогенеруючі компанії характеризуються різким погіршенням технічного стану обладнання, зростанням дебіторської та кредиторської заборгованості, неплатежами й відсутністю інвестицій. Такого висновку дійшла на своєму засіданні міжвідомча робоча група, до складу якої входять народні депутати, представники адміністрації Президента, Кабміну, Фонду держмайна, ряду інших організацій і установ.

Олексій Кучеренко в листі пише, що концепція приватизації енергогенеруючих компаній, прийнята у 1998 році, потребує істотного коригування. Учасники засідання, зокрема, вважають: примусова реалізація майна стратегічних підприємств України, яка відбувається нині, дуже небезпечна з точки зору національної безпеки країни і потребує термінового втручання з боку уряду. Головна причина такого становища — невирішеність проблеми боргових зобов'язань підприємств. Недосконалість законодавства лише сприяла впровадженню процедури банкрутства.

Розв'язати ці проблеми тільки за рахунок законодавчого забезпечення мораторію на примусову реалізацію майна, зазначає Олексій Кучеренко, неможливо. На його думку, питання варто вирішувати системно. Однак це потребує інвентаризації боргових зобов'язань, визначення стратегії, механізмів і поетапності проведення реструктуризації боргів на державному рівні.

Ринкові механізми, йдеться у листі, працюватимуть лише за умов цивілізованої системи товарно-грошових відносин та майнової відповідальності. А вести мову про майнову відповідальність за умов багатомільярдних боргів не доводиться. Невирішеність цієї проблеми створює загрозу не лише проведенню приватизації в паливно-енергетичному комплексі, а й економічним реформам в Україні взагалі.

Міжвідомча робоча група з питань контролю за приватизацією в паливно-енергетичному комплексі запропонувала Кабінетові Міністрів низку заходів для розв'язання цієї проблеми. Зокрема, фахівці радять створити спеціальний орган, який відповідав би за формування політики і визначав основні принципи реструктуризації боргів підприємств України, а також контролював її проведення. Пропонується також ініціювати роботу щодо розробки та узгодження нової концепції приватизації енергогенеруючих компаній і розробити програму дій з її реалізації. Наступний крок — постійний контроль за розробкою нормативно-правового забезпечення впровадження концепції приватизації енергогенеруючих компаній та підготовкою до проведення конкурсів.

Як зазначив у листі Олексій Кучеренко, міжвідомча робоча група готова взяти активну участь у цій роботі, організувати законодавче забезпечення процесу приватизації та громадське обговорення цього питання.

Прислухалися...

Керівники уряду зреагували дуже швидко — вже через тиждень перший віце-прем'єр Олег Дубина дав доручення керівникам міністерств і відомств підготувати і внести на розгляд Кабінету Міністрів узгоджені пропозиції. Отож Олексій Кучеренко впевнений: проблеми, порушені в листі, обов'язково будуть розв'язані і це дасть змогу оздоровити енергетику, а відтак прискорити структурні реформи в економіці.

Володимир КОРОЛЮК.

Український парламентаризм, який він?

Сьогодні з нагоди 10-річчя незалежності України і 5-ї річниці прийняття Конституції відбудеться міжнародна науково-практична конференція «Парламентаризм в Україні: теорія і практика».

У конференції візьмуть участь представники Франції, США, Німеччини, Кореї, Росії і Білорусі. Заступник голови Верховної Ради Степан Гавриш на прес-конференції, присвяченій цій події, підкреслив, що конференція має дати серйозний поштовх до створення гармонійного українського правового поля з метою побудови України як європейської, правової, демократичної держави.

Відповідно до програми науково-практичної конференції в першій половині дня планується пленарне засідання, для участі в якому запрошено близько 600 учасників. Планованo також виступи Голови Верховної Ради України, голови Верховного Суду, Генпрокурора, а також відомих українських та зарубіжних учених в галузі теорії парламентаризму.

У другій половині дня конференція продовжить свою роботу у трьох секціях: загальнотеоретичні і практичні проблеми розвитку парламентаризму в Україні; удосконалення правового статусу Верховної Ради та її комітетів; організаційно-правові принципи законотворчого процесу в Україні.

За словами директора Інституту законодавства Верховної Ради Віталія Опришка, за результатами конференції будуть прийняті наукові рекомендації, які в перспективі зможуть вирішити багато проблем, зв'язаних з діяльністю Верховної Ради, її взаємодії з урядом та Президентом і судовою владою.

Ольга МАКЕДОН.

На «холодному» фронті — зміни

На виробництво холодильних приладів нового покоління переходить АТ «Група «Норд». Після масштабної реконструкції виробництва фреон у побутовій техніці замінено на озононеруйнуючі речовини.

Оновлення обійшлося підприємству в 22 мільйони доларів. Було використано кошти Світового банку, кредит Європейського банку реконструкції та розвитку і власні вкладення «Норду». Постачальники нового обладнання — італійські фірми, до того ж, за твердженням президента АТ "Група «Норд» Валентина Ландика, українське підприємство стало першим замовником ліній останнього покоління.

— За своєю оснащеністю ми не маємо рівних в СНД і цілком можемо конкурувати зі світовими виробниками побутової техніки, — запевнив Валентин Ландик. — Технологія виробництва така, що практично виключає втручання людини в процес, тобто допустити брак неможливо в принципі. Щоб було зрозуміліше, скажу так: якщо раніше ми випускали «Запорожець», то тепер перейшли на «Мерседес».

Холодильники і морозильники нового покоління з'являться у торговельній мережі вже 1 липня. Аби наблизити цей день, донеччани навіть змусили італійських партнерів працювати по дванадцять годин на добу і без вихідних, з чим виховані капіталізмом робітники спочатку не могли погодитися.

Заводчани очікують, що ціна продукції зросте в середньому на 4 відсотки. Але за свої гроші покупець отримає техніку, де витрати електроенергії знижено в середньому на 30 відсотків, а рівень шуму зведено до мінімуму. До того ж вітчизняний холодильник спеціально сконструйовано із урахуванням вітчизняних електричних мереж: на відміну від вередливих імпортних аналогів, «Норди» стійко витримують коливання напруги.

Сьогодні на головному підприємстві в Донецьку виготовляють 500 тисяч холодильних приладів на рік, 70 відсотків із яких відправляють на експорт.

Ліна КУЩ.

Фотофакт

Триває реконструкція столиці. Ведуться будівельні та монтажні роботи транспортної розв'язки на Севастопольській площі.

Біда

Світ проти наркоманії

Сьогодні — Міжнародний день боротьби зі зловживанням наркотичними засобами та їх незаконним обігом, проголошений Генеральною Асамблеєю ООН у 1997 році.

Протидія наркоманії і наркобізнесу в Україні, недопущення розвитку їх антисоціальних тенденцій, а також регуляторна державна політика у цій сфері на сучасному етапі є необхідною умовою розвиненого суспільства, важливим чинником його економічного, культурного та правового рівня.

Тільки цього року органами внутрішніх справ виявлено 28 тисяч фактів, пов'язаних із незаконним обігом наркотиків, за якими порушено 21,3 тисячі кримінальних справ. Викрито та ліквідовано 20 міжнародних каналів перевезення наркотичних засобів, виявлено і припинено діяльність 480 осередків нелегального виготовлення наркотиків та 790 підпільних нарколабораторій.

В. ЛЕВОШКО
представник України в Комісії ООН з наркотичних засобів, начальник УБНОН МВС України.

Під склом — Керкінітида

У центрі Євпаторії під п'ятиметровою скляною пірамідою «поховано» залишки легендарної Керкінітиди — грецького міста, заснованого 25 століть тому.

Тут жили біженці, що втекли від навали персів. Археологи відшукали цей поліс наприкінці XIX століття. А торік, прокладаючи газопровід, робітники наштовхнулися на палац знатного грека, який над своїм маєтком звів навіть оборонну башту.

Тепер частину околиці давнього поселення, кам'яні підмурки житлових приміщень середини IV ст., жертовник, домашнє вогнище, фрагменти посуду та інші свідчення життя сивої Керкінітиди можна побачити під скляним куполом.

Віктор ХОМЕНКО.

Брат убив сестру за збіжжя

Кримінал

Якби 59-річна Галина Г. з села Неньковичі знала, що смерть чатує на неї на батьківському обійсті, то обминала б його десятою дорогою...

— Цього дня вони з братом Йосипом посварилися, — розповідає прокурор Зарічненського району Юрій Ониськовець. — Брат звинувачував сестру у крадіжці трьох мішків збіжжя та двох алюмінієвих бідонів. А далі пішли в діло аргументи кулака... Можливо, цього не сталося б, якби Йосип того дня не хильнув оковитої.

Тепер батько шістьох дітей — підозрюваний.

Олександра ЮРКОВА.
Зарічненський район Рівненської області.

У номер

Київ

Рух до об'єднання

Голови Народного руху України та Українського Народного Руху Геннадій Удовенко і Юрій Костенко підписали спільний документ, який передбачає проведення спільних заходів регіональними організаціями обох партій. Ці заходи мають посприяти об'єднанню партій в єдиний виборчий блок.

Керівникам обласних організацій рекомендовано підготувати і узгодити спільні плани проведення виборчої кампанії, а також узгодити на обласному рівні плани поїздок у регіони народних депутатів від НРУ і УНР.

Як повідомляє *Інтерфакс-Україна*, буде також проведено спільне засідання Центральних проводів обох Рухів, присвячене 10-річчю незалежності України.

Чернігів

Фінансовий дощ

Банк «Allied Boston Bank»(США) вирішив вкласти в економіку Чернігівщини близько 350 мільйонів доларів.

Керівники банківської установи Генрі Бергер та Лал Бхатіа ознайомилися з потенційними підприємствами для інвестування. Між облдержадміністрацією та банком підписано протокол намірів. Згідно з ним у Чернігові буде створено фонд, який фінансуватиме інвестиційні проекти регіону за пропозиціями обласної влади. Насамперед фінансовий потік піде на ВАТ «ЧеЗаРа», повідомляє *наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.*

Одним абзацом

■ Сьогодні у Донецьку на честь 10-ї річниці незалежності України стартував велопробіг Донецьк—Київ—Донецьк. У ньому беруть участь команди велосипедистів Донецької дирекції ВАТ «Укртелеком». Траса велопробігу пройде територією 7 областей України.

■ Три дні поблизу чернігівського села Сеньківки, де межують кордони Росії, Білорусі та України, вирувало міжнародне молодіжне свято дружби. Цього року його господарями була українська юнь. Біля монумента Дружби відбулися мітинг, великий концерт, спортивні змагання.

■ У селі Чудля, що у Володимирецькому районі на Рівненщині, прийняв перших пацієнтів новий фельдшерсько-акушерський пункт.

■ Тендер на спорудження багатоцільового буксира для Феодосійського морського порту виграла державна акціонерна холдингова компанія «Чорноморський суднобудівний завод».

Уточнення

У нашій газеті (№ 104 (2604) від 14 червня цього року) надруковано статтю Сергія Влада «Енергоринок: від гопака до аргентинського танго», в якій зазначалося, що міністр палива та енергетики України Станіслав Сташевський перебував в Аргентині. Як з'ясувалося пізніше, С. Сташевський не був в Аргентині. У квітні 2001 року цю країну відвідала українська офіційна делегація з метою проведення консультацій з питань комплексного ринкового реформування паливно-енергетичної сфери, вивчення досвіду реструктуризації та приватизації в енергетичній галузі Аргентини.

Фотофакт

ЮНЕСКО проголосила 2001-й — роком славетного автора «Толкового словаря великорусского языка» Володимира Даля. Його погруддя виготовив луганський скульптор заслужений художник України Григорій Слєпцов.

Фото Вадима ЛІСНОГО, УКРІНФОРМ.

Запитань більше, ніж відповідей

Передсвяткові думки

Дуже шкода, що гілка розквітлого каштану не стала емблемою столиці, хоча не так давно вона прикрашала її герб. Як прикрашали місто історичні, а не під саркофагом, як тепер, Золоті ворота, бруківки, чудові парки зі старовинними фонтанами...

Ті, хто залишився, мають, до речі, значно кращий вигляд, аніж нові з іржавими трубами, які стирчать врізнобіч і видаються особливо потворними, коли з них не ллється вода.

Звісно, треба відбудовувати напівзруйновані будівлі, що становлять інтерес. Але навіщо було вкладати величезні кошти в зведення знищеного до фундаменту Михайлівського собору і називати це його відбудовою? До речі, він більше схожий на сценічні декорації, аніж на древній храм. Може, в таких випадках, щоб показати, яким шедевром був той чи той собор, достатньо зробити його макет у натуральну величину?!

Справжнє лихо для корінних киян — безкінечне перейменування вулиць. Чому, наприклад, зберігши пам'ятник Д. Коротченку, перейменовано вулицю його імені? Де логіка? І чому в Києві може бути вулиця Коперника чи Ежена Потьє, але не повинно бути вулиці Чкалова? А коли вже перейменовувати, то чи не ліпше назвати по-іншому, скажімо, одну з вулиць Коцюбинського? Адже йдеться про різних Коцюбинських. Але навіть не всім киянам, а тим паче приїжджим, відомо це.

А ось оперному театру справедливіше було б дати ім'я великого українського композитора Лисенка, пам'ятник якому стоїть на театральній площі.

Пройдіть вулицею Богдана Хмельницького. Водії автомобілів, що стоять на тротуарі, вимагають, щоб пішоходи потіснилися і пропустили їх. Де це бачено? Кажуть, планується розширення проїжджої частини на бульварі Шевченка. За рахунок чого? Може, знищать тополі чи пішохідну алею? Для цього теж потрібно буде чимало грошей.

Чи не краще спочатку забезпечити малоімущих, а вже потім споруджувати монументи до Дня незалежності? Доки ми житимемо в потьомкінському селі, прикриваючи його фасадами наші злидні та невлаштованість?!

Мальвіна ЛЕВІНА.
Київ.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про підтвердження

Цей Закон визначає правові та організаційні засади підтвердження відповідності продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління довкіллям, персоналу та спрямований на забезпечення єдиної державної технічної політики у сфері підтвердження відповідності.

Розділ I. Загальні положення

Стаття 1. Основні терміни та їх визначення

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

продукція — будь-який виріб, процес чи послуга, що виготовляється, здійснюється чи надається для задоволення суспільних потреб;

виробник — юридична або фізична особа — суб'єкт підприємницької діяльності, відповідальна за проектування, виготовлення, пакування та маркування продукції незалежно від того, виконуються зазначені операції самою цією особою чи від її імені;

система якості — сукупність взаємопов'язаних та взаємодіючих елементів організаційної структури, визначених механізмів відповідальності, повноважень та процедур організації, а також процесів та ресурсів, які забезпечують здійснення загального керівництва якістю та її відповідність встановленим вимогам;

система управління якістю — сукупність органів і об'єктів управління, взаємодіючих за допомогою матеріально-технічних і інформаційних засобів під час управління якістю продукції;

система управління довкіллям — сукупність організаційної структури, діяльності та відповідних ресурсів і методів для формування, здійснення, аналізу і актуалізації екологічної політики;

постачальник — юридична або фізична особа — суб'єкт підприємницької діяльності, яка вводить в обіг продукцію чи безпосередньо бере в цьому участь;

підтвердження відповідності — діяльність, наслідком якої є гарантування того, що продукція, системи якості, системи управління якістю, системи управління довкіллям, персонал відповідають встановленим законодавством вимогам;

декларування відповідності — процедура, за допомогою якої виробник або уповноважена ним особа (далі — виробник) під свою повну відповідальність документально засвідчує, що продукція відповідає встановленим законодавством вимогам;

сертифікація — процедура, за допомогою якої визнаний в установленому порядку орган документально засвідчує відповідність продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління довкіллям, персоналу встановленим законодавством вимогам;

випробувальна лабораторія — лабораторія, яка проводить технічні операції, що полягають у визначенні однієї чи декількох характеристик даної продукції згідно з встановленою процедурою;

сертифікат відповідності — документ, який підтверджує, що продукція, системи якості, системи управління якістю, системи управління довкіллям, персонал відповідає встановленим вимогам конкретного стандарту чи іншого нормативного документа, визначеного законодавством;

декларація про відповідність — документально оформлена в установленому порядку заява виробника, де дається гарантія відповідності продукції вимогам, встановленим законодавством;

аудитор з сертифікації — особа, яка має відповідну кваліфікацію, теоретичну і практичну підготовку, необхідну для проведення одного або кількох видів робіт з сертифікації, і атестована в установленому порядку та занесена до відповідного реєстру;

технічний регламент з підтвердження відповідності нормативно-правовий акт, затверджений Кабінетом Міністрів України, в якому містяться опис видів продукції, що підлягає обов'язковому підтвердженню відповідності, вимоги безпеки для життя та здоров'я людини, тварин, рослин, а також майна та охорони довкілля, процедури підтвердження відповідності цим вимогам, правила маркування і введення продукції в обіг;

свідоцтво про визнання відповідності — документ, що засвідчує визнання іноземних документів про підтвердження відповідності продукції вимогам, встановленим законодавством України;

введення продукції в обіг — виготовлення або ввезення на митну територію України продукції з наступною самостійною або опосередкованою її реалізацією на території України;

законодавчо регульована сфера — сфера, в якій вимоги до продукції та умови введення її в обіг регламентуються законодавством;

законодавчо нерегульована сфера — сфера, в якій вимоги до продукції та умови введення її в обіг не регламентуються законодавством.

Стаття 2. Сфера дії Закону

Цей Закон регулює відносини, що виникають у процесі підтвердження відповідності продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління довкіллям, персоналу вимогам, встановленим законодавством України, і поширюється на виробників та постачальників продукції незалежно від форми власності і видів діяльності, на органи з сертифікації, випробувальні лабораторії, а також відповідні органи державної влади.

Стаття 3. Законодавство України у сфері підтвердження відповідності

Законодавство України у сфері підтвердження відповідності складається з цього Закону та інших нормативно-правових актів, що регулюють відносини у цій сфері.

Стаття 4. Об'єкти підтвердження відповідності

Згідно з цим Законом об'єктами підтвердження відповідності є продукція, системи якості, системи управління якістю, системи управління довкіллям, персонал.

Стаття 5. Основні принципи державної політики у сфері підтвердження відповідності

Державна політика у сфері підтвердження відповідності базується на таких принципах:

координації дій органів виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності, розмежування їх повноважень та уникнення дублювання;

неупередженості, прозорості та доступності процедур підтвердження відповідності;

застосування з урахуванням існуючої міжнародної практики способів підтвердження відповідності залежно від потенційного ризику;

забезпечення ідентичних процедур підтвердження відповідності продукції вітчизняного та іноземного походження;

гармонізації національних нормативно-правових актів з підтвердження відповідності з міжнародними та європейськими;

сприяння розвитку сфери підтвердження відповідності в законодавчо нерегульованій сфері;

дотримання вимог щодо конфіденційності інформації, отриманої в результаті робіт з підтвердження відповідності;

забезпечення повного та всебічного інформування з питань підтвердження відповідності всіх заінтересованих сторін.

Стаття 6. Повноваження органів виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності

Кабінет Міністрів України у сфері підтвердження відповідності:

забезпечує здійснення державної політики у сфері підтвердження відповідності;

визначає центральні органи виконавчої влади з питань технічного регулювання у відповідних сферах діяльності;

визначає центральні органи виконавчої влади, на які покладається розроблення технічних регламентів;

затверджує технічні регламенти з підтвердження відповідності;

укладає міжнародні угоди у сфері підтвердження відповідності приєднання України до міжнародних (регіональних) систем сертифікації.

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності:

бере участь у формуванні державної політики у сфері підтвердження відповідності;

забезпечує проведення єдиної державної технічної політики у сфері підтвердження відповідності;

готує пропозиції щодо укладання міжнародних угод у сфері підтвердження відповідності, приєднання України до міжнародних (регіональних) систем сертифікації, приймає рішення про порядок визнання результатів робіт, проведених органами з сертифікації інших країн;

координує діяльність центральних органів виконавчої влади у визначених сферах діяльності з підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері;

організовує розроблення проектів нормативно-правових актів, що встановлюють загальні вимоги та правила процедури підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері;

надає методологічну допомогу центральним органам виконавчої влади у розробленні проектів законів, інших нормативно-правових актів з підтвердження відповідності, у тому числі технічних регламентів;

узгоджує розроблені центральними органами виконавчої влади технічні регламенти з підтвердження відповідності, що подаються на затвердження Кабінету Міністрів України;

організовує ведення державного реєстру уповноважених органів з сертифікації та встановлює порядок надання ними інформації, що стосується виданих сертифікатів відповідності та свідоцтв про визнання відповідності;

організовує підготовку та атестацію аудиторів з сертифікації;

організовує ведення національного фонду нормативно-правових актів з питань підтвердження відповідності;

здійснює інформаційне забезпечення з питань підтвердження відповідності.

Центральні органи виконавчої влади, на які покладені функції технічного регулювання у визначених сферах діяльності:

готують пропозиції щодо уповноваження органів з сертифікації на проведення робіт з підтвердження відповідності у законодавчо регульованій сфері;

беруть участь у розробленні проектів технічних регламентів з підтвердження відповідності та інших нормативно-правових актів у цій сфері;

організовують підготовку та підвищення кваліфікації фахівців з підтвердження відповідності.

Центральний орган виконавчої влади з питань економіки:

за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності та з центральними органами виконавчої влади, на які покладені функції технічного регулювання у визначених сферах діяльності, уповноважує органи з сертифікації (далі — уповноважені органи з сертифікації) на проведення робіт з підтвердження відповідності у законодавчо регульованій сфері;

організовує нагляд за проведенням робіт з підтвердження відповідності уповноваженими органами з сертифікації.

Стаття 7. Підтвердження відповідності

Процедура підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері є обов'язковою для виробника, постачальника чи уповноваженого органу з сертифікації.

Підтвердження відповідності в законодавчо нерегульованій сфері здійснюється на добровільних засадах.

Відповідність продукції вимогам, встановленим законодавством, засвідчується декларацією про відповідність або сертифікатом відповідності.

Стаття 8. Національний знак відповідності

Національний знак відповідності — знак, який засвідчує відповідність позначеної ним продукції вимогам технічних регламентів з підтвердження відповідності, які поширюються на неї.

Опис та правила застосування національного знака відповідності встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Виробник зобов'язаний наносити національний знак відповідності в законодавчо регульованій сфері на продукцію, відповідність якої він засвідчив декларацією. У разі підтвердження відповідності продукції уповноваженим органом з сертифікації до національного знака відповідності додається ідентифікаційний номер цього органу.

Розділ II. Підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері

Стаття 9. Підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері

Процедура підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері для окремих видів продукції, яка може становити небезпеку для життя та здоров'я людини, тварин, рослин, а також майна та охорони довкілля, запроваджується технічними регламентами з підтвердження відповідності.

Із введенням в дію технічних регламентів з підтвердження відповідності спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності офіційно публікує перелік національних стандартів, добровільне застосування яких може сприйматись як доказ відповідності продукції вимогам технічних регламентів. Виробник чи постачальник також має право підтвердити відповідність продукції вимогам технічних регламентів іншими, ніж відповідність стандартам, шляхами, передбаченими цими регламентами.

Стаття 10. Декларування відповідності в законодавчо регульованій сфері

Виробник забезпечує підтвердження відповідності та складає декларацію про відповідність, якщо це встановлено технічним регламентом з підтвердження відповідності на цей вид продукції. Якщо виробник не є резидентом України, він призначає в установленому законодавством порядку уповноважену особу — резидента України для підтвердження відповідності.

Форма, зміст та строк зберігання декларації про відповідність встановлюються технічним регламентом з підтвердження відповідності.

Виробник зобов'язаний надавати органам, що здійснюють державний нагляд у сфері підтвердження відповідності, декларацію про відповідність та документацію, що підтверджує декларовану відповідність протягом встановленого законодавством строку їх зберігання.

Стаття 11. Сертифікація в законодавчо регульованій сфері

Сертифікація в законодавчо регульованій сфері провадиться згідно з вимогами технічних регламентів з підтвердження відповідності.

За результатами проведення сертифікації у разі позитивного рішення уповноваженого органу з сертифікації заявникові видається сертифікат відповідності, зразок якого затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності.

Стаття 12. Уповноважені органи із сертифікації, що здійснюють діяльність в законодавчо регульованій сфері

Підтвердження відповідності здійснюється акредитованими в установленому законодавством порядку органами із сертифікації будь-якої форми власності, які уповноважені на здійснення цієї діяльності в законодавчо регульованій сфері.

відповідності

Уповноваженими органами із сертифікації можуть бути виключно резиденти України.

Уповноважені органи із сертифікації ведуть реєстри виданих сертифікатів відповідності, свідоцтв про визнання відповідності та подають в установленому порядку інформацію про них до державного реєстру сертифікатів відповідності та свідоцтв про визнання відповідності.

Уповноважені органи із сертифікації мають право укладати за погодженням із спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності угоди про взаємне визнання результатів робіт з підтвердження відповідності з уповноваженими органами інших країн.

Вимоги до уповноважених органів із сертифікації та порядок надання їм повноважень встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 13. Обов'язки виробників та постачальників продукції, яка підлягає підтвердженню відповідності в законодавчо регульованій сфері

Виробник зобов'язаний:

сприяти проведенню всіх процедур підтвердження відповідності, встановлених для конкретного виду продукції;

наносити на продукцію національний знак відповідності в законодавчо регульованій сфері;

компенсувати споживачам продукції завдані їм збитки в разі виявлення невідповідності продукції вимогам, зазначеним у декларації про відповідність та/або сертифікаті відповідності чи свідоцтві про визнання відповідності.

Постачальник зобов'язаний:

реалізовувати продукцію за умови наявності копії сертифіката відповідності та/або копії декларації про відповідність чи копії свідоцтва про визнання відповідності в порядку, визначеному законодавством;

припиняти реалізацію продукції, якщо вона не відповідає вимогам нормативних документів, зазначеним у декларації про відповідність або у сертифікаті відповідності чи свідоцтві про визнання відповідності.

Стаття 14. Державний нагляд за підтвердженням відповідності в законодавчо регульованій сфері

Державний нагляд за дотриманням вимог з підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері здійснюється в порядку, встановленому законодавством.

Стаття 15. Оскарження дій уповноважених органів

Особа, яка є заявником з підтвердження відповідності, може оскаржити дії та рішення уповноваженого органу з сертифікації шляхом подання скарги до апеляційної комісії або в судовому порядку.

Скарги розглядаються апеляційними комісіями, що створюються при уповноважених органах з сертифікації.

Типове положення про апеляційні комісії та порядок розгляду ними скарг затверджується спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності.

У разі незгоди однієї із сторін з рішенням апеляційної комісії воно може бути оскаржено у спеціально уповноваженому центральному органі виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності.

Розділ III. Підтвердження відповідності в законодавчо нерегульованій сфері

Стаття 16. Декларування відповідності в законодавчо нерегульованій сфері

Виробник може складати декларацію про відповідність за власною ініціативою або на підставі договору із споживачем, при цьому він несе відповідальність за включення недостовірних відомостей у декларацію згідно із законами України.

Стаття 17. Сертифікація в законодавчо нерегульованій сфері

Сертифікація в законодавчо нерегульованій сфері провадиться на добровільних засадах у порядку, визначеному договором між заявником (виробником, постачальником) та органом із сертифікації. При цьому підтверджується відповідність продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління довкіллям, персоналу будь-яким заявленим вимогам.

Орган із сертифікації встановлює правила проведення сертифікації, визначає учасників робіт із сертифікації.

Сертифікація на добровільних засадах може провадитися також органами із сертифікації, уповноваженими на провадження робіт у законодавчо регульованій сфері.

Розділ IV. Фінансування діяльності з підтвердження відповідності

Стаття 18. Фінансування діяльності з підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері

Діяльність органів з підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері фінансується за рахунок:

коштів, отриманих уповноваженими органами із сертифікації від заявників як плата за виконані роботи з підтвердження відповідності;

коштів Державного бюджету України;

інших коштів, передбачених законом.

У межах виділених бюджетних коштів у сфері підтвердження відповідності фінансуються:

діяльність органів виконавчої влади, на які законодавством покладено функції технічного регулювання у визначених сферах діяльності;

державний нагляд за дотриманням вимог;

науково-дослідні роботи;

розроблення проектів технічних регламентів, міжнародних і національних нормативних документів, що встановлюють відповідні правила та вимоги;

участь у роботі міжнародних (регіональних) організацій.

Замовниками робіт у сфері підтвердження відповідності за кошти Державного бюджету України є центральні органи виконавчої влади, на які законодавством покладено технічне регулювання у визначених сферах діяльності.

Стаття 19. Оплата робіт з підтвердження відповідності

Оплата робіт з підтвердження відповідності в законодавчо регульованій сфері здійснюється згідно з правилами визначення вартості цих робіт, що затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Оплата робіт з підтвердження відповідності в законодавчо нерегульованій сфері здійснюється на договірних засадах.

Розділ V. Відповідальність за порушення вимог законодавства у сфері підтвердження відповідності

Стаття 20. Відповідальність за порушення законодавства у сфері підтвердження відповідності

Особи, винні в порушенні законодавства у сфері підтвердження відповідності, несуть відповідальність згідно із законами України.

Розділ VI. Міжнародне співробітництво

Стаття 21. Участь України в міжнародному співробітництві у сфері підтвердження відповідності

Спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері підтвердження відповідності у встановленому законодавством порядку представляє інтереси України в міжнародних організаціях з підтвердження відповідності, здійснює співробітництво у цій сфері з відповідними органами інших країн, приймає рішення про приєднання до міжнародних та регіональних систем сертифікації, укладає договори про взаємне визнання результатів робіт з підтвердження відповідності.

Стаття 22. Міжнародні договори

Якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші норми, ніж ті, що передбачені цим Законом, то застосовуються норми міжнародного договору.

Розділ VII. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Підтвердження відповідності продукції згідно з вимогами Декрету Кабінету Міністрів України від 10 травня 1993 року № 46-93 «Про стандартизацію і сертифікацію» (в частині положень про сертифікацію) здійснюється до введення в дію відповідного технічного регламенту з підтвердження відповідності.

3. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:

внести до Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законодавчих актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити приведення своїх нормативно-правових актів, а також нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність з нормами цього Закону;

розробити та затвердити нормативно-правові акти, передбачені цим Законом.

4. Сертифікати відповідності та свідоцтва про визнання відповідності, видані в установленому порядку в державній системі сертифікації продукції та послуг до набрання чинності цим Законом, є чинними до закінчення строку їх дії.

5. Статтю 5 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 4, ст.28; 1998 р., № 10, ст.35; 1999 р., № 39, ст.357, № 48, ст.418; 2000 р., № 32, ст.254, № 39, ст. 333, № 45, ст.375) доповнити підпунктом 5.2.15 такого змісту:

«5.2.15. Суми витрат, пов'язаних з підтвердженням відповідності продукції, систем якості, систем управління якістю, систем управління довкіллям, персоналу встановленим вимогам відповідно до Закону України «Про підтвердження відповідності».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
17 травня 2001 року.
№ 2406-III.

У номер

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Конвенції Міжнародної організації праці № 132 (переглянутої) 1970 року про оплачувані відпустки

Верховна Рада України *постановляє:*

Конвенцію Міжнародної організації праці № 132 (переглянуту) 1970 року про оплачувані відпустки, прийняту 54 сесією Генеральної конференції Міжнародної організації праці 24 червня 1970 року, ратифікувати з такою заявою:

«Україна відповідно до статті 15 Конвенції заявляє, що бере зобов'язання за нею стосовно осіб, які працюють за наймом в усіх секторах економіки, включаючи сільське господарство».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
29 травня 2001 року.
№ 2481-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Рішення Ради глав урядів держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав про Міждержавну програму з розробки стандартів у галузі безпеки та охорони праці на продукцію, що взаємопостачається, на 2000—2005 роки

Верховна Рада України *постановляє:*

Рішення Ради глав урядів держав — учасниць Співдружності Незалежних Держав про Міждержавну програму з розробки стандартів у галузі безпеки та охорони праці на продукцію, що взаємопостачається, на 2000—2005 роки, підписане в м. Москві 20 червня 2000 року, ратифікувати (додається).

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
29 травня 2001 року.
№ 2482-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України та Урядом Японії щодо надання японського культурного гранту на постачання аудіообладнання Національному академічному драматичному театру імені І. Франка

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду (у формі обміну нотами) між Кабінетом Міністрів України та Урядом Японії щодо надання японського культурного гранту на постачання аудіообладнання Національному академічному драматичному театру імені І. Франка від 1 лютого 2001 року ратифікувати (додається).

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
29 травня 2001 року.
№ 2483-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Конвенції між Урядом України і Урядом Грецької Республіки про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і на майно

Верховна Рада України *постановляє:*

Конвенцію між Урядом України і Урядом Грецької Республіки про уникнення подвійного оподаткування та попередження податкових ухилень стосовно податків на доходи і на майно, підписану 6 листопада 2000 року в м. Києві, ратифікувати (додається).

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
29 травня 2001 року.
№ 2484-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Казахстан про співробітництво в галузі попередження надзвичайних ситуацій та ліквідації їхніх наслідків

Верховна Рада України *постановляє:*

Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Казахстан про співробітництво в галузі попередження надзвичайних ситуацій та ліквідації їхніх наслідків, підписану 17 вересня 1999 року в м. Києві, ратифікувати.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
29 травня 2001 року.
№ 2485-III.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про організації роботодавців

Цей Закон визначає правові, соціальні, економічні, організаційні засади створення та функціонування організацій роботодавців, форми та напрями їх діяльності, а також принципи їх взаємодії з органами державної влади та органами місцевого самоврядування, професійними спілками, їх об'єднаннями, іншими об'єднаннями громадян.

Закон спрямований на підвищення ролі організацій роботодавців та їх об'єднань у соціально-трудових відносинах та на реалізацію економічної політики в державі, вдосконалення системи соціального партнерства.

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

Для цілей цього Закону нижченаведені терміни вживаються у такому значенні:

роботодавець — власник підприємства, установи, організації незалежно від форми власності, виду діяльності та галузевої належності або уповноважений ним орган чи фізична особа, яка відповідно до законодавства використовує найману працю;

організація роботодавців — громадська неприбуткова організація, яка об'єднує роботодавців на засадах добровільності та рівноправності з метою представництва і захисту їх прав та інтересів;

об'єднання організацій роботодавців —неприбуткова організація роботодавців, яка об'єднує організації роботодавців на засадах добровільності та рівноправності з метою представництва і захисту прав та інтересів організацій роботодавців та роботодавців;

соціальне партнерство — система колективних відносин між найманими працівниками, роботодавцями, виконавчою владою, які виступають сторонами соціального партнерства у ході реалізації їх соціально-економічних прав та інтересів;

сторони соціального партнерства — професійні спілки та їх об'єднання, інші організації найманих працівників, утворені ними відповідно до чинного законодавства; роботодавці, їх організації та об'єднання; держава в особі виконавчих органів влади і органів місцевого самоврядування.

Стаття 2. Право роботодавців на свободу об'єднання

Роботодавці мають право на свободу об'єднання в організації роботодавців для здійснення і захисту своїх прав та задоволення соціальних, економічних та інших законних інтересів на основі вільного волевиявлення без будь-якого попереднього дозволу, вступу до таких організацій на умовах і в порядку, визначених їх статутами, участі в організаціях роботодавців, а також вільного виходу з них на умовах і в порядку, визначених законодавством та їх статутами, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Для виконання своїх статутних завдань організації роботодавців мають право на добровільних засадах створювати або вступати до об'єднання організацій роботодавців і вільно виходити з них.

Стаття 3. Законодавство про організації роботодавців та їх об'єднання

Законодавство України про організації роботодавців та їх об'єднання складається з Конституції України, Закону України «Про об'єднання громадян», цього Закону, інших нормативно-правових актів, виданих відповідно до нього, а також законодавства про соціальне партнерство, професійні спілки.

Стаття 4. Сфера дії Закону

Дія цього Закону поширюється на організації роботодавців та їх об'єднання всіх рівнів, а також на утворені ними органи. З питань, не врегульованих цим Законом, діяльність організацій роботодавців та їх об'єднань регулюється Законом України «Про об'єднання громадян».

Цей Закон не поширюється на об'єднання громадян, що створені і діють в порядку, визначеному іншими законами України.

Повна назва організації роботодавців чи об'єднання організацій роботодавців повинна містити слово «роботодавець» або похідні від нього слова.

Визначення «організація роботодавців», «об'єднання організацій роботодавців» та похідні від них можуть використовувати лише ті організації та їх об'єднання, які створені і діють відповідно до цього Закону.

Стаття 5. Мета і завдання організацій роботодавців та їх об'єднань

Організації роботодавців та їх об'єднання створюються і діють з метою представництва та захисту законних інтересів роботодавців у економічній, соціально-трудовій та інших сферах, у тому числі в їх відносинах з іншими сторонами соціального партнерства.

Основними завданнями організацій роботодавців та їх об'єднань є:

співробітництво з органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування, професійними спілками, їх об'єднаннями та іншими організаціями найманих працівників;

забезпечення представництва та захист законних інтересів і прав роботодавців у відносинах з органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування, професійними спілками, їх об'єднаннями та іншими організаціями найманих працівників, іншими об'єднаннями громадян;

участь у формуванні та реалізації соціально-економічної політики держави;

участь у проведенні колективних переговорів та укладанні генеральної, регіональних і галузевих угод та забезпечення виконання своїх зобов'язань за укладеними угодами;

координація діяльності роботодавців у виконанні зобов'язань за генеральною, регіональними чи галузевими угодами;

контроль за виконанням іншими сторонами соціального партнерства зобов'язань за генеральною, регіональними та галузевими угодами;

сприяння максимальному дотриманню інтересів роботодавців при вирішенні колективних трудових спорів (конфліктів);

сприяння вирішенню колективних трудових спорів, запобіганню страйкам як крайньому засобу вирішення цих конфліктів;

збалансування попиту і пропозиції робочої сили, запобігання масовому безробіттю шляхом сприяння створенню нових робочих місць, забезпечення раціональної структури зайнятості населення;

вдосконалення системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації кадрів, поширення професійних знань та досвіду;

забезпечення скоординованості дій роботодавців, їх організацій та об'єднань щодо виконання науково-технічних і соціальних програм, спрямованих на збільшення обсягів виробництва продукції і послуг, підвищення їх конкурентоспроможності, врегулювання та поліпшення умов праці;

розвиток співробітництва з іноземними і міжнародними організаціями роботодавців та їх об'єднаннями.

Розділ ІІ. ОСНОВНІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ

Стаття 6. Принципи створення та діяльності організацій роботодавців та їх об'єднань

Організації роботодавців та їх об'єднання створюються і діють на таких основних принципах:

законності;

добровільності вступу та свободи виходу;

рівноправності членів;

самоврядування;

гласності;

відповідальності за виконання взятих зобов'язань.

Відповідно до принципів, визначених у цій статті:

ніхто не може бути примушений до вступу в будь-які організації роботодавців або їх об'єднання чи обмежений у правах за належність або неналежність до них;

кожний член організації роботодавців, організація роботодавців, яка є членом об'єднання організацій роботодавців (далі — член об'єднання), має право у будь-який час вийти з організації роботодавців чи їх об'єднання в порядку та на умовах, визначених статутом;

кожний член організації роботодавців, член об'єднання організацій роботодавців має рівні права у вирішенні будь-яких питань діяльності організації роботодавців, об'єднання незалежно від статусу, майнового стану, результатів фінансово-господарської діяльності та інших ознак.

Організації роботодавців та їх об'єднання вирішують питання щодо діяльності організації, об'єднання на підставі власних статутів відповідно до законодавства України.

Організації роботодавців та їх об'єднання зобов'язані забезпечувати повне та своєчасне інформування своїх членів з питань їх діяльності, ознайомлювати на їх прохання з усіма матеріалами, що стосуються діяльності організації, об'єднання.

Стаття 7. Гарантії діяльності організацій роботодавців та їх об'єднань

Держава забезпечує додержання прав і законних інтересів організацій роботодавців та їх об'єднань, створених у порядку, встановленому цим Законом.

Держава визнає створені відповідно до цього Закону організації роботодавців та їх об'єднання повноважними представниками інтересів їх членів у межах повноважень, закріплених їх статутами.

Організації роботодавців та їх об'єднання у своїй діяльності незалежні від органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, професійних спілок, їх об'єднань, інших організацій найманих працівників, політичних партій та інших об'єднань громадян, їм не підзвітні і не підконтрольні, крім випадків, передбачених законом.

Забороняється будь-яке втручання у статутну діяльність організацій роботодавців та їх об'єднань з боку органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, професійних спілок, їх об'єднань, інших організацій найманих працівників, політичних партій та інших об'єднань громадян, крім випадків, передбачених законом.

Держава не несе відповідальності за зобов'язаннями організацій роботодавців та їх об'єднань, організації роботодавців та їх об'єднання не несуть відповідальності за зобов'язаннями держави, крім випадків, прямо передбачених законом.

Розділ ІІІ. СТАТУС ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ

Стаття 8. Статус організацій роботодавців та їх об'єднань

Організації роботодавців створюються і діють за територіальною або галузевою ознакою і мають статус місцевих, обласних, республіканських Автономної Республіки Крим (далі — республіканських), міжнародних.

Об'єднання організацій роботодавців створюються і діють за територіальною або галузевою ознакою і мають статус місцевих, обласних, республіканських, всеукраїнських.

Статус місцевих мають організації роботодавців, діяльність яких поширюється на територію відповідної адміністративно-територіальної одиниці і які на момент державної реєстрації об'єднують не менше десяти роботодавців цієї адміністративно-територіальної одиниці або двох і більше роботодавців певної галузі в межах цієї адміністративно-територіальної одиниці.

Статус місцевих мають об'єднання організацій роботодавців, які на час державної реєстрації об'єднують дві і більше організації роботодавців відповідної адміністративно-територіальної одиниці або дві і більше організації роботодавців певної галузі відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Статус обласних, Київської та Севастопольської міських мають організації роботодавців, діяльність яких поширюється на територію відповідної області, міст Києва та Севастополя і які на час державної реєстрації об'єднують не менше десяти роботодавців більшості районів і міст обласного підпорядкування цієї області, районів у містах Києві та Севастополі або двох і більше роботодавців певної галузі з тих районів і міст обласного підпорядкування цієї області, районів у містах Києві та Севастополі, де сконцентровані підприємства цієї галузі.

Статус обласних, Київської та Севастопольської міських мають об'єднання організацій роботодавців, які на час державної реєстрації об'єднують дві і більше обласні організації роботодавців відповідної області, міські у містах Києві та Севастополі або дві і більше обласні організації роботодавців певної галузі відповідної області, міські у містах Києві та Севастополі.

Статус республіканських мають організації роботодавців, які на час державної реєстрації об'єднують не менше десяти роботодавців більшості адміністративно-територіальних одиниць Автономної Республіки Крим або двох і більше роботодавців певної галузі з тих адміністративно-територіальних одиниць Автономної Республіки Крим, де сконцентровані підприємства цієї галузі.

Статус республіканських мають об'єднання організацій роботодавців, які на час державної реєстрації об'єднують дві і більше республіканські організації роботодавців більшості адміністративно-територіальних одиниць Автономної Республіки Крим або дві і більше республіканські організації роботодавців певної галузі більшості з тих адміністративно-територіальних одиниць Автономної Республіки Крим, де сконцентровані підприємства цієї галузі.

Статус всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців мають об'єднання, які на час державної реєстрації об'єднують обласні організації роботодавців більшості областей України та Автономної Республіки Крим, обласні організації роботодавців певної галузі тих областей, де сконцентровані підприємства цієї галузі.

З метою координації роботи всеукраїнських об'єднань організацій роботодавців та представництва інтересів роботодавців у формуванні та реалізації соціально-економічної політики, розвитку соціального партнерства тощо вони можуть утворювати інші об'єднання і делегувати їм відповідні права і обов'язки.

Статус міжнародних мають організації та об'єднання організацій роботодавців, діяльність яких поширюється на територію України і хоча б однієї іншої держави.

Всеукраїнські об'єднання організацій роботодавців мають право без спеціального дозволу використовувати у своїй назві слово «Україна» та похідні від нього слова.

Розділ IV. ПОРЯДОК СТВОРЕННЯ ТА ПРИПИНЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ

Стаття 9. Створення організації роботодавців

Засновниками організації роботодавців відповідно до цього Закону можуть бути не менш як десять роботодавців або два і більше роботодавці певної галузі для заснування галузевої організації роботодавців.

Рішення про створення організації роботодавців приймається установчим з'їздом (конференцією) роботодавців, що оформляється протоколом установчого з'їзду (конференції), який підписують голова та секретар з'їзду (конференції).

Невід'ємною частиною протоколу є реєстр осіб, які брали участь в установчому з'їзді (конференції).

У реєстрі обов'язково зазначаються:

щодо фізичних осіб — роботодавців: прізвище, ім'я та по батькові особи, дані її паспорта (а для іноземців та осіб без громадянства — дані національного паспорта або документа, що його замінює), адреса та відомості, які підтверджують статус роботодавця та факт використання найманої праці. Дані про особу засвідчуються її особистим підписом;

щодо уповноважених органів — роботодавців: повне найменування, ідентифікаційний код, юридична адреса, відомості, що підтверджують статус роботодавця та факт використання найманої праці, прізвище, ім'я та по батькові особи, яка уповноважена брати участь в установчому з'їзді (конференції), дані її паспорта (а для іноземців та осіб без громадянства — дані національного паспорта або документа, що його замінює). Ці дані засвідчуються підписом особи, яка уповноважена брати участь в установчому з'їзді (конференції).

Установчий з'їзд (конференція) затверджує статут організації роботодавців, обирає її органи управління, уповноважує осіб на проведення державної реєстрації, вирішує інші питання, пов'язані із створенням організації роботодавців.

Стаття 10. Заснування об'єднання організацій роботодавців

Засновниками об'єднання організацій роботодавців є організації роботодавців.

Рішення про заснування об'єднання організацій роботодавців приймається установчим з'їздом (конференцією) роботодавців —уповноважених представників організацій роботодавців, що оформляється протоколом установчого з'їзду (конференції), який підписують голова та секретар з'їзду (конференції).

Невід'ємною частиною протоколу є реєстр організацій роботодавців, які брали участь в установчому з'їзді (конференції), в якому зазначаються дані щодо організацій роботодавців: повне найменування, місцезнаходження керівних органів, дата та орган, що здійснював державну реєстрацію організацій роботодавців; прізвище, ім'я та по батькові особи, яка представляє організацію роботодавців, дані її паспорта (національного паспорта або документа, що його замінює). Ці дані засвідчуються підписом особи, яка уповноважена брати участь в установчому з'їзді (конференції).

Установчий з'їзд (конференція) затверджує статут об'єднання організацій роботодавців, обирає його керівні органи, уповноважує осіб на проведення державної реєстрації, вирішує інші питання, пов'язані із створенням об'єднання.

Стаття 11. Установчі документи організації роботодавців та їх об'єднань

Організації роботодавців та їх об'єднання діють на основі статутів, які затверджуються установчим з'їздом (конференцією) роботодавців, організацій роботодавців.

Статут організації роботодавців, об'єднання організацій роботодавців повинен містити:

1) повну назву організації роботодавців, об'єднання (відмінну від існуючих), статус організації, об'єднання та місцезнаходження керівних органів;

2) мету створення та напрями діяльності організації роботодавців, об'єднання;

3) умови членства (участі) та порядок прийому в члени організації роботодавців, об'єднання та виходу з організації, об'єднання;

4) права і обов'язки членів (учасників) організації роботодавців, об'єднання;

5) положення про відповідальність членів по зобов'язаннях організації роботодавців, об'єднання в соціально-трудових відносинах;

6) порядок утворення і діяльності керівних органів організації роботодавців, об'єднання та їх повноваження;

7) джерела формування і порядок використання коштів та іншого майна організації роботодавців, об'єднання, порядок звітності, контролю, здійснення господарської та іншої діяльності, необхідної для виконання статутних завдань;

8) порядок сплати вступних, членських та цільових внесків;

9) порядок внесення змін до статуту організації роботодавців, об'єднання;

10) порядок набуття повноважень від роботодавців, які входять до складу організації (об'єднання), стосовно встановлення конкретних соціальних норм в угодах, які в подальшому будуть обов'язковими до виконання самими роботодавцями (мінімальна заробітна плата, міжтарифні співвідношення, мінімальні соціальні пільги і гарантії, функціонування соціально-культурних закладів);

11) порядок припинення діяльності організації роботодавців, об'єднання і вирішення майнових питань, пов'язаних з їх ліквідацією, реорганізацією.

У статуті можуть бути передбачені й інші положення щодо особливостей створення і діяльності організації роботодавців чи об'єднання.

Статут організації роботодавців, об'єднання не повинен суперечити законодавству України.

роботодавців

Стаття 12. Членство в організаціях роботодавців та їх об'єднаннях

Членами організацій роботодавців можуть бути роботодавці відповідно до цього Закону. Роботодавець може бути одночасно членом декількох організацій роботодавців.

Членами об'єднань організацій роботодавців можуть бути організації роботодавців, зареєстровані відповідно до цього Закону.

Організація роботодавців може бути членом галузевого і територіального об'єднання організацій роботодавців.

Організації роботодавців та їх об'єднання не відповідають за зобов'язаннями своїх засновників і членів, крім випадків, передбачених законом.

Засновники та члени організацій роботодавців та їх об'єднань відповідають за зобов'язаннями організацій роботодавців та їх об'єднань, якщо це передбачено їх статутами, — в порядку і на умовах, визначених статутами.

Стаття 13. Державна реєстрація організацій роботодавців та їх об'єднань

Організації роботодавців та їх об'єднання підлягають обов'язковій реєстрації в порядку, встановленому Законом України «Про об'єднання громадян».

Стаття 14. Символіка організацій роботодавців та їх об'єднань

Організації роботодавців та їх об'єднання можуть використовувати власну символіку, яка затверджується відповідно до їх статуту та підлягає реєстрації у порядку, встановленому законодавством України.

Розділ V. ПОВНОВАЖЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ

Стаття 15. Права організацій роботодавців та їх об'єднань щодо захисту прав і законних інтересів своїх членів

Організації роботодавців та їх об'єднання мають право в порядку, передбаченому їх статутами, представляти і захищати свої права і законні інтереси, а також права і законні інтереси своїх членів у відносинах з профспілками, їх об'єднаннями та іншими організаціями найманих працівників, органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування у сфері регулювання соціально-трудових та економічних відносин.

Організації роботодавців та їх об'єднання мають право вносити до органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування пропозиції з питань, пов'язаних з їх статутною діяльністю.

Організації роботодавців та їх об'єднання можуть проводити експертизу проектів законів та інших нормативно-правових актів з питань, що стосуються прав та інтересів їх членів.

Стаття 16. Участь організацій роботодавців та їх об'єднань у веденні колективних переговорів і укладенні угод

Організації роботодавців та їх об'єднання зобов'язані брати участь у веденні колективних переговорів з розроблення та укладення угод на відповідному рівні.

Організації роботодавців та їх об'єднання в межах своїх повноважень укладають угоди, здійснюють контроль та забезпечують їх виконання, несуть відповідальність за невиконання угод відповідно до закону.

Організації роботодавців та їх об'єднання виступають стороною в угоді на відповідному рівні у порядку, визначеному законом.

Якщо на одному рівні діють декілька об'єднань роботодавців, для ведення колективних переговорів і укладення угод вони повинні утворити єдиний представницький орган, який діє від їх імені, або делегувати відповідні повноваження одній організації роботодавців чи одному об'єднанню організацій роботодавців.

Роботодавці, які входять до складу асоціації, корпорації або іншого об'єднання, можуть передавати права з представництва і захисту прав та законних інтересів об'єднанню, в складі якого вони є.

Стаття 17. Участь організацій роботодавців та їх об'єднань у соціальному партнерстві

Організації роботодавців та їх об'єднання беруть участь у соціальному партнерстві в порядку і на умовах, визначених відповідним законом.

Метою участі організацій роботодавців та їх об'єднань у соціальному партнерстві є договірне регулювання та удосконалення соціально-трудових відносин, досягнення взаєморозуміння, компромісів між сторонами соціального партнерства, запобігання виникненню та розв'язання колективних трудових спорів (конфліктів).

Сторону роботодавців у соціальному партнерстві представляють:

на всеукраїнському рівні — об'єднання організацій роботодавців з всеукраїнським статусом в особі уповноважених ними органів;

на республіканському рівні — організації роботодавців та їх об'єднання в особі уповноважених ними органів, що об'єдналися в межах Автономної Республіки Крим;

на галузевому (міжгалузевому) рівні — організації роботодавців та їх об'єднання в особі уповноважених ними органів, що об'єдналися в межах відповідної галузі (кількох галузей);

на місцевому і обласному рівнях — організації роботодавців та їх об'єднання в особі уповноважених ними органів, що об'єдналися в межах відповідних адміністративно-територіальних одиниць.

Організації роботодавців та їх об'єднання можуть передавати свої повноваження одній організації роботодавців або відповідному об'єднанню з метою їх представництва.

Стаття 18. Участь організацій роботодавців та їх об'єднань у забезпеченні зайнятості населення

Організації роботодавців та їх об'єднання беруть участь у формуванні та проведенні державної політики зайнятості населення.

Представники організацій роботодавців та їх об'єднань на паритетних засадах з представниками професійних спілок, їх об'єднань та інших організацій найманих працівників, органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування беруть участь у створенні та діяльності координаційних комітетів сприяння зайнятості.

Стаття 19. Право на участь в управлінні фондами соціального страхування та нагляді за їх діяльністю

Організації роботодавців та їх об'єднання на паритетних засадах беруть участь в управлінні загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням відповідно до закону.

Стаття 20. Участь організацій роботодавців та їх об'єднань у вирішенні колективних трудових спорів (конфліктів)

Організації роботодавців та їх об'єднання виступають стороною колективного трудового спору (конфлікту) в порядку та на умовах, визначених Законом України «Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів)», користуються усіма правами сторони такого спору (конфлікту) і несуть відповідальність відповідно до закону.

Стаття 21. Право на інформацію

Організації роботодавців та їх об'єднання мають право одержувати від органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності інформацію з соціально-економічних питань та питань, пов'язаних з трудовими відносинами, розвитком держави, необхідну для виконання своїх статутних завдань.

Організації роботодавців та їх об'єднання мають право поширювати інформацію щодо своєї діяльності і пропагувати свої ідеї та мету.

Організації роботодавців та їх об'єднання мають право на висвітлення своєї діяльності в засобах масової інформації.

Організації роботодавців та їх об'єднання можуть виступати засновниками засобів масової інформації відповідно до закону.

Організації роботодавців та їх об'єднання можуть проводити соціологічні дослідження, створювати наукові інформаційні та навчально-дослідницькі центри.

Стаття 22. Право організацій роботодавців, їх об'єднань в галузі професійної освіти

Організації роботодавців та їх об'єднання можуть брати участь у розробленні та реалізації державної політики в галузі професійної освіти, у формуванні кваліфікаційних вимог до випускників навчальних закладів, фінансуванні створення та утримання недержавних професійно-технічних навчальних закладів.

Стаття 23. Основні обов'язки організацій роботодавців та їх об'єднань

Організації роботодавців та їх об'єднання зобов'язані:

сприяти ефективному розвитку вітчизняного ринку праці шляхом його збалансування;

попереджувати зловживання монопольним становищем на ринку та виникнення недобросовісної конкуренції у підприємницькій діяльності;

неухильно додержуватися вимог законодавства України та свого статуту;

використовувати не заборонені законом засоби захисту прав і законних інтересів роботодавців;

брати участь у переговорах, консультаціях з укладення колективних договорів (угод), вирішенні колективних трудових спорів (конфліктів) відповідно до закону.

Розділ VI. ВЗАЄМОВІДНОСИНИ ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНАМИ ВЛАДИ АВТОНОМНОЇ РЕСПУБЛІКИ КРИМ ТА ОРГАНАМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ПРОФЕСІЙНИМИ СПІЛКАМИ, ЇХ ОБ'ЄДНАННЯМИ ТА ІНШИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ НАЙМАНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Стаття 24. Організації роботодавців та їх об'єднання і органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування

Організації роботодавців та їх об'єднання співробітничають з органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим та органами місцевого самоврядування.

Організації роботодавців та їх об'єднання беруть участь у формуванні державної економічної та соціальної політики.

Органи державної влади, органи влади Автономної Республіки Крим та органи місцевого самоврядування сприяють організаціям роботодавців та їх об'єднанням в їх діяльності.

Організації роботодавців та їх об'єднання мають право вносити пропозиції до органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування з питань, що належать до їх компетенції, визначеної цим Законом.

Стаття 25. Організації роботодавців та їх об'єднання і професійні спілки, їх об'єднання та інші організації найманих працівників

Організації роботодавців та їх об'єднання визнають профспілки повноважними представниками працівників і захисниками їх трудових, соціально-економічних прав і інтересів, сприяють їх діяльності.

Організації роботодавців та їх об'єднання взаємодіють з профспілками, їх об'єднаннями та іншими організаціями найманих працівників на принципах соціального партнерства. Спори (конфлікти), які виникають між ними, вирішуються в порядку, передбаченому законом.

Організаціям роботодавців та їх об'єднанням забороняється втручатися у діяльність професійних спілок, їх об'єднань та інших організацій найманих працівників, перешкоджати у будь-якій формі та будь-якими засобами працівникам об'єднуватися у професійні спілки, їх об'єднання, інші організації найманих працівників.

Розділ VII. МАТЕРІАЛЬНЕ ТА ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІЗАЦІЙ РОБОТОДАВЦІВ ТА ЇХ ОБ'ЄДНАНЬ

Стаття 26. Майно організацій роботодавців та їх об'єднань

У власності організацій роботодавців та їх об'єднань можуть перебувати рухоме й нерухоме майно, матеріальні та нематеріальні активи, кошти, а також інше майно, придбане на підставах, передбачених законом.

Майно та кошти організацій роботодавців та їх об'єднань належать їм на праві власності, якщо інше не передбачено їх статутом та угодами з власниками такого майна.

У власності організацій роботодавців та їх об'єднань може бути майно, що знаходиться за межами території України.

Організації роботодавців та їх об'єднання згідно із своїми статутами володіють, користуються і розпоряджаються майном, яке належить їм на праві власності і не може використовуватися для діяльності, спрямованої на отримання прибутку.

Стаття 27. Джерела формування майна та коштів організацій роботодавців та їх об'єднань

Джерелами формування майна та коштів організацій роботодавців та їх об'єднань є:

вступні, членські та цільові внески;

доходи від підприємств, установ, організацій, часток, паїв, акцій, що належать організаціям роботодавців та їх об'єднанням;

цільові гранти міжнародних фінансових організацій;

добровільні внески, що надходять від фізичних та юридичних осіб;

інші джерела, передбачені законом.

Порядок формування і використання майна та коштів організацій роботодавців та їх об'єднань, а також розміри вступних та членських внесків визначаються їх статутами.

Роботодавці — члени організацій роботодавців, члени об'єднань організацій роботодавців мають право передавати належне їм майно у володіння, користування організаціям роботодавців та їх об'єднанням на умовах і в порядку, передбачених статутами організацій роботодавців та їх об'єднань або угодами відповідно до закону.

Стаття 28. Господарська діяльність організацій роботодавців та їх об'єднань

Організації роботодавців та їх об'єднання з метою виконання статутних цілей та завдань мають право здійснювати необхідну господарську та фінансову діяльність шляхом створення в установленому законом порядку підприємств, установ або організацій із статусом юридичної особи.

Організації роботодавців та їх об'єднання приймають рішення щодо господарської діяльності, визначення умов оплати праці працівників апарату організацій роботодавців та їх об'єднань, використання власних фінансових та матеріальних ресурсів відповідно до законодавства та їх статутів.

Стаття 29. Розпорядження власністю організацій роботодавців та їх об'єднань, що припинили свою діяльність

У разі припинення діяльності організацій роботодавців та їх об'єднань майнові питання вирішуються відповідно до їх статуту і чинного законодавства.

Після припинення діяльності організацій роботодавців та їх об'єднань майно, надане їм у користування, повертається його власнику.

Майно об'єднань організацій роботодавців, що припинили свою діяльність, розподіляється між його членами у порядку, визначеному статутом.

Стаття 30. Гарантії майнових прав організацій роботодавців та їх об'єднань

Держава гарантує захист права власності організацій роботодавців та їх об'єднань.

Вилучення державою в організацій роботодавців та їх об'єднань коштів та майна здійснюється тільки у випадках, передбачених законами України.

Організації роботодавців та їх об'єднання мають право на відшкодування за рахунок держави чи органів місцевого самоврядування матеріальної шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органів державної влади, органів влади Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, їх посадових і службових осіб при здійсненні ними своїх повноважень.

Стаття 31. Контроль за господарською діяльністю організацій роботодавців та їх об'єднань

Контроль за господарською діяльністю організацій роботодавців та їх об'єднань здійснюється органами державної влади відповідно до їх компетенції в порядку, визначеному законами України.

Організації роботодавців та їх об'єднання не можуть бути примушені виконувати не передбачені законом, а також явно злочинні розпорядження чи накази.

Розділ VIII. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТОДАВЦІВ ТА ЇХ ОБ'ЄДНАННЯ

Стаття 32. Відповідальність за порушення законодавства про організації роботодавців та їх об'єднання

Особи, винні в порушенні законодавства про організації роботодавців та їх об'єднання, несуть відповідальність згідно із законом.

Стаття 33. Відповідальність керівних органів організацій роботодавців та їх об'єднань за порушення статуту

Якщо керівний орган організації роботодавців чи об'єднання організацій роботодавців здійснює діяльність, що суперечить законодавству України, статуту, члени цієї організації чи такого об'єднання можуть звернутися до суду за захистом своїх порушених прав та інтересів.

Суд може зобов'язати керівний орган цієї організації чи такого об'єднання привести свою діяльність у відповідність із статутом або призначити дату виборів нового керівництва. При цьому на підставі судового рішення діяльність організації роботодавців або їх об'єднання може бути зупинена до виконання рішення суду.

Тимчасова заборона або розпуск організацій роботодавців чи їх об'єднань в адміністративному порядку не допускається.

Розділ IX. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Стаття 34. Міжнародні зв'язки організацій роботодавців та їх об'єднань

Організації роботодавців та їх об'єднання мають право здійснювати міжнародну діяльність відповідно до цього Закону, інших нормативно-правових актів та міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України.

Міжнародна діяльність організацій роботодавців та їх об'єднань відповідно до їх статутів здійснюється шляхом заснування або вступу до міжнародних організацій роботодавців та їх об'єднань, прямих міжнародних контактів і зв'язків, укладання відповідних угод, а також в інших формах, що не суперечать законодавству України, нормам і принципам міжнародного права.

Розділ X. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у двомісячний термін від дня набрання чинності цим Законом:

подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом та забезпечити видання нормативно-правових актів, що випливають з нього;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність з цим Законом.

3. Встановити, що до створення і реєстрації організацій роботодавців та їх об'єднань відповідно до цього Закону сторону роботодавців на державному рівні представляє Конфедерація роботодавців України.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
24 травня 2001 року.
№ 2436-III.

ПОСТАНОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Про підсумки парламентських слухань «Проблеми інформаційної діяльності, свободи слова, дотримання законності та стану інформаційної безпеки України»

Верховна Рада України відзначає, що парламентські слухання «Проблеми інформаційної діяльності, свободи слова, дотримання законності та стану інформаційної безпеки України», проведені 16 січня 2001 року, стали важливим практичним заходом щодо аналізу ситуації в цій сфері, узагальнення проблем та визначення шляхів їх розв'язання, а також удосконалення форм і методів законотворчої діяльності парламенту, спрямованої на забезпечення інформаційної безпеки держави та дотримання конституційних прав громадян на свободу думки і слова, вільне вираження своїх поглядів і переконань, отримання повної і об'єктивної інформації про життя суспільства та діяльність органів державної влади.

Верховна Рада України констатує, що стан справ та тенденції в цій сфері свідчать про серйозну кризу і значні відхилення від демократичного розвитку. Зокрема, поширено практику використання найвпливовіших засобів масової інформації для дезорієнтації населення щодо ситуації в країні, нав'язування політичних оцінок, маніпулювання громадською думкою. Державні засоби масової інформації фактично перетворено на знаряддя політичної боротьби.

Органи державної влади та посадові особи, відповідальні за формування інформаційної політики та забезпечення інформаційної безпеки, позбавлені можливості повноцінно виконувати свої функції.

Засоби масової інформації, які прагнуть бути об'єктивними, нерідко під сумнівними приводами притягаються до відповідальності, переслідуються податковими та іншими контролюючими органами, а над незалежними журналістами чиняться фізичні розправи.

Стан справ стосовно забезпечення в Україні реальної свободи слова і права громадян на об'єктивну інформацію викликає занепокоєння Ради Європи, інших міжнародних організацій, професійних та правозахисних організацій.

Зважаючи на висновки та пропозиції учасників парламентських слухань «Проблеми інформаційної діяльності, свободи слова, дотримання законності та стану інформаційної безпеки України», Верховна Рада України **постановляє:**

1. Визнати незадовільним стан справ у сфері забезпечення діяльності засобів масової інформації, свободи слова і додержання прав громадян на вільний доступ до інформації.

Рекомендувати Кабінету Міністрів України, Генеральній прокуратурі України, Державному комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення вжити рішучих заходів, спрямованих на неухильне дотримання вимог законодавства України в інформаційній сфері, забезпечення конституційних прав громадян на свободу слова та вільне збирання, використання і поширення інформації.

2. Взяти до відома та виконання адресовані органам державної влади України рекомендації Парламентської Асамблеї Ради Європи, що містяться в Резолюції №1239 від 25 січня 2001 року «Свобода вираження поглядів та переконань і функціонування парламентської демократії в Україні», зокрема щодо:

невідкладного і прозорого розслідування усіх випадків насильства над журналістами та смерті журналістів;

неприпустимості позасудового закриття засобів масової інформації та припинення трансляції програм телерадіоорганізацій;

необхідності внесення змін до законів України щодо відшкодування моральної шкоди, кримінальної, цивільної, адміністративної відповідальності за поширення недостовірної інформації, наклеп, образу;

внесення змін до Закону України «Про Національну раду України з питань телебачення і радіомовлення» відповідно до експертного висновку, наданого Радою Європи;

створення рівних умов для функціонування всіх засобів масової інформації;

припинення практики тиску на засоби масової інформація через важелі друкування та поширення;

сприяння громадським засобам мовлення;

ратифікації Європейської конвенції про транскордонне телебачення.

3. Звернути увагу Президента України, Кабінету Міністрів України на невиконання правових актів, прийнятих за результатами парламентських слухань: «Свобода слова в Україні: стан, проблеми, перспективи» (10 квітня 1997 року), «Інформаційна політика України: стан і перспективи» (15 січня 1999 року) та Дня Уряду на тему: «Про діяльність Кабінету Міністрів України, інших органів державної влади щодо забезпечення свободи слова, задоволення інформаційних потреб суспільства та розвитку інформаційної сфери в Україні» (9 лютого 1999 року), — зокрема, Указу Президента України від 21 липня 1997 року № 663/97 «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 17 червня 1997 року «Про невідкладні заходи щодо впорядкування системи здійснення державної інформаційної політики та удосконалення державного регулювання інформаційних відносин».

Кабінету Міністрів України поінформувати Верховну Раду України про причини невиконання цих правових актів та вжиті заходи щодо винних у цьому осіб.

4. Визнати незадовільною діяльність Національної телекомпанії України (НТКУ).

Запропонувати Президенту України звільнити Долганова В. О. з посади президента НТКУ та змінити керівництво НТКУ.

5. Звернути увагу Кабінету Міністрів України, Генеральної прокуратури України, Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, Державного комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України на порушення законодавства України в діяльності Національної телекомпанії України та Національної радіокомпанії України, зокрема:

систематичне ігнорування з боку керівництва цих організацій вимог Закону України «Про порядок висвітлення діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в Україні засобами масової інформації» і відповідних постанов про порядок висвітлення роботи Верховної Ради України;

невідповідність вимогам законодавства України статутів цих телерадіоорганізацій;

монопольне використання ними кількох каналів мовлення;

порушення порядку їх фінансування за рахунок коштів Державного бюджету України.

Запропонувати Генеральній прокуратурі України, Державному комітету інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення протягом червня—вересня 2001 року вжити відповідних заходів для забезпечення діяльності Національної телекомпанії України та Національної радіокомпанії України у повній відповідності з вимогами законодавства України і повідомити про вжиті заходи Верховну Раду України.

6. Передбачити припинення бюджетного фінансування Національної телекомпанії України та Національної радіокомпанії України в разі невиконання ними Постанови Верховної Ради України від 8 лютого 2001 року «Про порядок висвітлення роботи сьомої сесії Верховної Ради України третього скликання».

Доручити профільним комітетам Верховної Ради України у двомісячний термін підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України проекти рішень щодо механізмів припинення бюджетного фінансування цих державних телерадіоорганізацій і приведення їх статутних документів у відповідність з вимогами законодавства України.

7. Визнати незадовільним стан національної безпеки України в інформаційній сфері, що виявляється передусім у втраті контролю за використанням радіочастотного ресурсу України, уповільненні розвитку новітніх інформаційних технологій, протекціонізмі зарубіжним суб'єктам інформаційних відносин на національному ринку інформаційних послуг, ігноруванні посадовими особами органів державної влади, керівниками засобів масової інформації норм законодавства України в інформаційній сфері.

8. Запропонувати Кабінету Міністрів України денонсувати Угоду між Кабінетом Міністрів України і Урядом Російської Федерації про співробітництво в галузі телебачення і радіомовлення від 23 жовтня 2000 року як таку, що суперечить законодавству України і спрямована проти вітчизняних телерадіоорганізацій, які діють у повній відповідності з вимогами законодавства України в інформаційній сфері.

9. Схвалити пропозиції Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації щодо законодавчого оформлення результатів парламентських слухань «Проблеми інформаційної діяльності, свободи слова, дотримання законності та стану інформаційної безпеки України».

З цією метою:

внести до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України третього скликання та невідкладно розглянути проект Закону України про внесення змін до деяких законів України за результатами парламентських слухань «Проблеми інформаційної діяльності, свободи слова, дотримання законності та стану інформаційної безпеки України» (реєстр. № 7338);

внести до порядку денного сьомої сесії Верховної Ради України третього скликання та невідкладно розглянути проект Концепції роздержавлення засобів масової інформації в Україні;

забезпечити законодавчу базу для запровадження в Україні системи Суспільного телебачення і радіомовлення з урахуванням пропозицій Президента України до Закону України «Про створення системи Суспільного телебачення і радіомовлення України»;

законодавчо розв'язати проблему забезпечення конституційних прав громадян на інформацію та захисту журналістів і засобів масової інформації від переслідування в суді за критику (відповідальність за поширення недостовірної інформації, її спростування та відшкодування пов'язаної з її поширенням моральної шкоди).

10. Рекомендувати Кабінету Міністрів України на підставі матеріалів парламентських слухань «Проблеми інформаційної діяльності, свободи слова, дотримання законності та стану інформаційної безпеки України» протягом трьох місяців з дня набрання чинності цією Постановою:

переглянути механізм та порядок надання засобам масової інформації державної підтримки і внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо відповідних змін до законодавства України;

вжити заходів щодо забезпечення соціального захисту журналістів, внести відповідні зміни до Постанови Кабінету Міністрів України від 15 березня 1999 року № 377 «Про реалізацію статей 14 і 16 Закону України «Про державну підтримку засобів масової інформації та соціальний захист журналістів»;

з урахуванням пропозицій та побажань працівників друкованих засобів масової інформації врегулювати проблеми, пов'язані з встановленням граничних розмірів тарифів на прийом передплати та доставку передплатникам друкованих видань;

з метою безперебійного забезпечення друкованих засобів масової інформації в Україні папером вітчизняного виробництва розглянути можливість надання Жидачівському целюлозно-паперовому комбінату кредиту Української державної інноваційної компанії на закупівлю та встановлення обладнання для збільшення виробництва паперу;

для створення сприятливих умов діяльності вітчизняних розповсюджувачів преси зменшити розміри орендної плати за землекористування і заборонити встановлення не передбачених законодавством України зборів та платежів для цих підприємств, спростити порядок розповсюдження преси.

11. Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації опрацювати висловлені під час парламентських слухань пропозиції та відповідно до них:

спільно з Кабінетом Міністрів України, Радою національної безпеки і оборони України, Державним комітетом інформаційної політики, телебачення і радіомовлення України, Національною радою України з питань телебачення і радіомовлення завершити підготовку і внести на розгляд Верховної Ради України проекти Концепції розвитку телерадіоінформаційного простору України (друге півріччя 2001 року), Концепції розвитку в Україні глобальних інформаційних мереж (друге півріччя 2001 року), Концепції інформаційної безпеки України (перше півріччя 2001 року), Інформаційного кодексу України;

за погодженням з депутатськими фракціями і групами парламенту, відповідно до Статуту редакції журналу Верховної Ради України «Віче» у встановленому порядку та за визначеною процедурою протягом двох місяців з дня набрання чинності цією Постановою подати на затвердження Голови Верховної Ради України проекти розпоряджень про призначення головного редактора та редакційної колегії цього журналу;

протягом місяця з дня набрання чинності цією Постановою внести на розгляд Верховної Ради України в другому читанні проект положення про редакційну раду газети Верховної Ради України «Голос України», а після його прийняття — підготувати матеріали щодо формування редакційної ради за пропозиціями депутатських фракцій і груп парламенту.

12. Комітету Верховної Ради України з питань фінансів і банківської діяльності спільно з Міністерством фінансів України прискорити доопрацювання проекту Закону України про стабілізацію фінансового стану Концерну радіомовлення, радіозв'язку та телебачення і в місячний термін з дня набрання чинності цією Постановою внести його на розгляд Верховної Ради України.

13. Комітету Верховної Ради України з питань правової політики опрацювати пропозиції учасників слухань щодо відповідальності журналістів та засобів масової інформації за поширення недостовірної інформації, наклеп, образу і в місячний термін з дня набрання чинності цією Постановою підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України відповідні пропозиції щодо внесення змін до Кримінального кодексу України, Цивільного кодексу України, Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 року № 7-93 «Про державне мито», інших нормативно-правових актів з урахуванням рекомендацій Верховного Суду України.

14. Вказати Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення на обов'язковість чіткого дотримання вимог законодавства України при розробці своїх нормативних документів, визначенні процедури проведення конкурсів, а також безпосередньо в процесі ліцензування телерадіоорганізацій.

Зобов'язати Комітет Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації здійснювати контроль за дотриманням законодавства України в діяльності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення під час ліцензування телерадіоорганізацій і, в разі виявлення його порушень, негайно інформувати про них Верховну Раду України.

15. Звернути увагу Державного комітету зв'язку та інформатизації України і Ліцензійної палати України на неприпустимість подвійного ліцензування діяльності телерадіоорганізацій та на необхідність безумовного виконання ними рішення Вищого арбітражного суду України від 12 квітня 2000 року щодо неправочинності наказу Державного комітету зв'язку України та Ліцензійної палати України від 3 березня 1998 року № 31/1049 «Про затвердження Інструкції про порядок видачі суб'єктам підприємницької діяльності ліцензій на використання радіочастот, умови та правила здійснення цієї діяльності і контроль за їх дотриманням».

16. Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації проаналізувати хід виконання цієї Постанови в першому півріччі 2001 року і до 1 жовтня 2001 року подати Верховній Раді України аналітичну довідку з цього приводу.

17. Видавництву Верховної Ради України до 1 серпня 2001 року видати збірник матеріалів парламентських слухань «Проблеми інформаційної діяльності, свободи слова, дотримання законності та стану інформаційної безпеки України».

Апарату Верховної Ради України забезпечити вручення зазначеного збірника народним депутатам України, учасникам парламентських слухань, а також органам державної влади, організаціям та установам сфери інформаційної діяльності за списком Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова та інформації.

18. Контроль за виконанням цієї Постанови покласти на заступника Голови Верховної Ради України Гавриша С. Б.

Голова Верховної Ради України
І. ПЛЮЩ.

м. Київ,
7 червня 2001 року.
№ 2498-III.

Постанова друкується з комп'ютерного набору Укрінформу

Іван Салій: «Україні потрібен сильний Президент, дієздатний парламент і професіональний уряд»

Іван Салій — із тих політиків, які не звикли змінювати свої переконання на догоду політичній кон'юнктурі. Надмірну, «крамольну» принциповість йому не прощали ні тоді, коли він був першим секретарем Подільського райкому партії, ні тоді, коли обіймав посаду представника Президента в Києві, і вже тим паче — коли перебував у кріслі керівника президентської Контрольної служби, а тоді не поступитися означало потрапити в немилість. Сьогодні Іван Миколайович — народний депутат України, член депутатської групи «Трудова Україна». І, зберігаючи принциповість у підходах, він ділиться з нами роздумами з приводу ухваленого недавно парламентом закону про вибори.

— Те, з якою наполегливістю мої колеги за кілька місяців до виборів намагаються змінити правила гри, я розглядаю лише як спробу будь-що зберегти свої депутатські мандати. Багатьох з них після обрання в округах ніхто не бачив. Тепер люди позбавляються останньої можливості запитати в своїх обранців: а що ви, панове добрі, для нас зробили? І справа не лише в цьому. Навряд чи кожна зі 110 політичних партій зможе назвати п'ять-десять своїх лідерів, відомих широким масам. До того ж де гарантія, що на їхнє місце з партійного списку автоматично не потрапить випадкова людина? Адже прецеденти вже були.

— Чому ж так активно взялися народні депутати за розробку нових правил?

— У боротьбі за це співвідношення — 75 на 25 (відповідно до нового закону, за партійними списками має бути обрано 75 відсотків депутатів ВР. — **Авт.**) —я вбачаю лише спробу підлогу, несосвітенний обман, покликаний заплутати електорат і позбавити його можливості зробити правильний вибір. Тим часом майбутні вибори слід розглядати не як гонки за лідерство, а як вибори стратегії розвитку країни, вибір шляху в майбутнє. Наприклад, британці, проголосувавши за лейбористів, голосували не за Тоні Блера, а за більш привабливу програму, за євроінтеграцію, за єдину європейську валюту. Програми українських партій, які відзначаються здатністю до клонування, часто мало чим відрізняються одна від одної. Та й народ їх не знає.

Нас намагаються переконати в тому, що всі демократичні країни схиляються до пропорційної системи. Але ж це неправда! У Франції, США, Канаді, Австралії і в тій самій Англії — мажоритарна виборча система. До речі, навіть у країнах з пропорційною системою нема таких величезних одномандатних округів, як має Україна з її 49-мільйонним населенням.

Проблема влади в тому, що ми виявилися нездатні поставити стратегічну мету і спокійно до неї рухатися. Весь час кидаємося з однієї крайності в іншу, форсуємо події, забігаємо наперед. Вибори на пропорційній основі — такий самий поспішний крок.

— Влада надто зайнята перетягуванням повноважень від однієї гілки до другої. У парламенті не лише борються проти чинного виборчого закону — дедалі наполегливіше звучить ідея ліквідувати інститут Президента...

— Ми тільки недавно прийняли Конституцію і вже хочемо її переглядати... Я глибоко переконаний, що на перехідному етапі Україна повинна залишатися президентсько-парламентською республікою з сильною виконавчою владою і професіональним урядом. Пропонувати Президентові роль англійської королеви (тим паче, всенародно обраному Президентові), як це роблять деякі мої колеги, теж не можна. Саме він має формувати уряд, а не парламентська більшість, яка створюється стихійно і в критичні моменти може виявитися недієздатною (згадайте хоча б нескінченну спікеріаду). Так і хочеться вигукнути: панове, навіщо ж руйнувати те, що ми так довго і в таких муках будували?

Я переконаний, що до розумної стабільності і виваженості підштовхне депутатів відповідальність за долю країни, в якої так багато проблем. Мені здається переконливою також аргументація, яка наводиться в заяві про це депутатської групи «Трудова Україна» у Верховній Раді.

А Президента України Леоніда Кучму я закликаю не зволікати і накласти вето на «забігання» вперед і «зальоти» політичної думки у відриві від політичної практики. Уже пізно міняти закон: це треба було робити п'ять років тому.

Іван ЛЕВЧЕНКО.

Схуднення — не для соціальних статей

У комітетах Верховної Ради

Парламентський комітет з питань соціальної політики та праці вирушив «у народ»: у Бердянську відбулося виїзне засідання, присвячене виконанню соціальних законів на терені Запорізької області. І, мабуть, щоб глибше пройнятися наболілим, депутати до місця діставалися не літаком, а 12 годин їхали автобусом.

Засідання, в якому також взяли участь міністр соціальної політики та праці Іван Сахань, голова Запорізької облдержадміністрації Євген Карташов, голова Федерації профспілок України Олександр Стоян, керівники Пенсійного фонду, депутати місцевих рад, було присвячене виконанню трьох законів: про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям, про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття та про проведення у Запорізькій, Луганській та Львівській областях експерименту з підвищення роботи державних цільових фондів.

Запорізьку область обрано місцем проведення виїзного засідання парламентського комітету не випадково. Торік за виробничими показниками регіон вийшов на рівень 1990 року. Середня зарплата на 106 відсотків перевищує прожитковий мінімум, заборгованості з пенсій немає. Як зазначив голова облдержадміністрації Євген Карташов, рівень зростання виробництва в області дає можливість запровадити розроблену місцевим керівництвом програму подолання бідності.

За словами директора Державного центру зайнятості Наталії Іванової, експеримент, розпочатий з 1 квітня цього року, себе виправдав. Він полягав у передачі функцій кількох соціальних фондів — державного страхування на випадок безробіття, від нещасних випадків на виробництві — одному, пенсійному фонду. Під час цього експерименту поліпшився контроль за платниками зборів, а відтак і зросли надходження коштів на допомогу малозабезпеченим.

Найбільше запитань, нарікань і пропозицій виникло під час обговорення ситуації з виплатою соціальних допомог малозабезпеченим сім'ям. Міністр соціальної політики і праці Іван Сахань наголосив: треба спростити механізм нарахування такої допомоги, можна підняти її рівень, але при цьому необхідно забезпечити адресність допомоги. Депутати позитивно оцінили обласну програму соціальної підтримки малозабезпечених сімей, що вже діє. У ній запроваджено нові підходи до визначення сукупного сімейного доходу, за яким визначається, чи потребує родина допомоги від держави. Регіональний норматив сімейного доходу — 100 гривень на одну особу (проти державного нормативу — 50 гривень).

Водночас використані на малозабезпечених кошти — лише крапля очікуваного. У держбюджеті-2001 передбачено на виплату соціальної допомоги асигнування у вигляді дотацій місцевим бюджетам на суму 280 млн. грн., у тому числі понад 9 тисяч — Запорізькій області. За прогнозними розрахунками, право на допомогу мали б 6 мільйон сімей, з них 31 тисяча — запоріжан. Однак станом на 31 травня допомогу призначено лише близько 40 тисячам сімей по всій Україні на суму понад 6 млн. грн. У Запорізькій області соціальну допомогу отримали 1977 сімей на суму 405 тис. грн.

За підсумками дискусії комітет вирішив запропонувати парламенту терміново прийняти зміни до закону про держбюджет-2001, якими збільшити розмір державної соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям. І вже одразу після повернення депутатів до Києва, віз зрушив з місця. Верховна Рада прийняла закон, за яким рівень прожиткового мінімуму для призначення такої допомоги збільшено з 50 до 65 гривень. Кабінету Міністрів надано право протягом поточного року збільшувати встановлений норматив.

Як зазначила голова соціального комітету ВР Валентина Гошовська, виїзне засідання в Бердянську має особливе значення перед формуванням держбюджету на наступний рік. Депутати, члени комітету, наполягатимуть на можливості ознайомитися з проектом бюджету принаймні за тиждень до його офіційного подання. Водночас, наголосила голова комітету, «будь-яке соціальне питання вирішується комплексно — насамперед через налагодження економіки та реальний тиск на корумповані елементи та тіньову економіку». Всі учасники виїзного засідання також висловилися за негайний розгляд у парламенті ситуації щодо втрачених вкладів населення в банку «Україна».

Під час зустрічі з депутатами місцевих рад порушувалося багато питань, які не було враховано під час підготовки того чи іншого законопроекту. Скажімо, реакція на прийнятий у першому читанні законопроект про списання заборгованості з житлово-комунальних послуг, незалежно від партійної належності, була однозначна: парламентарії порушили права місцевих органів влади, втрутилися в їхню діяльність і нанесли ще один удар по житлово-комунальній сфері. Дізнавшись, що борги спишуть, люди автоматично перестали платити за комунальні послуги. За словами першого заступника голови комітету Івана Ткаленка, місцеві депутати поставили питання руба: можете списувати борги до державного бюджету, але не втручайтеся в надходження до місцевих бюджетів. Адже це — саме ті кошти, які йдуть на розв`язання соціальних проблем.

У підготовленому на сьогодні проекті держбюджету на наступний рік передбачено зменшити і так недостатні видатки на соціальний захист. Тож парламентському комітету доведеться знову займати «оборону», а то й іти «в наступ». Звісно, втілити в життя макет «соціального» бюджету, який вимагає понад 60 млрд. грн. тільки на соціальні потреби, нереально. Однак, як запевнили депутати, за кожним напрямом фінансування комітет відстоюватиме не лише збереження видатків із урахуванням інфляції, а і їх збільшення.

Юліана ШЕВЧУК.

Київ — Бердянськ — Київ.

У номер

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до пункту 2 Закону України «Про деякі заходи щодо економії бюджетних коштів»

Верховна Рада України *постановляє:*

1. Пункт 2 Закону України «Про деякі заходи щодо економії бюджетних коштів» (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 13, ст. 102, № 23, ст.178) після слів «замість речового майна» доповнити словами «(за винятком військовослужбовців Міністерства оборони України, Служби безпеки України, Управління державної охорони та Головного управління внутрішніх військ Міністерства внутрішніх справ України, що використовують цивільний одяг, який зашифровує особу та її відомчу належність військовослужбовців)».

2. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ,
29 травня 2001 року.
№ 2463-III.

За братиславськими випадами Кучми — загроза національній безпеці і миру в Україні

ЗАЯВА
парламентської фракції соціалістів і селян «Лівий центр»

У ході свого візиту до Словаччини Президент України зробив ряд заяв, які не можуть не привернути уваги громадськості своєю по суті антиукраїнською і антиєвропейською спрямованістю.

Президент України перед словацькими депутатами вкотре дозволив собі публічно принижувати обраний українським народом вищий орган законодавчої влади — Верховну Раду. Неприйнятні за змістом і формою в цивілізованому, демократичному суспільстві випади проти депутатів свідчать, що Президент не в ладах не тільки з логікою, з правилами хорошого тону, мораллю, а й дозволяє собі подвійні стандарти в оцінці своїх дій і дій членів українського парламенту. Він неодноразово висловлював свій осуд виступів деяких народних депутатів в європейських структурах з критикою дій Президента і одночасно дозволяє собі за кордоном фактично дискредитувати Верховну Раду, а отже, й Україну.

Викликає здивування й сам зміст звинувачень Президента на адресу Верховної Ради. Дорікаючи депутатам за неприйняття ряду законів, Л. Кучма вдає, ніби не знає, що головні претензії Ради Європи стосуються якраз не законів, а розгулу корупції і порушень прав людини в Україні, за що несе персональну відповідальність насамперед Президент. Просто-таки архаїчні сентенції пана Кучми про потребу невідкладної імплементації результатів так званого всеукраїнського референдуму за так званою народною ініціативою, який весь світ визнав шахрайською витівкою політичних пройдисвітів. Щонайменше некоректне прагнення Президента будь-що здобути право розігнати Верховну Раду і абсолютно неграмотне посилання на досвід США, де президент такого права щодо конгресу не має. І вже повним ігноруванням загальноприйнятих норм дипломатичного етикету виглядає звинувачення українським президентом Ради Європи в зриві цієї імплементації.

Намагання видати Верховну Раду як джерело чвар і чи не найбільше зло в суспільстві, нецивілізовані заяви щодо майбутнього складу парламенту дають підстави заявити, що, очевидно, пан Кучма горить бажанням наступні вибори Верховної Ради провести за вже відомим сценарієм. Це ще раз змушує нас закликати українське суспільство до пильності і до підтримки референдуму за добровільну відставку Кучми з посади Президента.

Президент заявив про нібито перегорнуту сторінку «касетного скандалу». Але події останнього часу вказують, що влада продовжує нагнітати політичну істерію і переслідування інакодумців. Про це свідчать останні судові процеси, незаконний обшук у депутатському кабінеті голови СПУ Олександра Мороза, тиск на активістів опозиції на місцях, більш ніж тримісячне безкарне зволікання з розслідуванням замаху на життя народного депутата Валентини Семенюк.

Викликає обурення, що Голова Верховної Ради України Іван Плющ, який за посадою покликаний захищати авторитет парламенту, відмовчується і по суті потурає вправлянням Кучми в дискредитації Верховної Ради, депутатського корпусу і парламентаризму.

Соціалістична партія України і її фракція в Верховній Раді закликають парламент, все українське суспільство з усією серйозністю поставитися до спроб покінчити з тими рештками демократії, які ще вдається зберігати, розгромити опозицію як неодмінну умову її існування, щоб закінчити переділ власності, розграбування кримінальними кланами. Тільки згуртування всіх здорових політичних сил здатне захистити український народ і його вибір — побудову демократичної правової держави.

В який кошик покласти яйця?

Народний депутат України Олександр Задорожній розмірковує над неписаними законами старту передвиборної кампанії

— Менше року залишилося до чергових виборів в український парламент. І, здається, незважаючи на літо, передвиборні настрої домінують у середовищі політиків над відпускними. Принаймні, пожвавився рух перегрупувань і блокувань-розблокувань тощо...

— Так воно і є. Ніхто із представлених у вищому законодавчому органі не бажає наступної каденції опинитися за його межами, до уваги варто взяти і те, що на місця розраховують і «новобранці». От і відбувається метушня, здійснюються спроби знайти для себе місце в лавах формування, яке назве себе «найреформаторськішим» чи «найкомуністичнішим» і в такому вигляді пропонуватиметься виборцям. Тим часом для людини, яка вважає себе серйозним політиком, варто було б, попри перипетії тактичної боротьби, задуматися і над іншим...

— І які такі альтруїстичні думки, на ваш погляд, мають домінувати у свідомості сучасного політика?

— А хто сказав, що йдеться саме про альтруїстичні, про позицію такого собі філософа не від світу цього, котрий відмовляється від змагання за власне місце в політиці? Не потрапивши, скажімо, в той-таки парламент, політик не зможе реалізувати свою теорію, якою б прекрасною та прогресивною вона не була. Я мав на увазі ось що: чи є в силі, з якою ти пов'язуєш свою політичну долю, хоч якась реальна теорія? Якщо немає, якщо зібралася така собі купка-групка людей, яка бажає під популістськими гаслами потрапити до парламенту, а там — хоч би й розбігтися по різних його кутках, чи якщо теорія примарна, не випробувана часом і світовою історією, доля такого політика рано чи пізно стане сумною. Тому що вітчизняне суспільство змінюється. Хай поволі, хай попри економічні негаразди, які не сприяють пробудженню політичної свідомості, хай з огляду на нашу гірку історію, долаючи політичне і громадянське невігластво, притаманне посттоталітарній свідомості. Але —змінюється у бік того, що людина, виборець, починає і дедалі сильніше почне замислюватися, якою є програма певної політичної сили чи особи. Що дасть мені і моїм дітям реалізація саме цієї програми? Чи не варто мені своїм голосом «найняти» для управління державними процесами саме тих людей, які здатні пояснити, що і як збираються вони робити на мою користь, а ще ліпше — навести світові приклади, які доведуть: носії цієї теорії змогли у своїй країні допомогти громадянам жити пристойно.

— Ви, Олександре Вікторовичу, малюєте картину розвиненого громадянського суспільства, в якому виборець не сприймає владу як щось відокремлене від впливу знизу, щось «від Бога», а справді свідомо наймає собі законодавців для реалізації суспільних потреб. Здається, до такого становища в Україні, на жаль, ще далеченько.

— Мені здається, що з цим я погоджуся вище. Мало того, справу розвитку громадянського суспільства гальмує ситуація певного замкненого кола. Оскільки виборець не замовляє політикам чіткої ідеологічної класифікації, задовольняється популістськими обіцянками чи «палаючим поглядом Месії», то недалекоглядні або просто не зовсім чесні політики й не намагаються виходити з чіткою програмою, годують виборців тою самою позавчорашньою «юшкою» із закликів. А оскільки політики від виборів до виборів пропонують електоратові химерні принагідні спілки, які то гуртуються, то розбігаються, забувши про вчорашні слова, — громадянинові нема як навчитися цивілізованому процесу виборів, нема як виплекати власні політичні уподобання. Однак процес цивілізації політикуму, процес цивілізації політичного мислення все одно відбуватиметься. Якщо Господь і надалі милуватиме Україну від будь-яких революційних потрясінь та катаклізмів, еволюційний процес приведе нас до побудови справжнього громадянського суспільства. Знаєте приказку про обережних, вдумливих та тверезих людей? «Ніколи не клади всі яйця до одного кошика». У нашому випадку я б переробив її так: «Дивися, в який кошик кладеш яйця». Причому, це стосується і політиків, і виборців. Перших тому, що коли обраний тобою «кошик» виявиться дірявим чи взагалі химерно-віртуальним — твоє політичне майбутнє рано чи пізно розіб'ється у друзки. Других, тобто виборців, хотілося б навчити сприймати свій голос як певне майно, серйозне багатство. Причому — єдине політичне майно, яким ти можеш розпорядитися розумно. Покладеш у «кошик» до пройдисвіта —можеш вважати себе обікраденим. У «кошик» до пустослова — заки він буде ораторствувати, все, вибачте, протухне. У той-таки дірявий «кошик» — зібране у ньому ніхто нікуди не донесе...

— Цікава метафора. І який же «кошик» обрав політик Задорожній, який відповідно до цього він пропонує обирати своїм потенційним виборцям?

— Ліберальний. Лібералізм, який увійшов до поняття політикуму Європи ще в 30—40-х роках XIX століття, а коріння його — у столітті XVII, нарешті, повертається до нашої політичної лексики. З ярлика для чужої ідеології він стає об'єктом зацікавленого дослідження вітчизняних політиків. У широкому розумінні — це установка на визнання прав індивіда в межах, обумовлених дією закону. При цьому закони є узагальненням природних потреб нормальних цивілізованих людей. «Дозволено все, що не заборонено», «не заважай діяти» — усі ці фрази йдуть від лібералізму. За умови правління лібералів держава позбавляється неприродних функцій регулювання геть усього, економічні й політичні форми влади не зливаються (ось вони — правдиві ліки від корупції, зведення до нуля можливостей чиновництва брати хабарі за сотні «заборон-дозволів»). На передній план виходить найширше коло можливостей для чесної ініціативної людини займатися певною справою на користь собі, своїй родині, а відтак і суспільству в цілому. Здорова конкуренція робить товари і послуги якісними, ринок природно регулює ціну, не даючи їй стати нереально завищеною. Держава міцніє, багатіє і завдяки прозорій, простій та чесній системі податків може допомагати вижити немічним, розвивати культуру тощо.

— І ви вважаєте, що Україна в її нинішньому економічному стані «доросла» до лібералізму?

— Помилковою є думка, що, мовляв, лібералізм годиться саме для розвинених та багатих країн. Лібералізм — це якраз процес запобігання розкраданню держави, виведення економіки з «тіні», зрештою, зміцнення, нагромадження потенціалу. В нас поки що немає чого ділити. Тобто, за великим рахунком, слід не шукати, як ще краще чи оригінальніше розподілити мізерні кошти, а як створити найширші умови для їх заробляння, примноження. Саме лібералізм здатен вивести країну з економічної кризи.

— Отже, залишається чекати на створення в Україні ще одної, чергової за величезним рахунком партії — ліберальної?

— Ні, залишається уважно й неупереджено розглянути програми і платформи наявного вітчизняного політикуму. Я, захоплений ідеєю лібералізму, знайшов цю платформу в партії (і відповідно парламентській фракції) «Демократичний союз». І переконаний: перш ніж із чужих вуст повторювати розповсюджені ярлики, на зразок «проклятих олігархів», варто подивитися, на чому базується те чи те формування, розібратися, з чим воно вирушає до наступних виборів. В усякому разі, якщо комусь, як і мені, близькі постулати цивілізованого лібералізму, варто шукати їх у «Демсоюзі»

— «Демократичний союз», як відомо, тісно співпрацює із Соціал-демократичною (об'єднаною) партією України. Але ж лібералізм та соціал-демократія є до певної міри антиподами?

— Перше, що скоріш єднає, ніж роз'єднує ці течії, з теоретичного погляду, — це їхня класичність, реальні, перевірені світовою практикою, платформи. Тобто і ліберали, і соціал-демократи серйозно вирізняються з маси тактичних формувань із незрозумілими платформами та вузькою тактичною метою, про які ми згадували на початку розмови. А з точки зору нинішньої реальності України, така співпраця розширює можливості привернення уваги громадян до двох наріжних політико-економічних течій, на яких ґрунтується добробут цивілізованого світу. В умовах розвиненої традиційної демократії соціал-демократи та ліберали навзаєм змінюють одне одного біля керма держави. Це відбувається шляхом нормального виборчого процесу. Причому варто зауважити, що ліберали — «ті, що накопичують», йдуть перед соціал-демократами, «тими, що справедливо розподіляють». Сподіваюся побачити той час в українській політиці, коли відбуватиметься приблизно саме такий прогнозований і природний цикл. А сьогодні головне —привернути увагу суспільства до партій з реальними, потрібними програмами. Дати можливість приступити до реалізації положень з цих програм одразу після виборів. Відсіяти, зрештою, від політики тих, хто розраховує «виїхати» на мітинговому горлопанстві, фотогенічній зовнішності або горезвісному «адміністративному ресурсі»...

Гроші заробляються не на мітингу

У перші дні перебування Михайла Гладія на посаді голови Львівської облдержадміністрації громадський комітет «За правду» оприлюднив через ЗМІ десять гострих запитань до нього. І поцікавився, зокрема, чи буде нова влада публічною. «Так, буде, — відповів Михайло Васильович. — Але такої самої публічності я чекаю і від усіх, хто прагне діалогу з владою». Голова Аграрної партії України Михайло Гладій — давній знайомий регіону. Три роки тому він обіймав цю ж «губернаторську» посаду, потому — був віце-прем'єром з АПК, «ламав хребет» колгоспній системі, ведучи сільське господарство до ринкових умов.

— Михайле Васильовичу, на Львівщину ви повернулися вже в новому тисячолітті. На які зміни — позитивні й негативні — ви передусім звернули увагу?

— Позитивною тенденцією є сприятливий інвестиційний клімат, який впливає на економічну стабільність. Негативним явищем я б назвав політичне розшарування: влада — окремо, політичні партії й громадські організації — окремо, молодь — сама собою, інтелігенція також.

Приїзд до Львова збігся із вчительськими страйками. Я прийшов до вчителів школи №83. Дуже неприємна була розмова, я почув багато нарікань, але ми все-таки домовилися: від Києва вимагатимемо належної підтримки, а те, що залежить від області, вирішуватимемо на місці. Про публічність влади свідчать і «гарячі» лінії з керівниками.

У Червонограді під час зустрічі з шахтарями я відчув, що за останні кілька років люди стали... добрішими. Ще 1997 року тут нарощувалося напруження, а тепер читаю на шахті лозунг: «Гроші заробляються не на мітингу, а на глибині 500 метрів». Чи це — не перелом? Ще рік тому на шахті №2 за місяць проходили 25—26 метрів. А тепер — 102 метри. Рекорд!

Восени проведемо великий інвестиційний аукціон, де виставимо 300 проектів. Їх впровадження могло б залучити інвестиції на суму 4 мільярди гривень, а це — два з половиною річні бюджети.

— Які проекти і об'єкти вселяють оптимізм? Чим передусім можна привабити інвестора, котрий, як відомо, не хоче ризикувати?

— Про інтерес інвестора до нашого регіону свідчить стрімкий розвиток спеціальної економічної зони «Яворів», котра вже залучила 270 мільйонів доларів інвестицій, а це — річний консолідований бюджет області. Цього року в Яворові буде ліквідовано безробіття. У Трускавецьку вільну економічну зону залучено 26 мільйонів доларів. Ми пропонуємо інвесторам вкласти протягом трьох років 120 мільйонів доларів у будівництво трансмагістралі Чоп—Броди. Запропонуємо й унікальне дрогобицьке підприємство «Галол», що випускає оливи і присадки, яких ніхто в СНД більше не виробляє.

— Уже чимало років на інвестора чекає Львівський автобусний завод, а він забарився...

— І знаєте чому? З нашого боку було неправильно поставлено завдання. Керівництво заводу прагнуло виготовити автобус на зразок французького «Рено». Хіба можемо собі таке дозволити? Треба робити автобус середнього класу, невибагливий в експлуатації, який мав би попит на бездоріжжях СНД. Для таких знайдеться капітал.

— Оптимальні взаємини регіону зі столицею завжди давалися важко — з різних причин. Яка нині тактика цих взаємин? Чи скористаєтеся своїми київськими зв'язками для лобіювання інтересів області у вищих ешелонах виконавчої і законодавчої влади?

— Зв'язками обов'язково скористаюся, адже я працював із тринадцятьма міністрами з нинішнього складу уряду. Ми домовилися, що всі галузеві заступники повинні мати найтісніші контакти із своїми міністрами, з адміністрацією Президента, щотижня бувати в Києві й там особисто роз'яснювати ті чи інші проблеми. Інакше вони вирішуватимуться довго. Дуже важливо, щоб Львів мав серйозні контакти з центром, щоб у Галичині розуміли: політика формується там, а виконується в регіоні. Важливо, щоб активну позицію у відстоюванні інтересів регіону зайняли і народні депутати.

— Нещодавно на адресу редакції надійшов лист від ветерана, який обурюється тим, що уряд виділив на реставрацію Святоюрського собору 4,5 мільйона гривень, і запитує: «Разве у нас церковь не отделена от государства?» Автор листа потерпає, що витрати позначаться на соціальних програмах.

— Святоюрський собор — архітектурна пам'ятка світового значення, і не можна допустити її руйнування. Останній раз її ремонтували 115 років тому. Це Всевишній послав нам Папу, і його приїзд — велике свято для всієї України. Папа приносить мир, закликає до співпраці. Ті країни, де він побував, стають стабільніші. Підготовка до візиту Папи — на користь Львову. Тут реставровано споруди, відремонтовано дороги. На відновленому іподромі до Дня незалежності проведемо великі змагання, а на них можна і гроші для регіону заробити. Загалом на підготовку до візиту Папи витрачено близько 20 мільйонів гривень, але 70 відсотків витрат узяла на себе церква. Слід також сказати про відзначення 145-ліття від дня народження Івана Франка. Відгукнувшись на звернення інтелігенції, ми відновимо музей-садибу в Нагуєвичах.

У рамках соціальних програм поставили собі за мету здати цього року першу чергу онкологічного комплексу — найбільшого в Західній Україні. На жаль, у діючому комплексі — лише 120 ліжок, а лікується 400 хворих. Їм доводиться по три місяці чекати на операцію. До Покрови здамо санаторій для політв'язнів у Моршині.

— І ще про «земельне» запитання. Кажуть, що у реформованій Галичині значно більше незасіяних земель, ніж у Східній Україні, яка ще не зовсім розпрощалася з колгоспами...

— Високий рівень розораності земель — то не благо, а екологічна катастрофа. У нас рівень розораності сягав 90 відсотків, а в США — 52. Найліпше аграрні реформи в Галичині ілюструє тваринницька галузь. Львівщина щодня дає 4 тисячі 200 тонн молока. Жодна область такого показника не має. Використання землі у приватному секторі значно якісніше, ніж було раніше —за всіма показниками.

Розмову вела Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

Зона «Яворів» уже залучила 270 мільйонів доларів інвестицій

Трембіта, ватра та цифровий зв'язок

В одному з найвіддаленіших гірських райцентрів Закарпаття — селищі Міжгір'ї — відкрито найсучаснішу електронну цифрову автоматичну телефонну станцію п'ятого покоління «SI-2000». Участь в урочистостях з цієї нагоди взяли голови Закарпатських облдержадміністрації Геннадій Москаль та обласної ради Іван Іванчо, голова правління ВАТ «Укртелеком» Станіслав Довгий, президент ЗАТ «Утел» Олексій Маринчук, директор Закарпатської дирекції «Укртелекому» Юрій Чомоляк.

Горяни завжди особливо гостро потребували спілкування одне з одним та з навколишнім світом. У давні часи засобами такого спілкування були трембіта, ватра та поштовий голуб. Саме трембіта сповіщала про радість чи горе верховинця, а ватра застерігала небезпеку нападу лиходіїв. І, як влучно висловився на урочистостях Геннадій Москаль, трембіта була древнім прообразом телефонної рурки. На знак вдячності за ту колосальну роботу, котру проводять телекомівці не лише з ліквідації наслідків стихійних лих, але й з розвитку найсучасніших засобів зв'язку, закарпатці вручили Станіславу Довгому цей диво-інструмент і традиційну одіж верховинця — вовняну гуню.

...Після листопадової повені 1998 року, яка завдала колосальних збитків, зокрема, і зв'язківцям, постала нагальна необхідність підвищення надійності зв'язку в екстремальних умовах. Частину повітряних ліній було замінено кабельними, споруджено у найстисліші терміни сучасні телефонні станції в Рахівському, Тячівському, Хустському, Іршавському, Виноградівському районах. Вони витримали випробування березневою повінню нинішнього року. Але ця нова біда вивела з ладу зв'язок старої технології у 12 районах та 70 населених пунктах. Прямі матеріальні збитки становили майже півтора мільйона гривень. Для відновлення й оновлення складного телекомівського господарства потрібно було 8 мільйонів 605 тисяч гривень. І такі кошти «Укртелеком» виділив.

До кінця року вони мають бути освоєні. Споруджуються нові радіорелейні лінії, збільшується зона покриття мобільним зв'язком. Докорінної зміни зазнають магістральні лінії електрозв'язку. Йдеться про впровадження волоконно-оптичних та радіорелейних ліній з ущільненням їх сучасними цифровими системами. Подальшій «цифровізації» мереж області сприятиме і будівництво волоконно-оптичної лінії зв'язку «Карпати» з відгалуженнями від неї на Мукачеве, Воловець та Сваляву, а в недалекій перспективі — будівництво такої ж лінії «Буковина» з відгалуженням на Рахів, Тячів, Хуст, Виноградів, Іршаву.

Голова Закарпатської облдержадміністрації Геннадій Москаль робить перший місцевий дзвінок. У центрі — голова правління ВАТ «Укртелеком» Станіслав Довгий.

У Закарпатті перехід на сучасні засоби зв'язку відкриває нові можливості для розвитку туризму й наповнення оздоровниць, робить край більш привабливим для інвесторів.

— «Укртелеком» не обіцяє. «Укртелеком» робить, —каже Станіслав Довгий. — І не лише на Закарпатті. Відомо, якої колосальної шкоди завдали смерчі, град, що промчали недавно ще над чотирма регіонами України. Ми побували на місцях, щоб якнайшвидше відновити і там зв'язок. Наодинці з бідою людей не залишимо.

На прес-конференції, яку провів заступник генерального директора ВАТ «Укртелеком» Володимир Коляденко, ішлося, зокрема, про спільне українсько-словацьке підприємство «Моніс». Інвестиції «Утел» у цей проект склали 880 тисяч доларів США. Станція ємністю 2304 абоненти в самому Міжгір'ї та 6 виносних модулів загальною ємністю 1280 номерів у селах Пилипці, Лозянському, Соймах, Репинному, Майдані, Синевирі практично охопили цифровим зв'язком 82 відсотки території району.

З'єднання абонентів відбувається за допомогою цифрових каналів, що гарантує високу якість телефонних розмов, робить зв'язок стабільним і надійним. Станція споживає значно менше електроенергії, компактна, а діагностування й тестування роботи центрального і виносних модулів забезпечується комп'ютерним обладнанням. Такі АТС дозволяють розширити сервісні послуги: скорочений набір номера, автоматизований зворотний виклик, захист від втручання стороннього з'єднання, переадресування виклику за відсутності абонента, конференц-зв'язок тощо.

Того ж дня в Міжгір'ї було відкрито сучасний переговорний пункт та відділення «Телекомсервісу». Станіслав Довгий пообіцяв горянам допомогу ще й у будівництві храму в селі Келечині. Приємним сюрпризом для міжгірців був концерт Оксани Білозір.

Радість чекала і на працівниць Хустського відділу електрозв'язку Ольгу Дробину та Ельвіру Ковач, чиї домівки зазнали руйнації під час повені. Телекомівці за сумлінну працю подарували їм меблі й побутову техніку.

«Укртелеком» не обіцяє, «Укртелеком» працює.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Ужгород—Міжгір'я—Ужгород.

Б'ється серце ветерана

Інвалід Великої Вітчизняної війни першої групи, колишній начальник обласного управління зв'язку, кавалер бойових і трудових нагород В. М. Дворецький останнє десятиліття живе з імплантованим йому електростимулятором серця. Це дорогий медичний пристрій, строк дії якого був обмежений 2001 роком.

Наша родина звернулася по допомогу до голови правління ВАТ «Укртелеком» Станіслава Довгого. За його дорученням необхідні кошти були виділені. Ми щиро дякуємо цій чуйній людині, а також директору Луганської дирекції «Укртелекому» Юрію Чернусі, які виявили справжній гуманізм і милосердя, а по суті — врятували життя нашому батькові й дідусеві.

За дорученням родини — Ята ДВОРЕЦЬКА.

Такого ще не було

Унікальний прес-центр надала в розпорядження журналістів, які висвітлюють візит Папи Івана Павла II в Україну, державна акціонерна компанія «Укртелеком».

Оперативний зв'язок працівників преси з інформаційними агентствами та видавництвами всіх країн світу забезпечили 50 комп'ютерних робочих місць з виходом в Інтернет, 150 телефонних апаратів, стільки ж телекомунікаційних каналів. І хоча лише з главою римської католицької церкви до Києва прибуло понад 200 кореспондентів та репортерів, штовханини й незручностей ця армія журналістів у прес-центрі не відчувала. Оперативність та високу якість передавання інформаційних повідомлень, в тому числі відеоматеріалів, гарантував встановлений тут сервер. Величезний відеомонітор дав змогу «лінивим» журналістам висвітлювати хід візиту, не виходячи за межі прес-центру.

Київський прес-центр, який працює цілодобово, розташувався на другому поверсі Українського дому на Європейській площі. Точно такий самий організовано «Укртелекомом» і у Львові. Обидва прес-центри з'єднані між собою відеозв'язком. Ним напередодні візиту Папи скористався міністр закордонних справ Анатолій Зленко, уточнивши з главою Львівської облдержадміністрації Михайлом Гладієм протокольні деталі прийому Понтифіка в столиці Західної України.

Міністр дав високу оцінку технічному оснащенню прес-центру, підкресливши, що фахівці «Укртелекому» продемонстрували журналістам практично всієї планети, що рівень вітчизняних телекомунікаційних систем та IP-технологій відповідає світовим стандартам.

Ігор НАУМЕНКО.

У вогні не горить

В Харкові виготовлено кабель, що практично не горить. На заводі «Південкабель» стала до ладу випробувана установка, що визначає, наскільки кабельно-провідникова продукція, яку тут виробляють, схильна до горіння.

Першими на займистість електрокабелів кілька років тому звернули увагу після трагедії в аеропорту Дюссельдорфа, де внаслідок аварії, пов'язаної з займанням, задихнулися люди. У цих країнах відмовилися від використання ізоляційних матеріалів, що схильні до горіння й виділяють велику кількість отруйних речовин. З того часу такий кабель на Заході не використовують у місцях масового скупчення людей — готелях, офісах, кінотеатрах, метро...

— Нині в Україні також починають усвідомлювати, що в масових місцях необхідно використовувати саме безпечну кабельну продукцію, — каже генеральний директор «Південкабелю» Володимир Золотарьов. — Особливо після пам'ятної аварії в Москві, на Останкінській телевежі, коли палаючий кабель пожежники гасили майже дві доби.

Микола КОСИЙ.

Харків.

! У номер

■ *Трускавець*

«Малятко» — водичка для найменших

У вільній економічній зоні «Курортополіс Трускавець» з'явився новий вітчизняний виробник мінеральних вод — завод «Аква-Еко». Він став першим виробничим інвестиційним проектом, який реалізовано в цій зоні.

Трускавець відомий в Україні та за її межами своїми лікувальними мінеральними джерелами. На цьому вітчизняному курорті тисячі співвітчизників лікують печінку, нирки й оздоровлюють систему травлення. А тим, хто з різних причин не може особисто попити трускавецької водички з джерела, вітчизняний виробник мінеральних вод завод «Аква-Еко» забезпечить доставку живильної вологи, так би мовити, просто до столу, зберігши при цьому всі її дивовижні властивості.

За словами директора нового підприємства Михайла Литвина, на заводських лініях суворо дотримуються технології виробництва: ретельно відбирають джерела, використовують сучасні технології очищення й дезинфекції природної води, упаковку знезаражують бактерицидними лампами. Добова виробнича потужність заводу — 30 тис. пляшок місткістю 1,5 л. «Аква-Еко» розливає поки що чотири найменування води. В найближчій перспективі завод планує налагодити випуск солодких безалкогольних напоїв і негазованих мінеральних вод, уже випускають ароматизовані мінеральні води.

Як демонстрація можливостей нового виробництва — новинка літнього сезону й подарунок малюкам: унікальна вода «Малятко». Досі у вітчизняному асортименті дитячого харчування простої питної води для найменших споживачів не було. На українському ринку цю нішу монопольно посідав російський виробник.

І от уперше в Україні на трускавецькому заводі «Аква-Еко» народилося «Малятко». Цю воду можна використовувати в харчовому раціоні немовлят не лише для пиття, а й для розведення молочних сумішей, каш, супів. Її не можна кип'ятити. Всі деталі упаковки так ретельно знезаражено, що дитячу соску можна надягати просто на заводську пляшку.

Ольга ВІТЕР.

■ *Спробував і виграв*

І випивка, і закуска

Леонтій Якович Волошин з Білозерки Херсонської області про свій виграш довідався не одразу — коли вийшла газета з прізвищами переможців, він лікувався в столичному госпіталі для ветеранів війни. Зате не встиг зійти з поїзда, як сусіди вже могорича за перемогу затребували. І влучили в «яблучко». Приз від Херсонської обласної організації ДемПУ (голова Тарас Добуш) саме те, що треба — і випивка, і закуска: лікеро-горілчані та безалкогольні напої, кондитерські вироби від вітчизняного виробника — підприємства «Артеміда». Гулятимуть тепер на вулиці Пушкінській, де живе наш читач!

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Фото автора.

Дорожні пірати

— Назад! — грубо штовхнув один пасажира, що хотів вийти. — Це пограбування, викладайте «зелень»!

Перш ніж вирушати на діло, вони щоразу прискіпливо обговорювали всі деталі майбутньої операції, розписували дії кожного в угрупованні. Адже все мало відбуватися блискавично, головне за їхнім планом — не дати отямитися тим, кого пізніше суд назве потерпілими.

Після пограбування пасажирки комерційного автобуса, який прямував до Москви, їхній прибуток склав майже 40 тисяч гривень. Коли потерпіла заявила, що звернеться до міліції, їй пригрозили. Це подіяло, жінка більше не нагадувала про себе. Розбійники притихли, але не надовго. Бо гроші мають властивість швидко закінчуватися. Отож, настав час знову виходити на велику дорогу.

***

Ірина К. нервувала. Ще б пак! Таку суму везла з собою: 19 млн. рублів, 16 тисяч доларів... Тішила себе тим, що повертатиметься назад з гарним товаром. Придивлялася до попутників, але ті поводилися спокійно, стиха переговорюючись між собою. Поступово заспокоїлася. А коли автобус рушив, подумки звернулася до Бога: більше ні на кого не могла покластися. Втім, про те, що в неї великі гроші, знала лише Наталка І., організатор групи. Та вона запевнила, що все буде гаразд, мовляв, не один раз уже їздили і обходилося. Ірині здавалося, що Наталці можна вірити...

— Ну що, народ, може пообідаємо? — звернулася Наталка до присутніх на правах організатора. — Не знаю, як ви, а я не снідала й не обідала.

— Я теж не проти, — радо відгукнулася Світлана, що сиділа неподалік Ірини, і з готовністю витягла зі своєї сумки півлітрівку.

— О, «Тарас Бульба», — задоволено прицмокнула Наталка. —А чого, можна й розслабитися. Наливай, вип'ємо за знайомство і за удачу!

— Стривайте! — вигукнула Ірина. — Там, здається, щось плаває. Ні, я пити не буду...

— А й справді, — Світлана сумно подивилася на Наталку. —Щось не те я купила. — А потім рішуче: — Ну, як хочете, а я вип'ю...

Мовчки жували бутерброди. Наталка кидала погляди то на Світлану, то на Ірину. Їй було не по собі: невже зірветься гарно продуманий план? І як могла здогадатися ота човникова дама, що в горілці не просто «щось плавало», а було снотворне для неї? А Свєтка, дурепа, додумалася, виставила напоказ пляшку та ще й сама випила. Засне і вся операція зірветься.

— Дівчата, у кого є вода? — раптом порушила тишу.

— У мене, — відгукнулася Світлана. І до Ірини: — Подай, будь ласка, бо я не дотягнуся.

Ірина, тримаючись за переднє сидіння, встала, подала пляшку з водою. Як на зло, колесо потрапило у вибоїну, і її кинуло вперед. Не могла бачити, що саме в цей момент Світланина рука спритно вийняла сумочку з-під матраца, на якому сиділа Ірина.

— А щоб тебе! Таки й справді підозрілий напій! —пробурчала Світлана. І голосно до водія: — Зупини, бо мені зле!

Дівчина вийшла. Даремно її чекали, вона не повернулася —пірнула в автомобіль, який стояв позаду автобуса і рвонув, тільки-но зачинилися дверцята. Тут Ірина й помітила пропажу. Але в списках пасажирів Світлана не значилася, де й кого шукати — невідомо. Роль організатора групи комерційного рейсу Ірина зрозуміла надто пізно...

***

У Ніни М. настрій був чудовий. Від шампанського злегка паморочилася голова. Подивилася на годинник. Час уже й додому, мама знову буде вичитувати, наче сама не була молодою. Пошкодувала, що залишилася, треба було йти разом із подругами. А самій страшнувато.

— Не переживай, ми з Ігорем проведемо тебе, — ніби прочитавши її думки, заспокоїв Женя, колишній однокласник.

Надворі вже зовсім стемніло, про транспорт і мови не було, і вони вирішили пройтися вечірнім містом.

— Ось мій будинок. Давай зайдемо, — запропонував Женя. —Тільки не відмовляйся. Побачиш, як влаштувався у новій квартирі, вип'ємо кави...

Хлопець був такий люб'язний, такий уважний, що у Ніни не вистачило мужності відмовити гостинному однокласникові. А в квартирі випили ще трішечки шампанського, дивилися якесь кіно по відео, поруч з Ніною сидів галантний, як їй здавалося, Ігор. Коли Женя вийшов на кухню по каву, Ігор раптом повалив її на тахту, затулив рот поцілунком, а руки поповзли під куценьку спідничку. Усе сталося так швидко і так несподівано...

Дівчина пручалася, кликала на допомогу, але кому яке діло до того, що робиться за чужими дверима.

***

Рейсовий автобус Дніпропетровськ—Москва, покотючому муркочучи, заколисував пасажирів, що дрімали, стомлені підготовкою до поїздки. Москва неблизько, їхати належало довго. Один з пасажирів нахилився до водія, попросив зупинити. Тільки-но той пригальмував, як до салону вдерлися типи в чорному, на обличчях — чорні маски. Ніби спеціально чекали зупинки автобуса. У червоному промінні призахідного сонця зловісно, як гострі леза, зблискували їхні очі. Усі завмерли.

— Назад! — грубо штовхнув один пасажира, що хотів вийти. — Це пограбування, викладайте «зелень»!

Пасажир намагався щось пояснити, але його знову штовхнули, рука в чорному потягнулася до його шиї і, немов зважуючи, потримала на долоні золотий ланцюжок.

— Це мені подобається, знімай! — скомандував голос з-під маски. — Раджу не сперечатися, бо гірше буде.

Пасажир безпомічно озирнувся, шукаючи підтримки, але всі аж повтискувалися в сидіння з одним бажанням — стати невидимками.

Події відбувалися, як у бойовику: у руках зброя, на обличчях маски, міцні кулаки, якими пасажирів укладали на сидіння обличчям донизу.

Наталка, організатор групи, яка знала все про всіх, крадькома спостерігала за тим, що відбувалося, і подавала людям у масках знаки. Тепер вона була головною особою. Чоловік у чорному, ударивши її кілька разів по обличчю, щоб відвернути підозру, тінню стояв неподалік. Грався заточкою, кидав погляди в її бік, а потім командував, хто наступний має викладати бакси.

Один з пасажирів запротестував, почав оборонятися.

— Не дам я вам гроші! Заробіть — матимете свої, бандюги погані! — обурювався він. — Та що ви мовчите? Ви, боягузи, бандитам гроші свої віддасте?.. — виривався з цупких рук нападників.

Раптом змовк, побачивши націлене дуло рушниці. Пролунав постріл, ще один, ще... На грудях виступили червоні плями, чоловік зсунувся додолу.

— Хто наступний? — злісно спитав, не опускаючи рушницю, Ігор К. — Сміливіше! Отож-бо, ви і є боягузи, —підсумував. — А щоб було тихо й надійно, то ми ось що зробимо — склеїмо... — дістав із сумки мотки скотчу. —Іноді корисно дивитися кіно, можна чогось повчитися, —гигикнув.

Сьогоднішньою операцією бандити були задоволені — майже 158 тисяч гривень з одного рейсу. Це удача. Про наслідки думати не хотілося. Та хто їх знайде? Ось уже й ніч надворі. Зараз по машинах і гайда ділити здобич. Шкода Наталку, але вона своє одержить пізніше. А тепер нехай потерпить разом з іншими пасажирами, щоб не викликати підозри. Якщо вона зникне з місця події, то всім буде зрозуміло, з чиєї подачі було вчинено напад на комерційний автобус...

***

Міліція спрацювала оперативно — банда, на совісті якої були всі ці трагедії, у повному складі постала перед судом: Іовлєва Наталія Володимирівна, Карі Ігор Едуардович, Пономаренко Максим Юрійович, Чекота Віктор Георгійович, Маковецький Олександр Іванович, Тимофієнко Юрій Леонідович, Петренко Олександр Вікторович, Чекота Ігор Вікторович у ході слідства не раз міняли свідчення, намагаючись викрутитися. Та до справи було долучено і злочини, скоєні бандитами раніше. Суд належно оцінив розглянуті докази і обґрунтовано визнав, що названі громадяни організувалися в стійку озброєну групу і за наперед розробленим планом вчинили напад на комерційний автобус.

За вироком Дніпропетровського обласного суду кожен отримав від трьох до п'ятнадцяти років позбавлення волі з відбуттям покарання у виправно-трудовій колонії.

Верховний Суд, розглянувши справу за касаційними скаргами засуджених, вирок залишив без змін.

Марія ДАВИДОВА.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Подарунок електоратові від олігархів?..

Рейд-репортаж з податковою міліцією

У Чернігові останнім часом ціна на кілька видів немісцевої горілки у півлітрових пляшках упала до рекордно низького рівня — 3 гривні 40 копійок! Це майже на три гривні дешевше від чернігівської! Подарунок електоратові від олігархів? У рейді разом із співробітниками податкової міліції на вулиці Кримській стаємо свідками викриття підпільного оптового складу 100-літрових каністр з етиловим спиртом. У великому зі всілякими прибудовами двоповерховому будинку, що нагадує за розмірами добротне приміщення заводського цеху, в одному з «гаражів-закапелків» податківці знайшли готової для реалізації продукції майже на 30 тисяч гривень! У целофановому мішку — тисячі пробок... Сюди вночі мали поспішати ті, хто забезпечував сировиною власні міські чернігівські «гуральні» на дому. Господар не визнає за собою вини:

— Я до спирту не маю жодного відношення. До мене приїхали люди з Києва, попросили, щоб все це полежало у гаражі.

— Як їхні прізвища?

— А я не питав.

— І пробки теж їхні?

— Вони вивантажили їх...

Одна за одною важкі каністри вантажать на автомашину. Багато запитань постає під час цієї процедури. Головне — де можна роздобути стільки спирту, щоб, розбавивши його водою, забезпечити такою дешевою горілкою обласний центр, залишивши позаду місцевий Чернігівський горілчаний завод ?

— Як на нашу думку, конфісковане виготовлене з розчинника, який відпускають спиртові заводи на експорт, — коментує ситуацію перший заступник начальника податкової міліції Чернігівської області Микола Кравченко.— Але далі України він не йде. Тіньовики розчиняють його, доводячи до оптових партій.

Сьогодні собівартість виготовлення півлітрової пляшки горілки на горілчаних заводах становить у середньому 5 гривень. У цій сумі акцизний збір — 3 гривні 02 копійки! А практично у кожному магазині Чернігова можна побачити горілчану продукцію з фальшивими етикетками заводів Одещини, Донеччини за ціною 3 грн. 40 коп.—3 грн. 90 коп. За нашими підрахунками, тільки за перший квартал її продано у місті майже на мільйон гривень. Це практично стільки ж коштів не відраховано у вигляді акцизного збору в бюджет!

Схоже, податківці, натрапивши на сліди злочинного угруповання, знайшли кінчик тугого вузла місцевої тіньової економіки. Як повідомив М. Кравченко, розв'язування його — боротьба з горілчаним фальсифікатом — стає першочерговою справою в найближчі тижні.

...Конфісковані каністри зі спиртом невдовзі вирушають у дорогу за нетиповим для них маршрутом. Водій незвичного вантажу чухає потилицю:

— Так... Ну ніколи не подумав би, що таку дешеву горілку роблять з якоїсь мішанини.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Мал. Віктора КАЗАНЕВСЬКОГО.

Невільничі вірші — крик заробітчанської душі

Рабсила

Чернівецька незалежна газета «Час» започаткувала на своїх шпальтах нову рубрику, яка, на мій погляд, є цікавою журналістською знахідкою. «Невольничі вірші» — така її назва. Рубрика підказана гіркими реаліями сьогодення.

Останнім часом у редакційній пошті почали масово з'являтися конверти із зарубіжними штемпелями. До газети пишуть з усіх усюд буковинці, які подалися наймитувати у близьке й далеке зарубіжжя. Пишуть про свої поневіряння, про важку заробітчанську долю. Дехто з розпуки взявся віршувати. І треба визнати: є серед тих римованих рядків чудові блискітки таланту. Ранимі заробітчанські душі (особливо жіночі) вихлюпують на папір свій біль й бентеги, розпач і безнадію, сум'яття і зневіру. Ці наївні вірші — гіркі документи людських страждань. Тому журналісти газети «Час» вирішили не списувати їх в архів, а винести на широкий людський загал. «Держава має почути крики і стогони своїх блудних співвітчизників», — написали газетярі в передньому слові до нової рубрики.

Деякі з віршів гідні, мабуть, того, щоб з ними ознайомилися й читачі «Голосу України». Ось один із них — «Білий раб». Його авторство належить буковинському педагогові Володимиру Садовнику, який добре знає гіркий смак заробітчанського хліба.

Я — білий раб, я — українець.
Приїхав продаватись вам.
Я — найдешевший раб, чужинець,
Не їм, не сплю, роблю все сам.
Лиш покажіть, що вам зробити.
Все вмить зроблю! І далі знов
Я буду віддано служити —
На милість вашу. Без розмов.
Служить, мов пес, готов достоту,
Сідницю панові втирать.
Якщо дасте мені роботу,
Вам буду ноги цілувать.
Нас «рідна» влада обманула,
Як мати-покритка дітей.
В краї чужинські грубо пхнула
Своїх довірливих людей.
Я — раб вкраїнський, дуже таний.
Труджусь без сну по три доби.
Я два дипломи маю, пане,
Беріть мене мерщій в раби!
Я чужину навчивсь терпіти.
На смітниках харчі знайшов.
Забув сміятися й любити —
За грішми я сюди прийшов.
Я мушу вперто працювати,
Додому «бакси» посилать,
Аби дітей прогодувати,
Борги позичені віддать...
У мене є донька Марійка,
Вона уже на виданні,
А в нас у хаті ні копійки,
Я гривню бачив тільки в сні.
До Бога часто я молюся,
Щоб він гнобителям моїм
Мою дав долю. І клянуся,
Що ще повернусь в рідний дім.
Й кричу, кричу на всю Європу:
— Вертайтесь, білії раби!
Ми не хохли, ми не холопи,
Нам не пора ще у гроби!
Кидайте панськії параші!
До України ваша путь!
Там матері старенькі наші
Терпляче нас з неволі ждуть.
Вернусь на нашу Україну,
Аби збудить народ кругом,
Нужду спинити і руїну,
І уквітчати все добром!
Пора своє відбудувати!
Пора садить нові сади!!
І хлібом поле засівати!
Вертаймось, браття, всі туди,
Де нас чекають, як на Бога.
До біса їхній ситий рай!
Гайда, збираймося в дорогу!
А ти, Вкраїно, нас стрічай!

А ось уривок з вірша, теж написаного рукою вчителя. Ганна Якобчук, покинувши сільську школу, в якій навчала дітей своїх земляків, подалася в мандри до Італії, щоб заробити собі на прожиток, бо на рідній землі її мало не пустили з торбами. Дев'ять кіл заробітчанського пекла пройшла ця терпляча жінка. Свої поневіряння на Апеннінському півострові вона описала у вірші, який назвала «Побудуйте монумента жінці-українці...» Ось окремі фрагменти з нього:

Йде по вулиці чужинській струнка, мила жінка.
Видно зразу, люди добрі, що то — українка.
Гарно вбралась молодиця, підмастила губи,
Задивляються на неї пани-душогуби.
Вона гожа і на вигляд, неначе цариця,
А насправді ця жіночка — рабиня, служниця.
У служниці-українки є вільна година,
Тому вийшла погуляти трохи Василина.
Оця жінка, люди добрі, вміє все робити —
Шити, прати, вишивати, спагеті варити.
Наймитує Василина у синьйори-пані,
Яка тільки того й робить, що спить на дивані.
Василина носить каву у ліжко панянці,
Пере одяг її нижній, колготки і штанці.
Сміття носить у контейнер, ходить в магазини.
Живе наймичка вкраїнська гірше худобини.
Скиньтесь грішми всі потроху, пани італійці,
І збудуйте монумента жінці-українці.
Устеліть його підніжжя лаврами й квітками.
Вона того заслужила своїми руками.
Поклоніться українці, покадіть з кадила.
Вона вашу Італію підмела й помила.

Відкриваючи нову рубрику, журналісти газети «Час» заявили, що в майбутньому планують видати книгу невільничих поезій. Відкривши її процитовані мною вірші. Якщо цей задум здійсниться, то можна буде з повним правом сказати: давно забутий в українській літературі жанр знову вийшов на історичний кін.

Василь БАБУХ.

Фото Валерія ІНЮТІНА.

Свято не стримуй — квартиру отримуй!

Серед трьох щасливих володарів житлової площі на Південтюбережжі, крім двох киян, пофортунило і кримчанці Заремі Фазиловій, якій урочисто вручили сертифікат на новосілля представники горілчаного заводу «Союз—Віктан».

З лютого нинішнього року в покупців продукції «С—В» сформулювався ще один традиційний тост — «За ялтинську квартиру з видом на море!» «А влітку, серед тих, у кого на пляшці проявилися заповітні написи «участь у розіграші», три заповнені етикетки перетворилися на ордери новоселів. Так двоє киян стали ще і ялтинцями. Та особливо потрібен був виграш кримчанці Заремі. У 1993 році, приїхавши на півострів, вона з чоловіком, дочкою Едібе і сином Енвером поселилась і почала облаштовувати будиночок старенених батьків у Сімферопольському районі. Грошей катастрофічно бракувало. Навіть у Ялті довелося побувати лише раз за всі роки. І раптом така удача. Хвилювання Зареми під час вручення ордера — краща відповідь скептикам, які твердять що в таких акціях «Союзу—Віктану» все наперед розраховано і куплено. Фірма ще раз продемонструвала своє чесне ім'я, яке уособлюється в продукції і довірі людей до добропорядної компанії, яка не забуває і тих, хто віддає перевагу здоровому способові життя. Для них «Союз—Віктан» випускає прекрасну мінеральну воду «Неаполіс», яка отримала гран-прі на престижній київській виставці. Одне слово, «Союз—Віктан» добрий на будь-який смак. Особливо в новій квартирі.

Віктор ХОМЕНКО.

Пам'ять

Згадаймо всіх поіменно

Більш ніж на сотню книг поповнився сьогодні фонд бібліотеки Українського державного медико-соціального центру ветеранів Великої Вітчизняної війни, що в селі Циблі на Київщині. Твори українських та зарубіжних класиків, мемуари уславлених полководців часів другої світової війни, популярні книги сучасних авторів передав у подарунок ветеранам Фонд інтелектуальної співпраці «Україна — XXI століття». Цю громадську організацію та її керівника — народного депутата України Богдана Губського добре знають у Циблях: він зустрічався із фронтовиками та працівниками центру, а фонд не раз допомагав медичному закладові ліками, влаштовував тут творчі зустрічі з відомими митцями, надсилав книжкові новинки.

Не обійшлося без приємного сюрпризу і цього разу: ветерани війни, що відпочивають у Циблях, стали першими читачами книги їхнього фронтового побратима —академіка Національної академії наук, Героя України Петра Тронька «Згадаймо всіх поіменно», щойно виданої за підтримки Фонду «Україна — XXI століття» і присвяченої маловідомим героїчним сторінкам історії боротьби комсомольців та молоді України з німецько-фашистськими загарбниками.

Ми вірили: війна нас не зачепить

Після випускного вечора вранці 22 червня 1941-го ми з другом Альошею Носовим їхали поступати до Томського артилерійського училища. По дорозі на одній із станцій поїзд зупинився. І ми почули страшне слово: війна.

Усю наступну ніч не спали, а тільки й говорили про неї. І вірили, що нас вона не зачепить.

Як ми помилялися! На перегоні між Омськом і Новосибірськом нам назустріч рухалися два військові ешелони. На станції Тайга, де ми пересідали в томський поїзд, завантажували ще один.

Вступні іспити зайняли всього чотири дні. І ось ми зараховані! Училище розташувалося в літніх Юргинських таборах, куди довелося їхати в теплушках. Нас вразив порожній табір. Лише гнізда від наметів: всі військові відправилися на фронт. А ми замість двох років навчалися 6 місяців. Заняття проходили і вдень, і вночі, по 12—14 годин на добу.

Молодшим лейтенантом я прибув на Західний фронт, а друг потрапив у Горький, в запасний полк. Лише у сорок четвертому його кинули на передову. В одному з перших боїв він загинув.

А мені довелося пройти з боями дорогами Росії, України, Молдавії, Румунії, Болгарії, Югославії, Угорщини, Австрії. Був тричі поранений.

Сьогодні очолюю раду ветеранів війни в Кам'янці-Подільському.

Василь СКРИПКО,
інвалід Великої Вітчизняної війни.

Кам'янець-Подільський
Хмельницької області.

Зв'язок між людьми і поколіннями

Кожен зв'язківець має бути мобільним у прямому розумінні цього слова. Велопробігом за маршрутом Донецьк—Київ—Донецьк вирішили відзначити 10-ту річницю незалежності України у Донецькій дирекції ВАТ «Укртелеком». Траса проляже через сім областей України і визначні для кожного українця місця: Черкаси, Канів, Моринці, Корсунь-Шевченківський, Переяслав-Хмельницький, Хортицю та інші.

Як запевнили в Національному музеї Тараса Шевченка (а маршрут розроблявся за участю співробітників цієї установи), така акція проводиться вперше в Україні. Дорогою зв'язківці Донеччини покладатимуть квіти до пам'ятників Кобзарю, відвідають музеї, могилу поета, госпіталь для ветеранів війни у Переяславі-Хмельницькому.

За словами директора Донецької дирекції «Укртелекому» Валерія Теслі, організатори велопробігу прагнуть у такий спосіб привернути увагу мешканців інших областей до Донецького краю, а також пропагувати здоровий спосіб життя. Адже в місцях зупинки спортсменів заплановані змагання із волейболу, футболу тощо.

У складі команди під керівництвом Василя Назарова — десять осіб, у тому числі одна жінка. У групі підтримки — колеги-зв'язківці, кухар, водії, лікар, члени любительського радіоклубу «Сигнал» і... голуби. Інженер АТС із Іловайська Сергій Кияшок захоплюється розведенням поштових голубів багато років, і цього разу двоє його підопічних будуть випущені в небо у Дніпропетровську й Черкасах.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Добре бути молодим. Принаймні, весело!

(Початок на 1-й стор.).

А ті молоді люди, які не потрапили до цієї номінації, просто гуляли вулицями й площами столиці, відзначаючи свій день. Неголосно, по-домашньому. Оскільки в домі приймали високого гостя і всю увагу було приділено йому.

— Сам Папа Римський приїхав до нас на День молоді! — такі твердження можна було часто чути від молодих людей, які розважалися хто як міг.

Утім, більшість молодих киян провели вихідні все-таки за містом, на спортивному комплексі «Чайка», слухаючи проповідь глави католицької церкви Папи Івана Павла II. На історичну (в усякому разі, в своєму житті) зустріч з Понтифіком столична і приїжджа молодь прибула з різних міркувань: хто — з релігійних, хто — з цікавості, а хто й просто так — подивитися на «зірку» (шкода, що не рок, та все-таки), попити пива. Останнє не вдалося. Пиво цього дня на «Чайці» не продавали.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Папа прощає і просить прощення

Візит Папи Римського Івана Павла II в Україну триває, але вже зараз можна зробити певні висновки. Наприклад, що українська мова Понтифіка аж ніяк не гірша за українську деяких наших достойників; що Київ зустрів Папу стримано-позитивно; що, попри «важке потрясіння», з московського Кремля досі не звалилася жодна рубінова зірка. В Україні все спокійно, а запровадження чогось на кшталт надзвичайного стану в Києві цілком на совісті наших, далеко не релігійних, органів і організацій.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На «Чайці» не було політики

Від житомирської траси до спорткомплексу «Чайка» кілометри три шляху. Рано в неділю безперервний потік прочан тягнувся поміж ранкового лісу та санаторних будівель. Вони приєдналися до тих, хто в очікуванні богослужіння провів ніч у полі, незважаючи на несприятливу погоду й явні побутові незручності...

— На службу прийшло тисяч сто людей, але аж ніяк не обіцяні мільйони! — радісно рапортував зі спорткомплексу «Чайка» до Москви російський колега. Ну, мільйони ніхто не обіцяв, а відправлена в неділю Папою служба і так вражала велелюддям та позитивною енергетикою (на жаль, пряма трансляція телеканалу УТ-1 вочевидь не передавала атмосфери і масштабності меси). Маса святкових людей, тисячі прапорів і прапорців, десятки вітальних транспарантів багатьма мовами... Жінка, що стояла біля мене, хрестилася справа наліво: православна. Таких прийшло багато, і про це свідчила жвава реакція на вітання, з яким Папа звернувся до присутніх на службі віруючих інших християнських конфесій. На «Чайці» не було політики.

Хоча, прекрасно розуміючи і весь політичний підтекст свого візиту, Іван Павло II вже в перші години перебування в Україні розставив крапки над «і». Ще в аеропорту він попросив вибачення в українських православних за колишні образи: «...Впавши ниць перед Господом, єдиним для всіх, визнаємо нашу вину. Просячи прощення за помилки далекого і близького минулого, й ми, зі свого боку, прощаємо завдану нам несправедливість». Папа традиційно закликав забути старе й думати про християнську єдність: «Із задоволенням згадую, що відносини між Римською й Київською церквами впродовж історії знали світлі часи: вдивляючися в них, відчуваємо себе покликаними сподіватися в майбутньому на все більше взаєморозуміння на шляху, що веде до повної єдності». Взагалі, Іван Павло II усіляко підкреслював роль Києва в становленні й поширенні християнства в Східній Європі і навіть називав себе прочанином: тобто давав зрозуміти, що мова йде не про якусь месійність візиту, а про діалог двох давніх центрів однієї віри.

«Бенефіс» наших органів

Поза тим, візит Папи було істотно попсовано. І аж ніяк не його противниками з УПЦ Московського патріархату. Вчора вранці я посварився з інспектором ДАІ: той не пускав мене на роботу. Річ у тім, що вулиця Нестерова, на якій розташована наша газета, прилягає до проспекту Перемоги, котрим Папа мав їхати на «Чайку» на друге богослужіння. Мені потрібно було проїхати по Нестерова метрів сто п'ятдесят і заїхати в двір нашої редакції (від котрої до проспекту Перемоги ще далеченько). Я досі не можу зрозуміти, яке відношення до здорового глузду чи безпеки Папи має наказ старшині ДАІ не пускати на Нестерова автомобілі людей, що там працюють?! Папа, до речі, мав їхати проспектом Перемоги аж за годину після описаного мною інциденту.

Очевидно, схожі неприємності мали протягом останніх днів чимало киян. Справді, під час візиту Папи в Києві безпрецедентно процвітав маразм. Адже стільки міліції українська столиця не бачила навіть під час весняних виступів опозиції. Б'юся об заклад, що у прочан-іноземців після всього побаченого Україна стійко асоціюватиметься зі словосполученням «поліцейська держава». Безглузде й нічим не виправдане тривале перекриття вулиць спричиняло автомобільні затори, люди нервували, запізнювалися на роботу. Чисельність міліції, значна частина якої грала роль п'ятого колеса у возі, створювала їй вигляд не охоронців правопорядку, а наглядачів у якомусь виправно-трудовому закладі. Все це теж дратувало людей. Заяви високих міліцейських чинів про те, що це відповідає «світовій практиці» викликають лише іронічну посмішку. Автор цих рядків бачив чимало прикладів якраз реальної практики охорони високих посадовців у багатьох правових країнах (зокрема, й те, як охороняють Папу у Ватикані і як він пересувається Римом) і може засвідчити: ми щодо цього перебуваємо в первіснообщинному стані. Бо світова практика охорони державних діячів полягає не в кількості рекрутованих звідусіль міліціонерів і працівників СБУ і не в кількагодинному перекритті автомагістралей. Один з критеріїв високопрофесійної охорони — бути щонайменше помітною й завдавати щонайменше незручностей громадянам. У нас за десять років незалежності органи цього так і не навчилися, і візит Папи показав їхню незграбність в усій красі. Одне слово, всі найгірші, пов'язані з силовиками побоювання у Києві справдилися. Тепер черга Львова. Судячи з того, що в галицькій столиці ще напередодні пішли далі Києва й позаварювали каналізаційні люки, там також готові розбити в молитовному запалі лоба.

В очікуванні підсумків

Завтра Папа відбуде до Ватикану. Люди в автобусі, що їхав на «Чайку», казали: там, де побуває Святійший Отець, життя обов'язково змінюється на краще. Інші (з тих, що не користуються громадським транспортом) воліють у зв'язку з візитом говорити про обов'язкове покращання міжнародного іміджу нашої держави, про її значимість, про здобутки української дипломатії. «Одним з основних мотивів візиту Папи Івана Павла II в Україну є бажання підтримати демократичний розвиток країни», — заявив його пресекретар Хоакін Наварро-Валльс. За словами речника, Понтифік хотів допомогти зрозуміти світовій спільноті необхідність надання підтримки нашій державі. Наварро-Валльс заявив, що Папа розуміє труднощі, з якими стикається Україна, але свідомо не акцентує на них увагу в своїх виступах. Мабуть, така позиція влаштовує багатьох в Україні: кожен, за бажання, може трактувати її на свою користь. І, поза сумнівом, багато хто активно і трактуватиме. А решті достатньо буде лише самого факту, що Папа побував в Україні. Безперечно, насамперед він приїздив саме до таких людей.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

На знімках зі спорткомплексу «Чайка»: під час недільної літургії за латинським обрядом **(зверху)** та вчорашньої — за візантійським **(ліворуч).**

Фото Олександра КЛИМЕНКА, Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Хроніка. Факти. Події

Ми всі — потенційні мішені

(Початок на 1-й стор.).

Українську делегацію на форумі очолив міністр охорони здоров'я України Віталій Москаленко. Загалом у конференції беруть участь представники 189 країн—членів ООН, у тому числі глави держав і урядів, а також представники неурядових організацій, які впродовж трьох днів обговорюватимуть план дій і нову стратегію боротьби з ВІЛ. Наявна програма дає багато приводів для критики: зокрема, не спрацювала ефективна система боротьби з наркоманією, можливі всі способи зараження ВІЛ через донорську кров (Україна — мало не єдина країна в світі, де досі є платне донорство).

10-річна дочка моєї сусідки знає, що від СНІДу помер її кумир Фредді Мерк'юрі. На жаль, більш як дві тисячі її юних співвітчизників знають про епідемію не з чуток: вони вчаться жити з цим страшним діагнозом.

СНІД уже давно вийшов за межі груп ризику, і тепер кожний із нас може вважати себе його потенційною мішенню.

■ Брюссель

До місії підготувалися серйозно

Бельгія готова змінити Швецію у ролі головуючої в ЄС з 1 липня. Бельгійці мають намір дати новий поштовх політичній інтеграції Європи. Крім того, збираються провести широку кампанію популяризації євро.

■ Ер-Ріяд

Заклик крон-принца

Саудівський крон-принц Абдулла закликав до ефективнішої та збалансованішої взаємодії США та ЄС у справі врегулювання близькосхідної кризи. В інтерв'ю газеті «Файненшл Таймс» він попередив, що ескалація палестино-ізраїльського конфлікту може спричинити зростання тероризму на Близькому Сході.

■ Тирана

Парламентські вибори в Албанії

На 140 мандатів претендувало 1600 кандидатів із 38 політичних партій та об'єднань. Вважається, що найбільші шанси на успіх мають соціалісти та соціал-демократи, які входять до правлячої коаліції. Їхній головний конкурент — Демократична партія колишнього президента Салі Бериші, котрий уклав передвиборний союз з 12-ма іншими партіями.

■ Лондон

Расові сутички

На північному сході Англії, у місті Бернлі, спалахнули сутички на расовому грунті. Під час сутичок було зруйновано будинки, спалено машини і паб. Спалах виник після того, як рановранці було скоєно напад на таксиста азіатського походження.

■ Ліма

Потужний землетрус

У Південній Америці рятувальні команди працюють у районах, що постраждали від землетрусу силою 7,9 бала за шкалою Ріхтера. У стародавньому перуанському місті Арекіпа зруйновано кафедральний собор та інші давні пам'ятки культури. Згідно з останніми даними, щонайменше 50 осіб загинули і кількасот дістали травми.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

Три мільйони тонн зерна. Це — реально

Чим Дніпропетровщина відзначає першу річницю земельної реформи

Що в ній Дніпропетровщина попереду всіх, це твердження не від місцевого патріотизму, воно відповідає дійсності. Виникло більше тисячі нових агроформувань. Але це не значить, що колишні КСП порозсипалися. Є й такі тепер господарства, що обробляють більш як 20 тисяч гектарів. Та переважають орендні й приватні, за якими, вважають в області, майбутнє. Бо якщо тут заснували раду реформованих сільгосппідприємств усіх форм власності, а очолили її голова правління приватної виробничої фірми «Агроцентр» Віктор Карпенко і один з лідерів фермерського руху Віктор Шевченко, то про що це свідчить? Про те, запевняє інший Шевченко, Олександр Олександрович, який працює заступником голови облдержадміністрації, що в аграрному секторі регіону вже на повну силу правлять бал понад три тисячі фермерів та 268 тисяч приватних власників землі. І це аж ніяк не страшно. Навпаки, добре.

Область торік намолотила понад півтора мільйона тонн зерна і утримала на рівні виробництво тваринницької продукції, що, погодяться, не з неба впало. Як багато про що свідчать і 500 млн. гривень, принесених на село інвесторами. Отож для них тут аграрний бізнес став привабливим.

Одначе у сільгоспідприємствах усіх форм власності загалом обсяги виробництва скоротилися на 9 відсотків. Зате в особистих господарствах селян приріст становив 32 відсотки. І їхня частка в обласних валових показниках сягнула 62 відсотків. Хіба не зрозуміло, запитує Олександр Шевченко, де тепер наші резерви?

Цікаво, що саме на селі, на відміну від міст регіону, ніхто ні на йоту не сумнівається, що намічені на цей рік в області майже три мільйони тонн зерна — реальні.

— Наш «Агроцентр», — розповідає Віктор Карпенко, — це 4228 власників земельних паїв, а вкупі 23 тисячі гектарів. Маємо майже 10 тисяч гектарів озимини, третина якої засіяна елітним насінням. Підживили все. Є складнощі з придбанням гібридів кукурудзи, тому прилучилися до створення в області науково-виробничих полігонів. На трьох з половиною тисячах гектарів завершуємо реконструкцію зрошувальних мереж.

А в знаменитій уже фірмі «Агро-Союз» чекають на результати від запровадженої ресурсозбережної системи обробітку грунтів з різноглибинною і безполицевою оранкою. Не чули ще такого слова — безполицева? Це, пояснює голова правління фірми Володимир Хорішко, — «не зовсім відомий полтавський безвідвальний метод», а нова, суто дніпропетровська технологія, розроблена заступником директора Інституту зернового господарства Іваном Бабаком. «Агро-Союз», зрештою, з наукою дружить дуже плідно і в тваринництві. Запроваджує й безприв'язне холодне утримання худоби з цілорічною годівлею консервованими кормами.

І якщо в багатьох областях є свої провидці погоди, до передбачень яких скрізь прислухаються, то послухайте і прогноз сільської жінки з дніпропетровської глибинки. І цього року, і в два наступні хліб у нас родитиме дуже щедро. Так щедро, що знову Україна стане житницею в Європі. Треба лише «добірне зерно обов'язково відсіяти від полови» і скористатися нагодою повернути собі славу. Бо іншого шансу чекати доведеться довго. А своє фермерське господарство Валентина Циганкова і її чоловік Олександр Володимирович не випадково назвали ім'ям доньки-семикласниці — «Яна». Виросте, як рідна дитина, яку батькам хочеться зробити щасливою. Почインали з 50 гектарів, а тепер майже сотня односельців передали в оренду свої паї. Набралося 1300 гектарів ріллі.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Фотофакт

На Лужанському експериментальному спиртзаводі, що в Чернівецькій області, освоєно виробництво кисневмісної добавки, яка підвищує октанове число бензину. Новинка надходить практично на всі нафтопереробні заводи України.

Фото Василя БАБУХА.

Готовність блока — 90 відсотків

Здачу четвертого енергоблока на Рівненській АЕС намічено на серпень наступного року. А поки що його готовність фахівці оцінюють у 90 відсотків. Обсяг будівельно-монтажних робіт, передбачений на січень-березень, виконано завдяки використанню запасів будматеріалів, що були на станції. І хоча останніми тижнями фінансування зведення четвертого енергоблока поліпшилось, однак на ці цілі Мінпаливенерго в першому кварталі недодало 11 мільйонів гривень. Якщо практика недофінансування об'єкта триватиме й надалі, то пуск блока у визначені терміни стане проблематичним, як і введення нових генерувальних потужностей, що дуже важливо для енергетичної безпеки держави.

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.

Проти паводків — спільними зусиллями

Довкілля угорського міста Ниредьхаза і наше Закарпаття найбільше постраждали від катастрофічного паводка у березні ц. р. Хоч і не великого за розмахом, але не першого. Обидві країни переконалися: без взаємодопомоги, самотужки з бідою важко впоратися. Тож останнім часом співпраця стає ефективнішою.

Звичною і немовби закономірною була допомога угорців залитому Закарпаттю. Привезли насоси, мішки для піску та продукти потерпілим, організували відпочинок дітей. І коли 5 березня під загрозою опинилося життя 10 українських рятувальників, котрі потрапили в аварію посеред розбурханої Тиси під Тячевом і дивом закріпилися на дереві, на виручку оперативно прибули угорські рятувальники на чолі зі старшим лейтенантом Рудольфом Жамбріком. А вже за три дні угорці просили нашої допомоги. І до села Лоня, де склалася критична ситуація, негайно було направлено загін солдатів МНС та колони самоскидів із піском.

Мабуть, такі взаємопідтримка і виручка мали б місце і без офіційної угоди між Україною та Угорською Республікою, підписаною 27 жовтня 1998 року. Та оскільки паводки стаються через кожні один-два роки, до того ж збільшується їхня трагічність, є потреба постійно узгоджувати дії.

Отож під час зустрічі спільної україно-угорської комісії, засідання якої відбулося цими днями у місті Ниредьхаза, було відпрацьовано концепцію програми комплексного протипаводкового захисту басейну річки Тиса. Таки відбулася і зустріч членів української комісії з угорськими рятівниками. Впало в око, що до залу, де відбувалася зустріч, Рудольф Жамбрік зайшов із перев'язаною рукою. Нещодавно він рятував людей на пожежі, де й був поранений. За ризик, мужність і високий професіоналізм йому та іншим угорським рятувальникам міністр України з надзвичайних ситуацій Василь Дурдинець вручив відзнаки МНС «За відвагу в надзвичайній ситуації».

Під час засідання спільної україно-угорської комісії МНС України та Національний Генеральний директорат із управління при надзвичайних ситуаціях відпрацьовували спільні адекватні та екстрено-запобіжні заходи, котрі набагато дешевші за процес ліквідації наслідків лиха та катастроф. Серед заходів — обмін практичним та законодавчим досвідом, спільні навчання, створення системи раннього оповіщення тощо.

Члени нашої комісії ознайомилися з тим, як виконують свої щоденні обов'язки рятувальники та пожежні, котрі в Угорщині належать до однієї структури. Домовилися наступне засідання комісії провести у жовтні в Ужгороді.

Уряди обох країн, запевнив Василь Дурдинець, мають намір робити акцент саме на такій співпраці. Катаклізми природи та явища техногенного характеру вимагають цього.

Яків ГАЛЬЧЕНКО,
Ігор КРОЛЬ.

Економія, що вилізе боком

Як відомо з історії, столиця Італії — Рим — розташована на семи горбах. Вони додають «вічному місту» особливого шарму й величі. Чернівці — столиця буковинського краю — мають перевагу над Римом у тому, що вони цілковито лежать на гористому пасмі, себто на десятках малих і великих круч. Милуватися їхнім ландшафтом — казкове задоволення. Але, з другого боку, горби — постійний біль Чернівців. У цих зонах час від часу дають про себе знати зсуви: інколи малопомітні, інколи катастрофічні, як це було сім років тому. Про те, як бореться місто з проявами підступної стихії, я попросив розповісти начальника управління з питань надзвичайних ситуацій та цивільного захисту населення Чернівецької міськради Володимира САМОЛЮКА.

— У моєму робочому кабінеті, — сказав фахівець, —висить карта цих небезпечних зон. Щодня з тривогою поглядаю на неї й розпитую працівників своєї служби, як поводять себе зсувні схили. Дякувати Богові, і завдяки вжитим нами заходам, останнім часом біда втихомирилася. Але Чернівці від неї не застраховані. Кажу це з усією відвертістю й пересторогою, бо вважаю, що фінансування протизсувних робіт незадовільне. Ось переді мною постанова Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2000 року. У ній передбачено цілу низку запобіжних заходів зі стабілізації сповзаючих ділянок на території Чернівців. За це — спасибі. Але коштів на згадані операції уряд явно пожалкував, виділивши трохи більш як мільйон гривень. Як поділити цю мізерну суму на 69 зсувних ділянок? Як залатати ними всі діри? Тому ми пішли найпростішим шляхом — спрямували фінансову допомогу лише на найнебезпечніші масиви. Але й там вони погоди не зробили.

Загалом за два останні роки з держбюджету на ці цілі місто отримало всього 4 мільйони 250 тисяч гривень. А урядова програма передбачала виділити 26 мільйонів гривень. Тому міськрада змушена була пожертвувати часткою коштів зі своєї казни. Ми профінансували спорудження обвідного водопроводу, реставрацію зруйнованих інженерних комунікацій. Цьогоріч таких коштів у міському бюджеті не передбачено.

Найбільш небезпечною ділянкою є крутосхил, розташований у центральній частині Чернівців між вулицями Одеською та Барбюса. Сім років тому тут стався катастрофічний зсув, у результаті якого було знищено десятки житлових будинків та виробничих споруд. Уряд змушений був вжити відповідних заходів. І завдяки цьому становище тут стабілізувалося. Але нині стихія знову виходить з-під контролю, на окремих ділянках поповзли грунти. Причина зрозуміла: через недостатнє фінансування будівельники не виконали й половини протизсувних робіт. Уряд планував виділити на це 170 мільйонів гривень. Однак потім скоригував цю цифру до 57 мільйонів. А в кінцевому підсумку виділив усього 12 мільйонів.

«Економія» й почала вилізати боком. Знову активізувалися перезволожені весняними водами грунти. Між тим тут розташовано 43 житлові будинки, в яких мешкає 287 чоловік. По сусідству з ними перебуває й кілька промислових підприємств. Та це ще не все. Грунти нависають над залізничним полотном, яким курсують поїзди внутрішнього й міжнародного сполучення. Будь-коли тут може статися непоправне. Тому ми постійно звертаємо увагу уряду на чернівецькі зсуви. Але поки що не маємо підтримки з високих кабінетів.

Василь БАБУХ.

Грунти нависають над залізничним полотном, яким курсують поїзди

Топографічні «грибки»

Витвір військових картографів викликав неоднозначні оцінки в Чернігові

Репліка

Доки Чернігівське управління СБУ досліджувало так звану справу «придеснянських грибників», які нібито готувалися восени минулого року здійснити збройний похід на Київ, немов на замовлення останніх, але дещо із запізненням, в обласному центрі з'явилися для масового продажу найточніші «Топографические карты», видані Київською військово-картографічною фабрикою. На аркушах № 27 та № 28 з масштабом один сантиметр—один кілометр зображено Чернігів з його округою, населені пункти Менського, Сосницького, Бахмацького районів.

На карті позначено броди, перевози, паромні переправи, аеродроми, польові та лісові дороги, яри і узвишшя. Одне слово, все те, чого так не вистачало новітнім «гвардійцям» для успішного маршу та перемоги. Але ж карти існують не лише для цього! Справді, новинка «отображает основные природные и социально-экономические объекты регионов и предназначена для использования широким кругом потребителей (географами и краеведами, предпринимателями, автомобилистами, туристами, охотниками и рыболовами) с целью изучения, оценки местности и свободного ориентирования на ней, исследования природных ресурсов; выбора оптимальных маршрутов движения по дорогам регионов, а также для нанесения любой дополнительной, необходимой потребителю информации». На цю рекламку спокусився і доктор сільськогосподарських наук, професор, викладач Чернігівського державного інституту економіки та управління Віктор Канівець.

— Планували з викладачами використати придбані карти для навчальних занять із студентами факультету землевпорядкування та земельного кадастру, — каже він. — Та були дуже здивовані й обурені, що державна військово-картографічна фабрика на десятому році незалежності не тільки не спромоглася подати назви населених пунктів, річок українською мовою, а й у супровідній історичній довідці нічого не згадала про героїв козацької доби, видатних місцевих церковних ієрархів, діячів-державників Гетьманщини. Натомість редактори цього видання не забули про «видных советских военных деятелей», «героев гражданской» і що «лишь после исторического воссоединения Украины с Россией на Черниговщине произошли значительные перемены», за якими знову «после победы Октября здесь произошли большие изменения». Виявляється, «Великий Октябрь принес новую жизнь древнему Чернигову»! Але ж ми знаємо, як після 1917 року в місті руйнували церкви, виганяли черниць з монастирів...

Слухаючи запальний монолог Віктора Івановича, спершу подумалося, що він погарячкував-перебільшив: чи не маємо справу з «продуктом» двадцятирічної-тридцятирічної давності? Але уважно вивчивши вихідні дані видання, пересвідчуємося: це — не сон, не мана, не фантазія, а дійсність! На топографічній карті надибуємо й інші «грибочки». Навіть у радянські часи історики не стверджували, що «во второй половине XIIIв. Чернигов вошел в состав Брянского княжества», а в 1611 році він був «захвачен Польшей» (його спалило у 1610 році військо київського підкоморія Горностая!). Автори на повному серйозі пишуть, що Батурин став гетьманською столицею у 1699 році (насправді у 1669-му!). Тому важко не погодитися з прийнятою заявою чернігівських науковців В. Рибака, С. Козара, В. Літинського, В. Канівця з приводу подібної картярської «штуки», яка викликає багато запитань до Міністерства оборони України, міністра оборони О. Кузьмука. Особливо непокоїть те, що Київська військово-картографічна фабрика запланувала видати 286 таких карт про всі місцевості України! На яких «грибників» вони розраховані?

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Знов про ЗНО

Вимушене доповнення до краєзнавчої публікації «Кара-Мрун...» («ГУ» за 1 червня ц. р.)

Про те, що цивільних маяків, як і прогулянкових підводних човнів, нема, я здогадувався ще тоді, коли «наш дорогий Леонід Ілліч» гасав у бік Фороса далеко попереду свого ескорту, головні машини якого, власне, й вітали вздовж узбіч аборигени. Тому коли держустанова гідрографії наполегливо запропонувала зайти на бесіду, я вкотре відчув легку прикрість. Знов з кимось переплутали...

— Ось ви кажете, що Україна не може викупити у Росії п'ять маяків!

— Не я, а персонаж.

— Як його звуть?

— Не пригадаю, коли ТАКІ особи відрекомендовувалися.

— А ви знаєте... — й навперебій, так, що по диктофонній стрічці не одразу й визначиш, де закінчив начальник відділу маячної служби В. А. Новохацький, а де продовжив начальник відділу міжнародних зв'язків Л. Г. Козловський, з гортанням безлічі документів, від численних довідок, різноманітних листів-звернень до ноти протесту й угоди між урядами України й Росії щодо взаємних розрахунків, пов'язаних з поділом Чорноморського флоту й перебуванням Чорноморського флоту РФ на території України, мені доводять, що наша держава нічого не повинна купляти чи викупляти у «старшого брата», немов я маю щось проти. Вони й так наші.

— Ви розумієте, про що треба писати? — припечатує Козловський.

Йому відніше. Ось я лише, як не штурман, навряд чи відважився б розумувати, наприклад, про переваги (май терпіння, читачу!) системи огородження МАМС. У деталях, докладно, проблемно. Як фахівець, який бездоганно орієнтується і в політичній, і в військовій, і в економічній галузі. Навіть спросоння здатний відтарабанити, хто вів переговори щодо поділу. З їхнього боку. І з нашого — також. Чиї саме підписи стоять під угодою про поділ. І чому, коли вірити Новохацькому, навіть СБУ зацікавилося затягуванням передачі на території Криму більш аніж ста об'єктів ЗНО (засобів навігаційного обладнання) нашій країні. Щиро сподіваюся, що отакий спец просто затримався з поважного приводу.

— А чому ви взяли саме тарханкутський маяк, який незаконно утримує Росія? — це, на завершення, перший заступник начальника Держгідрографії В. Б. Тюрін.

Ну-у, знаєте. Ось проходимо ми, наприклад, у надводному положенні Босфор. А тут я із засідки: а непогано б, капітане, фарватер поміняти. Чи ще щось таке. Уявляєте, що б він мені відповів?..

Оскільки інші претензії до матеріалу на рівні емоцій, завершимо без гумору і з етикетом.

У дорожніх нотатках «Кара-Мрун...», як і в попередніх, і, маю надію, у моїх подальших матеріалах про Крим, не висуваються політичні або якісь інші мотиви «під замовлення». Немає й не буде у них темної кімнати, в якій прийнято шукати неіснуючу чорну кішку.

Бо всі вони задумані й готуються до друку лише з однією, несправедливо підзабутою нами у наш нелегкий час перемін метою: краєзнавчою. Ще запитання є?

Дмитро КОНОВАЛОВ.

Ідеї

Вічний двигун Віктора Ярошенка

може навічно залишитися тільки в макеті

Принципово новий, що не має світових аналогів, роторний двигун внутрішнього згорання запатентував інженер з Апостолового Віктор ЯРОШЕНКО.

Після майже фантастичних висновків авторитетної міжнародної експертизи його винаходом зацікавилися машинобудівники США, Японії, Німеччини і Канади. Але Ярошенко все ще живе надією, що виробництво унікальних двигунів буде започатковано в Україні. Адже йдеться про багатокамерний двигун, в якому один оберт ротора забезпечує 24 робочі цикли — отож одна цього секція замінить сучасний 12-циліндровий двигун. І досягне потужності, яка в розрахунку на кожен літр корисного об'єму в чотири рази перевищить потужність наявних машин. Застосовувати його можна не лише на автомобілях, а й на тракторах, танках, тепловозах і навіть вертольотах.

Створював свій двигун Віктор Ярошенко мало не двадцять літ. У нього «нетрадиційно» склалося життя. З юнацтваволіючи здобути машинобудівну освіту, закінчив, одначе, спочатку будівельний та сільськогосподарський інститути, а потім й Інститут народного господарства. Тепер в Апостоловому працює директором заводу металоконструкцій. Щодо виготовлення експериментальних зразків свого двигуна, то де тільки не шукав підтримки — на заводі імені Малишева у Харкові і «Південдизельмаші» у Запорізькій області, на «Мотор-Січі», заводі тракторних агрегатів у Вінниці і навіть на знаменитому ракетно-космічному «Південмаші». За дивака не сприймали, але й практичної допомоги майже ніякої не одержав. І чи буде налагоджено вітчизняний випуск двигунів Ярошенка — питання, на яке досі немає відповіді.

Як, до речі, невідомо, чи зможе апостолівський інженер-конструктор «проштовхнути» ще один свій непересічний винахід — агрегат для комплексного обробітку ґрунтів. Дуже доречний для зон ризикованого землеробства з обмеженими запасами вологи. Бо ним один раз досить пройти полем, щоб сповна підготувати до сівби — здійснивши всі ті необхідні агротехнологічні операції, які нині виконують чотирма різними причіпними знаряддями. Агрегат, до речі, витримав іспит Херсонської державної машиновипробувально-приймальної станції.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Теореми буття

«Квартиру залишу внукові»

Про нелегку долю Надії Михайлівни розповіла її сусідка. А приводом став клапоть паперу, приклеєний до дверей під'їзду. То був список тих, хто заборгував квартплату.

— Подивіться, які в декотрих суми. Це ж скільки треба не платити, щоб набралося 700 гривень боргу, якщо квартплата за місяць — 15 гривень? Та за такі гроші й того собацюри, якого вони тримають, не прогодуєш, — прокоментувала жінка. — А от Надії Михайлівни в цьому списку немає, хоч їй справді нічим платити за житлово-комунальні послуги.

...Життя здавалося їй якщо не безхмарним, то все ж не позбавленим радісних сподівань. Та раптом біда покотилася за бідою. Тяжко захворів і помер чоловік. Через кілька місяців трагічно загинув єдиний син. А довершило потік нещасть те, що невістка, забравши внука, переїхала в інше місто до своєї матері. Надія Михайлівна залишилася у двокімнатній квартирі сама.

Окрім відчуття самотності — більше нікого з рідних чи близьких у неї немає, — почалися й матеріальні проблеми. Як платити за двокімнатну квартиру зі скромної пенсії? Щоб одержати субсидію, треба подати довідку про доходи всіх дорослих членів сім'ї. А отже, і невістки, бо та виїхала, навіть не виписавшись. Та яку довідку вона могла б подати, якщо і в центрі зайнятості тепер на обліку не стоїть, і ніде формально не працює, а перебивається випадковими заробітками?

— Подавайте до суду, її швидко випишуть, бо хтозна-скільки вже й порога не переступала, — радять сусіди.

До суду? Надія Михайлівна й думати про таке не хоче. Адже йдеться не тільки про невістку, а й про внука. А він же так схожий на її сина! І не тільки зовні, а й характером. Все надіється свекруха: побачить невістка, що особисте життя не складається, знову повернеться до неї — з онуком. Або внук (він скоро школу закінчує) вступить на навчання саме тут, а тоді в неї поселиться. Якщо ні, то квартира все одно йому має дістатися — скільки їй жити залишилося...

Нікуди не ходила, нікого не просила, щоб виникнули в обставини. Просто всю пенсію віддає за житло та комунальні послуги. Нікому ніколи нічого не була винна, завжди думала про інших, тож навіть не уявляє, як це можна — не платити. Продала дачу, хоч то була найдорожча пам'ять про чоловіка та сина — все зроблено їхніми вмілими руками. Але така нерухомість значно впала в ціні, тож грошей ненадовго вистачило.

— Тепер бувають дні, коли в Надії Михайлівни на столі навіть хліба немає, — розповідала сусідка. — Тож ділимося з нею, чим можемо. От тільки не знаємо, чи оцінить онук належно бабусину жертву...

Олексій КАВУН.

Житомир.

Фотофакт

На першому енергоблоці Запорізької атомної електростанції — плановий профілактичний ремонт.

Фото Володимира ФАЛІНА (Укрінформ).

Виявляється, «Великий Октябрь принес новую жизнь древнему Чернигову»!

«Капіталістичний комунізм» у степах Полтавщини

Валерій Капленко зовсім не славолюбний і не приховує, що дістати солярку — то для нього справа набагато важливіша, ніж зустріч з кореспондентами. А, можливо, це від того, що регіональна преса його чомусь не помічає. Для журналістів «Голосу України» згаяв мало не весь день: возив полями і фермами, «випускав у народ» без поводирів, говорив і показував, нічого не приховуючи, подеколи аж залюбки. Так зазвичай роблять тоді, коли все лагодиться і хочеться навіть трохи похвалитися зробленим...

Валерій Капленко з головою райдержадміністрації Іваном Титаренком обдивляються поля.

Робота, вона і в Африці робота

Свого часу колгосп у Воскобійниках називався «Шлях до комунізму» — про що нагадують залишки тодішньої символіки. І от парадокс: і за колгоспу, і «вольними» селянам тут живеться не те, що не найгірше, а я б сказав навіть добре. Втім, щоб не бути голослівним, наведу бодай один приклад: середня місячна зарплата у працівників ТОВ «Воскобійники» (так нині йменується реформоване КСП) становить 380 гривень і виплачують її день у день. Для порівняння: по району — 134 гривні, області — 96 і є агроформування, де селяни не бачили «живої» копійки 5—7 років. І старе, і мале в селі знає, що в тому найперша заслуга їхнього директора, депутата обласної ради, якого тут нерідко величають мало не рідним батьком. Вони так і говорять, не кривлячи душею: «Не дай Бог, що з ним станеться чи заберуть його куди, хтозна, що з нами буде». Трохи лукавлять, бо знають, що може бути — те, що з мільйонами інших селян в Україні — роздавлених безперспективними реформами і добитими бездарними горе-керівниками. Воскобійчанам просто страшенно поталанило із керівником.

Аз і Буки хазяйської науки

Директор — гострий на язик і з загостреним почуттям справедливості, за що його не дуже полюбляють у верхах, а відтак, й не осипають дощем (а таки цілком заслужених) нагород, бочку на владу і реформи не котить. Навпаки, вважає, що тепер на селі стало хоч трохи розвиднятися. Закони прийнято непогані, однак не всі вони діють. Більш-менш досконалою стала і податкова система, можна б навіть і фіксований податок збільшити, але щоб він був єдиний. Дошкуляють високі ціни на техніку, пальне, а пільгових кредитів, про які всю зиму й весну кричали із столиці, так фактично й не дали.

— Біда в іншому — багато моїх колег не хочуть, а більше, мабуть, не вміють працювати по-новому. Це, тобто, на себе! Все чекають бозна-чого: то вчорашнього дня, то завтрашньої манни небесної. І хоч як парадоксально, ще й підбирають з колоди козирну карту. Я нікому й ніколи не був винен жодної копійки — справно сплачував у всі фонди. У результаті — прогорів, бо боржникам недоплату реструктуризували (бач, слово яке вигадали!). Списали, по-нашому. Почухав потилицю й далі відраховую, бо хто годуватиме пенсіонера і вчителя?

Де беруться діти?

Про капусту, звісно, промовчимо. Але у Воскобійниках, навколишніх селах і хуторах діти народжуються, як гриби після дощу. Валерій Ілліч повторює це щоraз.

— У нас молодь залишається біля батьків і всі мають роботу. Тільки цього року наші люди купили 35 легковиків, а всього їх по сільраді — 180. Найбільше в районі! Бо в місті за безгрішшя сущі злидні, а тут дитсадок безплатний, у школі обід — 10 копійок. Працюють і клуб, і фельдшерсько-акушерський пункт. Розумники з обласного соцзахисту хотіли наших ветеранів з будинку для престарілих забрати і розселити по приютах (така нині політика). Але я сказав: «Ні! Не віддамо!» Бо там їх враз туга заїсть, а вдома й повітря цілюще. Тягнемо соціальну сферу на собі, бо як полишимо, то їй кінець одразу настане. А без неї і село вмре. А в нас у товаристві сім сіл і всі живі, до кожного газ і дороги. Торік на послуги пішло щонайменше 350 тисяч гривень.

Гроші... на язиці у корови

— Ми — чемпіони України з молока! — не без гордості додає і голова Шишацької райдержадміністрації Іван Титаренко. — Бо нині Полтавщина перша з надоїв у країні, а ми перші по області. Капленко ж щодня здає 16 тонн! Це — як поганенький район. А звідси й гроші. «Молочна арифметика» настільки складна, як і проста, але за директорським постулатом зводиться до єдиного: тваринництво ніколи не стане збитковим, якщо займатися ним не іноді, а постійно. Ось тоді й рентабельність буде 106 відсотків при 38 відсотках загальної по господарству. З чистого двохмільйонного прибутку за минулий рік дві третини — від корів і бичків. Тому й черга на роботу дояркою у ТОВ, бо зарплата в них буває і близько тисячі на місяць... А бички — мов линочки, ходить і прицмокує довкола бугайців Капленко. Підраховує. Їх — 250 і кожен вже й тепер потягне не менше трьох тисяч, до осені ще підростуть. От і буде копійчина. Крім того, як вам, городянам пояснити? Худоба — це добрива —органіка, гній по-сільському, без якого не родить хліб. А мінеральні добрива дорогі, отож і вносимо цієї органіки щороку по 40 тисяч тонн. Якщо наглядніше, то це до тисячі залізничних вагонів. Уявляєте?

Трави, трави, трави...

Для трьохтисячної армади ВРХ щоліта заготовляють 4,5 тисячі тонн сінажу й сіна, 18 тисяч тонн силосу, 5 тисяч тонн гички, концкорми. Тут своя сівозміна, в якій кормова група займає майже 50 відсотків угідь, а багаторічні трави — тисячу гектарів. Червень — пора сінокосів і робота кипить навіть тоді, коли з неба заливає. Цього літа дощить як ніколи і без путньої техніки трави не вихопити. Громадський парк у три сотні одиниць не просто тримається купи, а й поповнюється.

— Оце борону купив «сильнейшу»! — хвалиться Капленко. За 58 тисяч гривеників! Поїхали, покажу.

А завіз на плантацію цукрового буряку. Сходи —замилуєшся!

— Приїхав до мене Іван Гаврилович (Титаренко. — **Авт.**) 30 березня і питає: «Пора сіяти, Валерію?» Не пора, а треба — кажу. Я вже сію. Тут гарантованих 400 центнерів із гектара зберемо, а всього під буряком 380 гектарів. От і міркуйте, вигідний буряк чи ні. Мені —так, бо на осінь в коморі буде не менш як тисяча тонн цукру.

А на тому боці...

Через річку Грунь — сусідній Зіньківський район. Позаминулої зими в тамтешній Загрунівці відбувалися збори за зборами і до Капленка (хоч як того не бажало районне і сільське начальство) приєдналося 420 пайовиків. З боргами в кишені й бур'янами в ріст людини. За півтора року поля, що не оралися роками, колосяться пшеницями, а люди одержали не лише зарплату, а й дивіденди. До того ж у ТОВ «Воскобійники» виплачують за паї вже по два відсотки. Мало це чи багато — окрема розмова, головне, що хоч це виплачують... Місцевий пенсіонер Іван Юхимович Фурса, який працював у колгоспі і завфермою, і садоводом, і касиром, і сторожем, сказав: «Просто аж незручно якось одержувати оте все на пай. Не робив, а тобі дають...» А може, дід доживе і до тих часів, коли селянам повернуть не лише копійчані, а й справжні борги? Чи його діти, онуки... Невже таке колись станеться?

Керувати — не ціпом махати

Голова райдержадміністрації підкреслив, що на колгосп у Воскобійники 15 років тому Капленка посватав саме він, обіймаючи тоді посаду голови виконкому. Хоча в 90-ті між ними, можна сказати, і пробіг чорний кіт. А було це так. Обоє балотувалися до обласної ради і Валерій переміг. Іван Гаврилович, як людина принципова й амбітна, заявив на весь район, що поступається кріслом голови переможцеві. Апаратна кар'єра Капленка тривала десять місяців, а затим плюнув на все і поїхав назад головувати в колгосп. «Не моя стихія», — пояснив лаконічно і більш до тієї теми повертатися не забажав. Залишилися між ними добрі ділові відносини, як і водиться між розумними людьми. У кожного свої обов'язки і робота, але за долю району вболівають однаково щиро.

— Шишаки, вважайте, у люди вибилися в останню чергу, зате своїм горбом і тому дорожимо надбаним.

Це справді так: район економічно міцний, один із найсильніших в області, керований і, що головне, має перспективу. Та от біда — насувається адмінреформа і в проектах район буде ліквідовано. До речі, менш як за піввікову історію це буде вже третій переділ. Історія ж свідчить, що крім набитих гуль, користі від того жодної. Невже все повториться знову: розтягнуть, розграбують, погноблять — і кинуть напризволяще. Авжеж, комусь це таки вигідно?

Захисник людей у куфайках

— А чому ви створили саме ТОВ, а не щось приватне?

— У нас усі виступають засновниками, бо ми всі і створювали колгосп: і голова, і доярка, і тракторист. Що буде далі, час покаже...

Щось внутрішнє підказує, що Капленко завше буде разом з ними, одноосельцями, кожен на своїй і все-таки всі на спільній землі. Бо це зовсім не «потьомкінське село», а, швидше, щасливий виняток чи просто ще не потоптаний паросток.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

А бички — мов линочки...

Механізатори обідають...

Тільки цього року наші люди купили 35 легковиків, а всього їх по сільраді — 180

Панайотов прощається з дитинством

Знайомтеся: лауреат конкурсу «Голос України»

З-поміж учасників творчого звіту майстрів мистецтв та самодіяльних художніх колективів Запорізької області, присвяченого 10-й річниці незалежності України, лауреатом конкурсу нашої редакції став Олександр Панайотов.

Співати й навчатися в музичній школі він почав у сім років. Але справжнє музичне життя розпочалося в нього тоді, як став відвідувати студію «Юність» ПК «Дніпроспецсталь» під керуванням Володимира Артем'єва. Тут, за словами Олександра, він пройшов не тільки школу справжнього вокалу, а й школу виживання. Результати спільної праці не забарилися: гран-прі на «Чорноморських іграх», на конкурсі «Зоряний дощ» у Черкасах, на «Зорепаді-2000» в Запоріжжі. А «Слов'янський базар», де Саша посів третє місце, — знакова перемога для шістнадцятилітнього юнака. Згодом йому пощастило побувати на всесвітньому конкурсі в Болгарії, де посів друге місце в номінації «Пісня». Ще одна творча удача — пісня у спільному виконанні з Ані Лорак, на запис якої Олександра запросив американський композитор Пол Торсон і яка незабаром звучатиме на радіостанціях в англійському та українських варіантах.

Нині О. Панайотов закінчує запорізьку СШ № 62, готується до престижних конкурсів та до випускних екзаменів. Цього року Саша має намір вступити на естрадне відділення Київського музичного училища імені Глієра.

Нещодавно в ПК ВАТ «Дніпроспецсталь» юний співак дав свій перший сольний концерт. По суті він був своєрідним прощанням Олександра з дитинством, даниною вдячності тим людям, котрі його виховали.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запорізька область.

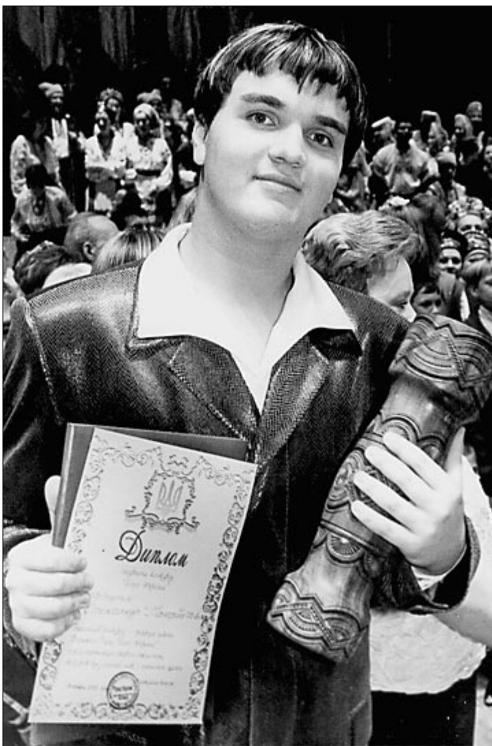

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Чиста криниченька

Солістки фольклорно-етнографічного колективу «Криниченька» із Великого Вербчого

Родзинкою звітного концерту самодіяльних митців Рівненщини в національному палаці «Україна» в Києві став поліський фольклор. Це зразкові дитячі фольклорно-етнографічні колективи Сарненського району: «Оберіг» із села Люхчі, «Криниченька» із Великого Вербчого, «Джерельце» з Кричильська, «Мазурки» із Короста. Із дитячих вуст колядки, щедрівки, побутові, купальські, обрядові, жартівливі пісні звучать особливо зворушливо й щиро, бо дитяча душа — чиста, наче джерело. А те джерело поповнюється з пісенної скарбниці Полісся. І бити йому доти, доки будуть ось такі чудові юні виконавці.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Золоті руки служать красі

Львівський державний ювелірний завод випустив серію ексклюзивних сувенірів до приїзду в Україну Папи Римського — золоті і срібні медалі, срібні значки із зображенням Святійшого Отця

Львівські ювеліри з честю тримають марку давнього ремесла, яке сягає витоками в глибину століть. Вони вважають, що ювелірний виріб — то прикраса, талісман, що виокремлює індивідуальність кожного, а тому має бути якісним і оригінальним. Саме такі засади діяльності підприємства, його директора Володимира Кузовкіна, художників, конструкторів, технологів сприяли тому, що ювелірний завод здобув міцні позиції в ринку, його продукція — конкурентоспроможна й успішно витісняє неякісний закордонний ширвжиток та вироби кустарів, які не мають належних технологій. Вироби львівських ювелірів користуються попитом і за межами України — в Росії, Німеччині, США, Білорусі, Угорщині, державах Прибалтики.

Нині в асортименті Львівського державного ювелірного заводу — понад десять тисяч найменувань, сімсот із них розраховані на масового споживача із середніми статками, близько двохсот найменувань — це коштовні вироби з діамантами. На заводі виконують й індивідуальні замовлення за ескізами клієнтів або художників підприємства, за вітчизняними й зарубіжними каталогами. Популярною формою обслуговування клієнтів став обмін дорогоцінного металобрухту на готові вироби. У таких випадках замовник платить лише за вартість роботи. Вигідно! До речі, індивідуальні замовлення, як стверджує начальник технічного відділу Богдан Салагай, не тиражують. Отже, кожна красуня може бути впевнена: перстень і сережки, у котрих модна нині чорна перлина відтінює діаманти (до прикладу) — то прикраси неповторні.

Весільні каблучки, виготовлені на замовлення, також можуть бути оригінальними, якщо заводські ювеліри за бажанням молодят поєднають жовте, червоне і біле золото.

У магазині-салоні заводу можна придбати з мінімальними торговими націнками дитячі і жіночі персні та сережки, ланцюжки, браслети, підвіски, брошки, кольє, комплекти-гарнітури, чоловічі персні-печатки, заколки і затискачі для краваток, браслети для годинників, запонки, столові прибори, сувеніри. Підприємство випускає також масову продукцію із недорогоцінних металів. Саме львівські ювеліри виготовляють на державне замовлення нагородні знаки для працівників різних галузей, медалі та значки. Багато замовлень надходить від Міністерства внутрішніх справ. Сувенірну продукцію, випущену до приїзду Папи Римського — медалі і значки із зображенням Понтифіка — продаватимуть у спеціальних фірмових кіосках, а також у ювелірних магазинах. Невдовзі такі сувеніри стануть раритетом. Медалі: з державним гербом —тризубом, з гербом Львова. Написи виконано українською, польською мовами. Кожний прочанин зможе обрати собі пам'ятку до вподоби.

Звертайтеся за адресою: м. Львів, вул. Академіка Підстригача, 2, тел.63-00-92 (для оптових покупців), 63-25-32 (обмінний пункт).

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

ВІД РЕДАКЦІЇ:
Львівський ювелірний завод — спонсор читачів, які передплатили газету на друге півріччя. Вигравайте оригінальні призи!

На знімках: *вироби Львівського державного ювелірного заводу.*

Видатні українці

Наталчині мрії

Заслуга Наталії Кобринської, фундаторки політичного руху за жіночі права в Україні, — неоцінена. Вона надихнула на велику працю таких відомих українок, як Анна Павлик, Ольга Кобилянська, Ольга й Михайлина Рашкевич. Усі вони залишили помітний слід у культурному та політичному житті XIX століття.

Наталія Кобринська (дівоче прізвище Озаркевич) народилася в селі Белалуя на Станіславщині в родині священика. Освіту здобувала самотужки. Багато читала, спілкувалася з освіченими людьми в батьківському домі. У такий спосіб будувала критичне ставлення до життя.

Ще до того, як зацікавитися жіночим рухом, познайомилася з листами професора Юзефа Кремера з Кракова. Вони були сповнені болем за тяжку долю селянського жіноцтва. Для Кобринської читання цих листів не минуло безслідно, надихнуло на початок громадської діяльності.

1877 року Наталя вийшла заміж за Теофіля Кобринського — талановитого співака, піаніста, композитора, збирача фольклору. А через п'ять років коханий, друг і однодумець помер. Сум і розпач огорнули молоду, вродливу жінку. Перший, хто порадив їй узятися за перо, — Остап Терлецький, громадський діяч, публіцист, видавець. Кобринська вхопилася за цю пораду і написала перше своє оповідання: «Пані Шуминська», згодом перейменоване на «Дух часу».

Починання молодої письменниці підтримали Іван Франко та Михайло Павлик. Невдовзі Н. Кобринська організувала в Станіславі «Товариство руських жінок». Тривала також робота над літературним альманахом, до якого було залучено сімнадцятьох авторок. У результаті 1887 року побачила світ антологія літературних праць українок «Перший вінок», упорядкована Наталією Кобринською та Оленою Пчілкою. Редагував збірку Іван Франко. У 90-ті роки було надруковано ще три випуски альманаху.

Не полишала Наталя Кобринська й роботи над власними творами. Особливу популярність принесли їй «Дух часу», «Виборець», «Ядзя й Катруся».

Настав неспокійний 1889 рік. Після арешту Михайла Павлика та Івана Франка прокурор наказав провести арешти й обшуки неблагонадійних. Як підозрювану у злочинній діяльності Наталію Кобринську допитувала спеціальна комісія. Предметом уваги слідчих стало її листування з Оленою Пчілкою та її дочкою Лесею Українкою. Після арешту вона написала новели («Колишній», «Брати»...), що відбивали перелом у суспільній свідомості галичан у кінці XIX — на початку XX століття.

Її творчість того часу ніби підбивала підсумок усього напруженого, насиченого життя цієї енергійної жінки. Соціальному пробудженню співвітчизниць та турботі про щастя своїх земляків присвятила життя славна дочка України Наталія Кобринська. Померла вона 22 січня 1920 року й похована в Болехові на Станіславщині.

Зінаїда МАЙБОРОДА.

Фотофакт

Директору севастопольської агрофірми «Золота балка» Володимиру Силакову відомі найпотаємніші секрети приготування однойменного вина.

Фото Сергія СВІТЛИЦЬКОГО (УНІАН).

Імпічмент Мазепи 1707 року,

або Чому Василь Кочубей написав донос

Змістити козацького ватажка, а тим паче Мазепу, у вірності якого офіційна Москва не сумнівалася, було непросто. Опозиційне старшинське угруповання це чудово розуміло. Як правило, попередні доноси, свідчення щодо І. Мазепи поверталися бумерангом на скаржників. І все-таки 1707 року збіг обставин сприяв виявленню старшинського невдоволення. З листа П. Орлика до С. Яворського дізнаємося, що у квітні 1707 року І. Мазепа прибув до польової резиденції царя у Жовкву, де 20 квітня відбулася військова рада. «Не знаю ж, — коментує побачене тодішній реєнт Генеральної військової канцелярії, — якое он там міл неуконтентоване, понеже по том совіту ни на обід до царского величества не пошол, а ни у себе ничого через цілий день не їл, и когда мы, старшина енералная по обыкновению в свое время тогож дня до его пришли, застали его велми сердитого, и нічого болш нам не сказал, кроме тых слов: «Если бы Богу так вірне и радітелне служил, получил бых наибольшое мздовоздаяние, а здесь, хотя б в ангела пременился, не могл бых службою и вірностію моєю жадного получить благодарствия». Тое сказавши, веліл нам одойти до своих кватер».

У наступні дні І. Мазепа був до глибини душі обурений О. Меншиковим, який без його відома віддав наказ компанійському полковнику А. Танському вирушати з полком на нове місце. Із згаданого можна зробити висновок, що позиції гетьмана істотно похитнулися, Петро І, його свита вже не рахувалися з ним з належною повагою, ігнорували його думку. У Жовкві, мабуть, йшлося про реформування козацького війська на зразок слободських полків, бо саме такий указ невдовзі отримав гетьман. І. Мазепа одразу відписав Г. Головкіну, що виконати його не може, бо це призведе до заворушень. Тим часом указ «устрашил и раздражил был всіх полковников и старшину», як зазначає П. Орлик. Далі останній повідомляє, що вони «много роптали и часто собиралися до обозного енеральнего Ломіковського, а наипаче повседневно до полковника миргородского, у которого и о способах обороны своей совітовали, и пакти Гадяцкие читали, якие тотже полковник миргородский с библиотеки Печерской взял был». Невдоволені старшини, як бачимо, взяли курс на здобуття Гетьманщині вільнішого, самостійнішого статусу, подальша демонстраційна пасивність, інертність Мазепи вже їх не влаштовувала. А оскільки у Жовкві полковники, генеральні старшини переконалися у тім, як погіршилось ставлення до гетьмана царя та його оточення, зміна лідера постала на часі. Донос, чолобитна як форма заяви опозиції про бажання перемін — типова практика тієї доби. Іншої узаконеної альтернативи їй не було.

Мазепа, відчуваючи невдоволення старшин, заявив у ті дні наближеним: «Коли хто есть межи вами, жебы в сей час смогл отчизну свою ратовати, то я тому уступлю». Невдоволені не наважилися сказати правду у вічі: дуже важко було спрогнозувати реакцію хитрого зверхника. Мазепа міг спровокувати вияв чиїхось інтересів, а потім нищівно розправитися з опозиціонером. Місія написання доносу у 1707 році лягла на генерального суддю Василя Кочубея. Є підстави думати, що до цього його підштовхнули змовники як людину, яка тримала образу на Мазепу за Мотрю, за перешкоди, чинені гетьманом у справі її обручення із Семеном Чуйкевичем. На початку 1707 року український зверхник дуже ревниво сприймав бажання батьків його улюблениці віддати її заміж за сина реєнта Генеральної... військової канцелярії Василя Чуйкевича Семена. Він фактично не дав згоди на їхній шлюб.

У березні 1707 року Мазепа через непокору генерального судді підписав універсал, який значно обмежував майнові інтереси родини В. Кочубея, зокрема його тестя Ф. Жученка. «Донеслося нам відати, что п. Федор Жученко, — повідомлялося у ньому, — значный товариш войсковый, одобравши наше рейментарское позволение на переселение нескольких людей из маетности своей Жуков в слободу Локощинскую, в милю от города обрітающуюся, под тім претекстом людей многих значных, войсковых и посполитых, полтавских, до оной слободы, обнадеживанием вольностей, на житло звабляет. Также и п. Искра, значный товариш войсковый, мимо волю и позволенье наше, поблизу своего дворца, прозываемого Трибовскаго, не поотдаль города Полтавы, между грунтами міскими слободу, — вольность на нісколько літ оголосив, — осадил и многих значных людей из Полтавы козаков и посполитых, туда перевабил. Уважаючи пре то, мы тот их п. Федора Ж-ка и п. Ивана Искры неслушный праву посполитому и нам, гетманови, противный, неуложный, самовольный и никогда еще в Малороссийской нашей отчизні небувалый поступок, же чрез тое самовольное слобод, мимо волю и указ наш, без відома и позволения нашого, для своих приватных пожитков и прихотей, осаживанье, не только явный и публичный наносится городу Полтаві в людях ущербок и в приходах міських убыток, но и в походах войсковых окажется малолюдствие, когда товариство полтавское, ухиляючись от службы войсковой для вольностей и свободнаго на сей час помішканя, оставивши жилища свои, туда, на слободу, попереходили: даем п. полковнику полтавскому полную мочь и власть и накріпко приказываем, чтоб таковых легкомысленных людей, которые убігаючи от повинностей, на ті слободы уходят, не только переймал, грабил, забирал, вязеньем мордовал, киями бил, леч без пощадиния вішати розсказовал. Тіх же козаков и посполитых людей, которые, уже на помянутыя слободы перейдя, поселились, должен будет сам п. полковник с старшиною своею, туда съїхавши, оттоль согнать на прежния их жилища и слободы ті, неправильно поселенныя, уничтожить и впредь не допускать никому там селиться».

Автором останніх різких погрозливих висловлювань, засторог, на думку О. Лазаревського, був реєнт П. Орлик, зять Г. Герцика, який інтригував з колишнім полтавським полковником Ф. Жученком, бо у тодішній суспільній практиці за такі переселення на слободи так суворо не карали.

Одразу після заручин Мотрі з С. Чуйкевичем у червні 1707 року на Полтавщині почали насильно повертати зі слобод людей, переселених Ф. Жученком. У листі з Ретиків від 21 червня того само року генеральний суддя звертається до сина Василя, щоб той негайно прибув з гетьманської столиці до нього, бо «маємо скорб немалую», хворість через «гнів рейментарский». «В Батурині же так справишся, як мы Вам веліли, — зазначав В. Кочубей, — в том надежны естесмо Ласки Божой». У Ретиках був священик Светайло, посвячений у змову, а відтак терміновий виклик сина, який, очевидно, у гетьманській столиці мав погоджувальні контакти зі старшинською опозицією, мав для В. Кочубея важливе значення.

Генеральний суддя та його дружина, затаївши образу передусім за погром батькових слобід, стали зручним інструментом у старшинській інтризі. Послання... до Москви ченця Никанора було, так би мовити, пробним каменем імпічменту гетьмана. У разі провалу місії В. Кочубей міг видати свідчення допитаного як брехливі або перебільшені, неправильно трактовані. Тому, певно, не випадково чернець розмовляв переважно з його дружиною Любов'ю Федорівною, яка емоційно-осудно розповіла про зверхника України та його зрадливі наміри.

Водночас В. Кочубей та його спільники розраховували на підтвердження у Москві зміни ставлення до гетьмана, а відтак — бажаність акції, спрямованої на його зміщення. Сам Мазепа відчував серйозну загрозу від амбіційного царського висуванця-фаворита Олександра Меншикова, який завдяки зусиллям російських дипломатів у кінці 1706 року отримав у Жовкві диплом від австрійського двору на княжу гідність Римської імперії, а титул князя Російської держави — 30 травня 1707 року. У близькому оточенні гетьман говорив після цього, що «Александер Данилович публичне о княжение себе черниговское просил, через которое стелет и готует путь до гетманства». Петро І у кампанії 1706 року мов навмисне підпорядковував козацькі війська О. Меншикову. Про заміри улюбленця царя стати зверхником в Україні свідчили і російські генерали, і його поведінка.

> *Усна інформація з Батурина мала заінтригувати Петра І і дати О. Меншикову, іншим царедворцям козир в руки для усунення небажаного для них авторитетного лідера, з яким потрібно було рахуватися, запроваджуючи адмінреформи на Гетьманщині. Їхніми руками старшина прагнула розчистити поле для приходу до керма в Україні нової особистості, а відтак і перегляду договірних умов 1687 року, внесення у них радикальних коректив, вигідних Батурину.*

Невідворотність шведського нашестя сприяла б посиленню позиції української старшини після зміни лідера у відносинах з російською владою. Крім того, з новим гетьманом Д. Апостолом у відповідний момент можна було подбати про перспективу України як самостійної держави.

У зв'язку з тривалою відсутністю царя в Москві записаний усний донос ченця Никанора довго лежав без дії. Тільки у грудні з ним ознайомився цар. Оскільки в доносі не називалося жодних конкретних фактів зради, а лише проглядалася образа на гетьмана, Петро І не надав написаному значення. Він не був посвячений в інтриги О. Меншикова (останній, до речі, теж отримав у лютому 1708 року одну з копій доносу. — **Авт.**) і одразу визначив адресоване йому звернення як черговий наклеп на вірнопідданого гетьмана.

В. Кочубей, не отримавши з Москви жодного повідомлення про реакцію царя, вирішив повторно відправити від себе посланця. Це був наближений колишнього полтавського полковника Івана Іскри Петро Яценко. У січні 1708 року він передав царевичу Олексію такі головні пункти звинувачення В. Кочубея: а) Мазепа має зносини з польським королем Лєщинським про відрив України від Росії і про підданство Польщі; б) якось Мазепа очікував приїзду до Батурина царя Петра і сподівався свого арешту, тому наказав своїм сердюкам: якщо зчиниться колотнеча в його покоях, стріляти в будь-кого; коли ж приїхав не цар, а урядовець Кікін, то Мазепа розпустив сердюків; в) він залякує запорожців царським наміром використати їх, чим підбурює проти царя. Інші подробиці зради генеральний суддя, за свідченням Яценка, мав передати сам.

Розрахунок В. Кочубея на те, що його сигнал стане приводом для розкручування спільно з московськими урядовцями маховика імпічменту гетьмана не виправдався.

Петру І було не до цього. Це по-перше. Карл XII у кінці 1707 року вже розпочав свій похід на Московію. 6 січня наступного року Петро І виїхав у Гродно, куди наближалися шведи. Неспокійно було і на Дону, півдні України, де розгорталося Булавінське повстання. Ці події, а також хвороба царя (лихоманка) не сприяли опозиції гетьмана. Петро І сповіщав 10 березня гетьмана, що з цих причин він «сие дело отложил было до свободного времени».

По-друге, повторні малоконкретні повідомлення від наближених В. Кочубея не несли переконливих аргументів про зраду. Звинувачення загального характеру лише упевнили царя, що генеральний суддя інтригує проти гетьмана. Визначення Петром І доносу як наклепницького одразу зорієнтувало слідство у відповідному дусі ставитися до 33 доносних пунктів, які виклав письмово і подав В. Кочубей у Вітебську.

Розслідування за ними фактично не проводилися. І. Мазепа теж посприяв цьому. Ще перед прибуттям генерального судді до царських урядовців 24 лютого 1708 року з Фастова було направлене до царя гетьманське посольство у складі тільки-но призначеного стародубського полковника Івана Скоропадського, полкових суддів Івана Романовського, Івана Карла, канцеляриста Данила Болбота. Довірені люди Мазепи їхали не з порожніми руками. Як повідомлялося на Бендерській комісії, гетьман «у справі Кочубея дав цареві 2000, Головкінові 1000, Долгорукову 600, Шафірову 500 дукатів».

Матеріальне заохочення Петра І та його наближених, схоже, істотно вплинуло на слідство. Так, Василя Чуйкевича, який інформував свого свата В. Кочубея про таємні зносини І. Мазепи в Києві з поляками, підозрілі розмови останнього з ними, навіть не викликали (як Д. Апостола) до Вітебська.

Зрозумівши, що слідчі гнуть свою лінію, фактично стали на захист гетьмана, генеральний суддя взяв вину на себе.

Не знаючи про перебіг розслідування, побоюючися викриття й арешту, І. Мазепа вживав додаткових заходів для утримання своєї влади. У лютому-березні 1708 року, аби сплутати плани опозиції, він заохочує деяких старшин призначеннями на відповідальні уряди. Реєнти Генеральної військової канцелярії Пилип Орлик та Василь Чуйкевич стають відповідно генеральним писарем і генеральним суддею. Київським полковником він призначає Федора Коровченка, а стародубським — Івана Скоропадського. Орієнтовно у кінці квітня, або на початку травня, генеральний обозний І. Ломиковський, полковник Д. Апостол, Д. Горленко, Д. Зеленський після отримання від царя депеші, що донощикам «никакая вера не подастся», звернулися до гетьмана з проханням, «чтоб и о своей и о общой всех цілости промышлял, обіщая, при его достоинстві и при обороні прав и волностей войсковых до крове стоять, и в наиболшом нещастю не отступать его, яко вожда и рейментара своего». Старшинами була складена присяга, яку гетьман особисто відредагував. У Білій Церкві вони присягнули йому «с цілованием креста и Евангелия святаго», а потім він присягнув їм. Ми бачимо, що генералітет, змирившись з реаліями, вирішив продовжити розпочату справу з Мазепою, підбурюючи його діяти активніше, наступальніше.

Гетьман, якого вони підозрювали у страхопутстві, непростимій нерішучості, у переломний момент вибору у жовтні 1708 року у гніві показав їм універсал С. Лєщинського, листи канцлера Яблоновського, підканцлера Великого Князівства Литовського Щуки, засвідчуючи цим, що мав таємні зносини щодо майбутнього України задовго до приходу шведів. Грубість, різкість, підвищений невдоволений тон І. Мазепи під час обговорення з полковниками питання про вихід від Петра І («а для чого Вам о том прежде времени відать? спуститеся вы на мою совість и на мое подлое розумішко, на котором вы не заведетеся болш»; «вы не совітуєте, токмо о мні переговоруете, бери вас чорт!») вказують не лише на напруженість ситуації, а й на те, що промовець вже знав через депеші Г. Головкіна головних замовників доносу Кочубея, а тому й допускав до них дещо зневажливе ставлення.

1708 рік об'єднав радикалів і великого конспіратора-обережника для вирішення національних завдань. Особисті образи, з'ясування стосунків гетьмана з опозицією відійшли на задній план заради інтересів України.

Очікуваного імпічменту Мазепи не сталося. Натомість за наказом царя 14 липня 1708 року у Борщагівці В. Кочубея та І. Іскру стратили. Важко погодитися з думкою, що це були «жертви Мазепи». Генеральний суддя швидше за все став жертвою ініціаторів зміни гетьмана, їх і його переоцінок реалій власних можливостей. Фактично як урядовець він був мало відомий Петрові І, а тому й його зверненням останній не надав великого значення.

Категорична думка історика Я. Тинченка, що «у загибелі української держави Івана Мазепи було також повинне захоплення гетьмана шістнадцятирічною* дівчиною — це факт», ефектна, але не відповідає істині.

Не донос Кочубея став детонатором організації антимосковського повстання в Україні, а брутальний наступ московського абсолютизму на українську автономію. Гетьман, занепокоєний майбутнім краян, посилає таємних уповноважених до С. Лєщинського, шведів у другій половині 1707 року. А генеральний суддя свідчив про Мазепу на допитах лише у квітні 1708 року. До того ж, виступ проти Москви планувався, готувався, організовувався набагато раніше. Це був своєрідний план-максимум життєдіяльності Івана Мазепи та й багатьох його соратників. Донос, а ще вірніше слідство щодо його правдивості, лише потяжчив реалізацію цього задуму, фактично примусив гетьмана приймати вирішальне рішення в умовах, коли обставини складалися не на користь стратегічного плану. Але якщо б у 1708 році І. Мазепа залишився союзником Петра І, то ім'я гетьмана згадувалося б у іншому контексті. Загибель Батурина надовго зруйнувала надію на визволення, створення самостійної держави.

Водночас виступ мазепинців показав Московії, що Україна — не губернія, в якій можна правити губернаторами. Це — край, в якому поважають волю, традиції і беруться за зброю, якщо ігнорують, нищаться права людності.

Отож царизм не випадково наважився ліквідувати автономний устрій не в 1708—1710 роках, як намічалося, а в кінці XVIII століття. І в цьому, хоча й невелика, але перемога, а не поразка мазепинців.

Сергій ПАВЛЕНКО.

** Це питання, до речі, дискусійне. В. Кочубей у 1708 році мав уже 68 років. У документах немає повідомлень, скільки років прожила Мотря до 1704 року. Можливо, їй вже було 20—22, а то й більше років.*

(Закінчення. Початок у № 111 за 23 червня 2001 року.)

«Коли хто есть межи вами, жебы в сей час смогл отчизну свою ратовати, то я тому уступлю»

Загадковий Міка

— Під час гонки ти весь час мусиш бути зосередженим і думати, думати, контролювати все, що відбувається. Так, різні речі лізуть у голову. Єдине, що точно ні, — який обід чекає після перегонів, — так описав на прес-конференції в Києві свої відчуття під час пілотування супершвидкісного боліду «Формули-1» дворазовий чемпіон світу в «королівських» перегонах, фінський гонщик Міка Хаккінен.

Журналісти завжди зображують Міку як малокомунікабельного, заглибленого в себе. Однак його образ оповитий загадковістю. Таким і постав він перед киянами. Відразу привертають увагу його очі та погляд, звернені скоріш до неба, ніж до співрозмовників. Декотрі пояснюють це характерними рисами скандинавів. Декотрі — тим, що 1995 року Хаккінен після страшної аварії в Аделаїді вже заглянув за межу: він пережив клінічну смерть, нерухомість і вердикт лікарів, що навряд чи зможе навіть ходити.

Тож недарма першим запитанням українських акул пера до Міки Хаккінена під час «West Адреналін шоу» в Києві було: що ж допомогло йому піднятися з ліжка і втілити свою мрію після тієї аварії? «Насамперед — друзі, команда і Ер'я, нині моя дружина, — каже гонщик. —Відтоді вона завжди підтримувала мене, вірила у мій талант, швидкість, дух. Усі ці люди й допомогли мені вірити в себе».

У 1998-му Міка і Єр'я побралися, а наприкінці минулого року в них народився син Х'юго. Однак роль «зразкового сім'янина», в яку відразу вжився Міка, чомусь не сподобалася пресі. У минулому сезоні журналісти й уболівальники «літаючого фіна» пояснювали його лише друге місце на п'єдесталі чемпіонату... надмірними переживаннями у зв'язку з вагітністю дружини. А нинішні невдачі на перегонах перших етапів уже цілком «списують» на ніжні почуття до маленького Х'юго. Чи згоден сам Міка з думкою, ніби «сімейний гонщик втрачає на кожному колі по секунді»?

— Якщо людина одружується і має дітей, чи стає при цьому іншою? — запитально відповів Хаккінен. —Звичайно, на різних людей це впливає по-різному. Якщо маєте родину, діти, автоматично стає більше відповідальності в житті. Треба приділяти увагу родині, розуміти її. Дати дітям знання про життя, освіту. Це змушує думати, бути відповідальнішим за своє життя, яке у світі перегонів дуже ризиковане.

Міка доволі спокійно ставиться до того, що серед «формульної» публіки набагато більше вболівальників його основного суперника — триразового чемпіона світу, німця Міхаеля Шумахера. Хоч і два роки поспіль — у 1998-му та 1999-му — Хаккінен ставав чемпіоном світу. Навіть у Києві, де «Формулу-1» лише кілька років транслюють по кабельному телебаченню, а з нинішнього — по УТ-1, зустрічати Міку на Хрещатику вийшло чимало «протестантів»: шумахерських фанів у «феррарівських» майках зі стягами. До того ж фанам Хаккінена рідше, аніж іншим гонщикам, вдається узріти свого кумира на розважальних вечірках, і навіть його вінчання з Ер'єю відбулося без нахабних об'єктивів.

— Усі рейтинги у «Формулі-1», скажімо, в кого більше фанатів, залежать від того, хто робить підрахунки, — каже дворазовий чемпіон. — Хоча я не маю нічого проти цього. Знаю свій особистий талант і продовжую працювати. Попереду — ще дуже багато роботи.

На сьогодні в особистому заліку чемпіонату партнер Міки Хаккінена по команді «Вест МакЛарен Мерседес» Девід Кулхард значно випереджає свого титулованого колегу: у М. Шумахера — 68 очок, Д. Кулхарда — 44, М. Хаккінена — 9. Тож київські журналісти допитувались: чи готовий фін виконати свою обіцянку й повернути «борг» шотландцю? Якщо Хаккінен уже не матиме математичних шансів на перемогу, чи пропустить під час перегонів Кулхарда наперед? Адже в минулому сезоні Девід після команди з боксів саме так допоміг Хаккінену виграти чемпіонат.

— Я справді таке обіцяв? Коли? Щось не пам'ятаю, — посміхнувся Міка. — Можливо, я так думав... Але чи обіцяв? Нині я думаю лише про наступну гонку. Моя головна мета — досягти перемоги, виграти й цьогорічний чемпіонат. Математично мої шанси на перемогу менші, ніж Девіда. Однак я борюся й боротимусь за себе, свою команду.

Двоє пілотів конюшні «МакЛарен» дуже відрізняються не лише в перегонах, а й у житті. Торік Д. Кулхард брав в українських боксерів братів Кличків уроки боксу. І навіть боксував з Віталієм на рингу в Гамбурзі. (За висловом Володимира Кличка, це завершилося «досить добре для Девіда»). Однак Міку на ринг чомусь геть не вабить: «Вдома в мене є спортзал і відділення для боксування. Але виступати на рингу... Ні, дякую. Це не для мене».

Єдине запитання, на яке так і не зміг відповісти Міка Хаккінен: що ж таки трапилося з ним на початку нинішнього сезону? Чому журналістам удалося так легко приклеїти до дворазового чемпіона ярлик «невдахи»?

— Як вам пояснити ці причини? Думаю, в цю хвилину не можу це зробити, — тільки й сказав гонщик. І додав: — Але чи хочу щось змінити у своєму житті? Маю добру роботу, родину... Я дуже щаслива людина.

Юліана ШЕВЧУК.

На знімку: Міка Хаккінен у Києві.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Акопян, який грає за Україну!

Познайомитися ближче з Арменом Акопяном — інтелігентною, вихованою, симпатичною людиною — вдалося під час візиту до Вірменії українських футбольних збірних. Так сталося, що журналісти вирушили до Єревана в одному літаку з «молодіжкою». Хоча, повторюю, про здібного півоборонця із запорізького «Металурга» встиг почути чимало схвальних слів раніше. Ще тоді, коли він виступав на юнацькому рівні. А тепер Акопян — гравець основного складу одного з найавторитетніших клубів України.

Тоді на стадіоні, в залитому сонячним світлом Абовяні, де зустрілися молодіжні збірні Вірменії та України, поява у складі гостей гравця з вірменським прізвищем, зрозуміло, спричинила бурхливу реакцію і величезний інтерес. Стрункого чорнявого футболіста трибуни зустріли оплесками. А він навіть трохи зніяковів. Утім, швидко оговтався. І, як і личить справжньому професіоналу, активно і з користю включився у боротьбу.

А вже після матчу місцеві вболівальники — і дорослі, і малі — втамовували свою цікавість. Оточивши Армена тісним колом, розпитували його про все і, як водиться, просили автографи.

Після тієї подорожі ми з моїм молодим приятелем зустрічалися ще кілька разів. Але побалакати спокійно без сторонніх нам вдалося лише у... повітрі, на борту літака «Як-42-Д», коли поверталися з Уельсу до України.

Знімок нашого героя, котрий пропоную вам, зробив за годину до матчу національних команд Уельсу та України біля стадіону «Міленіум» у Кардіффі.

Отже, наша бесіда з Арменом Акопяном відбулася. Насамперед попрохав його докладніше розповісти про себе, про свою родину.

— Як пишуть у автобіографії: народився у Запоріжжі 15 січня 1980 року. Мої батьки: Антон Іванович — бізнесмен і Людмила Миколаївна — домогосподарка. Батько — вірменин, народився в місті Гюмрі, понад 30 років мешкає в Україні, матуся — українка. Є у мене ще й заміжня старша сестра Каріна, якій 25 років, дворічний племінник Кристіан. Ні мої батьки, ні моя сестричка спортом серйозно ніколи не захоплювалися.

— Як ви прийшли у футбол?

— Завдяки моєму дідусеві (маминому татові) Миколі Даниловичу, який за руку привів мене, шестирічного, до СДЮШОР «Металург». А конкретніше —до групи, яку тренував Олександр Павлович Рудика. У дванадцять років став учнем спецкласу. Потім був резервний склад команди майстрів. А через рік почали підпускати й до «основи». Як кажуть, я абориген у «Металурзі». Ось уже два сезони граю в головній команді.

— Які ваші найбільші успіхи за час спортивної кар'єри?

— Чомусь найбільше запам'яталася наша перемога в чемпіонаті України серед юнаків. Тоді 16-річні футболісти команди «Металург» (Запоріжжя) стали «золотими» на фінальному турнірі в Харкові.

— Ви, якщо не помиляюся, вже старожил у молодіжній збірній України?

— Уже два роки граю за цю команду. Не приховую, що дуже гордий і щасливий. Головне, що в нас чудовий колектив, у якого непогані шанси успішно виступити у відбірковому турнірі чемпіонату Європи. А коли ще й поталанить, то й вихід до фінальної частини стане реальним.

— Чи маєте родичів у Вірменії?

— Так. Там, зокрема, мешкають татові сестра і брат з родинами. Часто гостюємо в них. Трохи розумію вірменську. Хоча українською володію не так, як хотілося б...

— Що відчували, коли вийшли на поле стадіону в Абовяні в матчі проти вірменської «молодіжки»?

— Хотілося показати себе з найкращого боку. І був радий, що мене зустріли дуже приязно. Зрозумійте мене: я з великою любов'ю ставлюся і до України, і до Вірменії. Так уже сталося, що я — син цих двох народів. До речі, мої друзі жартома кажуть: «Акопян українського «розливу». Дуже хочеться, щоб і вірменські футболісти — мої однолітки — мали хоч такі умови, як оце ми в Україні. А поки що там фінансова скрута.

— А чи є у вас у Запоріжжі якась вірменська спільнота?

— Є. І чимала. Збираємося, спілкуємося, ходимо до національних ресторанів, котрих кілька в нашому місті.

— Ви завжди такий веселий і компанійський?

— Така в мене вдача. Люблю людей, швидко знаходжу з ними спільну мову.

— Що ж, успіхів вам і вашим командам.

— Щиро дякую.

Бесіду провів Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: це саме той Армен Акопян.

Фото автора.

Події і результати

Футбол

Крощенко вгадав із заміною

Чемпіонат світу серед юніорів (U-20). Аргентина.

ГРУПА С. **Китай — Чилі. 0:1.**

УКРАЇНА — США. 1:1.

Арена, 39, Стоян, 90.

***Україна*: Руденко, Пасічниченко, Шершун, Симоненко, Комарницький, Белік, Валєєв, Хистєв, Даниловський (Стоян, 81), Наконечний (Герасименко, 46), Гай (Бондаренко, 79).**

***США*: Контесс, Оньєву, Акварі, Грей, Бізлі, Девіс (Іскандерян, 58), Донован, Конвей, Льюїс, Арена, Бадл (Кейсі, 65).**

***Попереджено:* Грея, 6, Акварі, 57, Герасименка, 58, Симоненка, 81.**

***Арбітр* — Карлос Амарілья (Парагвай).**

23 червня. Мендоса. Стадіон «Мальвінос Аргентінос». 6000 глядачів.

	В	Н	П	М	О
Україна	1	2	0	5-3	5
США	1	1	1	5-3	4
Китай	1	1	1	1-1	4
Чилі	1	0	2	4-8	3

Ну і бісенята наші футболісти — протримали нас у передінфарктному стані до останніх хвилин.

Вгадав із заміною Анатолій Крощенко, кинувши останнім у бій Дениса Стояна з «Борисфена». А той уклав усю силу в удар, виконуючи штрафний метрів з 25-ти. Американський голкіпер Делвін Крістофер Контесс м'яча не втримав. А яка нам різниця? Головне, рахунок став нічийний, а збірній України гарантована путівка до 1/8 фіналу.

Упродовж першого тайму ми мали помітну перевагу. Але не реалізували кілька моментів. Натомість самі пропустили після вкидання ауту у штрафний майданчик. Ніхто не заважав Кенні Арені спокійно пройти головою.

Після перерви американці, добившися мінімальної переваги, діляли розкуто. М'яча вони нашим не віддавали більшість ігрового часу. А коли поспішаєш, то завжди все з рук падає. Щоправда, могли влучити Руслан Валєєв і Олексій Белік. Але не їм, а Стоянові, як уже згадувалося, пощастило врятувати Україну!

У 1/8 фіналу зустрінуться: 27 червня. США — Єгипет, Франція —Германія, Аргентина — Китай, Бразилія — Австралія. 28 червня. Україна — Парагвай, Коста-Рика — Чехія, Ангола — Голландія, Гана — Еквадор.

Лише результати

Футбол. Першість країни. Перша ліга. 33-й тур. «Чорноморець» — «Прикарпаття» — 6:0. «Динамо-2» — «Буковина» — 1:0. «Черкаси» — «Закарпаття» — 1:1. «Поліграфтехніка» — «Дніпро-2» — 2:2. «Шахтар-2» — «Металург» — 0:1. ЦСКА-2 — «Вінниця» — 1:2, «Миколаїв» — «Волинь» — 3:2, «Львів» — «Спартак» — 4:0, «Поліграфтехніка» — «Дніпро-2» — 2:2. «Зірка» — «Борисфен» — 0:1.

В. Б.

На фото АП: *Сергій Даниловський бореться за м'яч з Лендоном Донованом; українська команда святкує перемогу.*

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН

ДРУГА ВИЩА ОСВІТА

Оголошує прийом **на навчання** для здобуття другої вищої освіти (магістратура) **за** *спеціальностями:*

- **міжнародне право:**
  - спеціалізація - *міжнародне публічне право*;
  - спеціалізація - *міжнародне приватне право*;
- **міжнародні економічні відносини:**
  - спеціалізація - *міжнародний бізнес*;
  - спеціалізація - *міжнародні валютно-кредитні відносини*;
  - спеціалізація–менеджмент зовнішньоекономічної діяльності;
- **міжнародна інформація:**
  - спеціалізація - *зв'язки з громадськістю та пресою/ public relations*;
  - спеціалізація - *міжнародні інформаційні системи та технології.*

На навчання приймаються особи, які мають вищу освіту (диплом бакалавра, спеціаліста, магістра, виданий вищим закладом освіти III або IV рівня акредитації) та успішно пройшли співбесіду.

Термін навчання - 1-3 роки (залежно від освітнього рівня та раніше здобутої спеціальності). **Форма навчання** - заочна, очна.

Навчання здійснюється на платній основі за контрактом.

Випускники отримують диплом магістра відповідно до обраної спеціальності.

Прийом документів - з червня 2001 року.
Співбесіда - з 11 до 17 липня 2001 року.
Зарахування – з 19 до 25 липня 2001 року.
Початок навчання - 1 вересня 2001 року

З усіх питань **прийому на навчання** звертатися до відділення післядипломної освіти ІМВ за адресою: 04119, м.Київ 119, вул. Мельникова, 36/1; кім.305.

Довідки за тел.: 211-44-39, 211-44-83, 211-45-64

Прийом документів *проводиться за адресою: м.Київ, пр-кт Акад. Глушкова, 2* (з **15.00 до 19.00**) *тел.: 266-10-48*

E-mail: druha_osvita@yahoo.com

ЦЕНТР ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТУДІЙ

Оголошує прийом слухачів на навчання за магістерськими програмами на 2001-2002 навчальний рік (проекти TEMPUS/TACIS) за спеціальностями:

- **Міжнародні відносини,** спеціалізація "Європейська політика"
- **Міжнародне право,** спеціалізація "Європейське право"
- **Міжнародні економічні відносини,** спеціалізація "Європейська економіка та інтеграція"

На навчання приймаються особи, які мають вищу освіту (диплом бакалавра, спеціаліста, магістра за відповідною спеціальністю, виданий закладом освіти III або IV рівня акредитації) та успішно пройшли співбесіду.

Випускники отримують диплом магістра відповідно до обраної спеціальності Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

Термін навчання – 1-2 роки (залежно від освітнього рівня та раніше здобутої спеціальності) за контрактом. Зарахування на навчання – на підставі співбесіди.

Прийом документів –з червня 2001 року.
Співбесіда – 17 липня 2001 року.
Зарахування – у липні 2001 року.
Початок занять – 1 вересня 2001 року.

З питань прийому на навчання звертатися до Центру Європейських Студій ІМВ за адресою:

м.Київ-119, вул. Мельникова, 36/1, кім.261
довідки за тел.: 211-44-14, факс: 213-07-67
E-mail: mnsu@iir.kiev.ua

Deloitte Touche Tohmatsu

Центр Комерційного Права

www.commerciallaw.com.ua

На цій веб-сторінці знайдуть корисну інформацію законодавці і держслужбовці, викладачі та практикуючі юристи, підприємці й усі зацікавлені особи.

Беручи участь у наших форумах, Ви приєднуєтесь до живого процесу реформування комерційного права в Україні.

За додатковою інформацією звертайтесь за адресою: **clc@clc.com.ua**

Повідомлення про збільшення розміру статутного фонду

Закрите акціонерне товариство «Акціонерна страхова компанія Миколаїв», яке знаходиться за адресою : м. Миколаїв, вул. Робоча, д. 2а, к.701 номери телефону/факсу (0512) 500 413, 500 491, повідомляє наступне:

Статутний фонд товариства збільшується на 6 800 000 грн., за рахунок реінвестиції дивідендів.

Рішення про збільшення Статутного фонду прийняте на загальних зборах акціонерів, протокол загальних зборів б. н. від 01. 03.2001 р., та рішення про випуск акцій від 01.03.2001 р.

Акції випускаються на загальну суму 6 800 000 (шість мільйонів вісімсот тисяч) грн., що становить 6 800 000 простих іменних акцій.

Заяви про згоду на виплату дивідендів акціями приймаються від акціонерів з 01.03.2001 р. по 01.07.2001 р.

Генеральний директор ЗАО «АСКо Миколаїв»

Інформація про проведення Загальних зборів акціонерів ВАТ «Новоселицький кар'єр»

ВАТ «Новоселицький кар'єр» повідомляє, що Загальні збори акціонерів відбудуться 21 серпня 2001 року о 12.00 за адресою: Закарпатська обл., м. Хуст, вул. Заводська, 1а. Реєстрація учасників зборів з 10.00 до 11.30 за місцем проведення зборів.

Порядок денний:

1. Звіт Голови правління про результати фінансово-господарської діяльності товариства за 2000 рік. Затвердження річного балансу товариства.
2. Звіт Спостережної ради товариства.
3. Звіт Ревізійної комісії про результати роботи за 2000 рік.
4. Затвердження змін та доповнень до Статуту товариства.
5. Про порядок розподілу прибутку та виплати дивідендів.
6. Затвердження положень товариства: про Спостережну Раду, про Правління, про Ревізійну комісію, про цінні папери, про представництво (філію).
7. Перевибори Спостережної Ради товариства.
8. Перевибори Правління товариства.
9. Перевибори Ревізійної комісії товариства.
10. Про реєстратора.

Ознайомлення з матеріалами щодо питань порядку денного та подання пропозицій проводиться за адресою: м. Київ, вул. Хрещатик, 50В з 10.00 до 18.00.

Довідки за телефонами: (044) 461-97-44, 224-16-65.

НАЦИОНАЛЬНАЯ ФАРМАЦЕВТИЧЕСКАЯ АКАДЕМИЯ УКРАИНЫ

приглашает на дневную и заочную формы обучения по специальностям:

- Фармация
- Клиническая фармация
- Технология парфюмерно-косметических средств
- Технология фармацевтических препаратов (промышленная фармация)
- Качество, стандартизация и сертификация
- Биотехнология
- Лабораторная диагностика
- Экономика предприятия
- Маркетинг

Формы финансирования: за счет государственного бюджета; за счет юридических и физических лиц. Прием документов на дневную форму обучения: с 19 июня по 8 июля (за счет госбюджета), с 19 июня по 27 августа (за счет средств юридических и физических лиц).

Прием на заочную форму обучения проводится круглый год. Стоимость обучения по контракту: от 1050 до 4000 грн. в год (в зависимости от специальности и формы обучения).

В Академии есть кафедра военной и экстремальной медицины. Лица, которые желают получить второе высшее образование, принимаются на второй или последующие курсы.

При Академии имеется техникум НФАУ, который на базе 9 и 11 классов проводит подготовку младших специалистов по специальностям:

- Фармация
- Производство фармацевтических препаратов. (тел. 27-69-30; 27-69-25).
- Аналитический контроль качества химических лекарственных соединений

Адрес НФАУ: 61002 г. Харьков, ул. Пушкинская, 53. Приемная комиссия: (0572) 47-41-45.

Акционерный банк "Факториал-Банк"

сообщает о созыве общего собрания акционеров 01 сентября 2001 г. в 11 часов по адресу:

г. Харьков, ул. 2-ой Пятилетки, 38

Повестка дня:

1. Утверждение результатов подписки на акции XII эмиссии.
2. Внесение изменений в Устав банка.

Регистрация акционеров (представителей акционеров) состоится в день проведения собрания с 10.00 до 11.00. Для регистрации акционерам необходимо иметь при себе паспорт.

Правление АБ "Факториал-Банк".

Арбітражний керуючий Дяченко Сергій Вікторович

(Ліцензія № 000392 від 27.03.2000 р.

контактний тел./факс (044) 235-90-77, повідомляє про ліквідацію ВАТ «Володарське АТП 13239»

(Київська обл., смт. Володарка, вул. Зарічна,80; р/р 26006201011001 у Володарському ТВБВ Київської дирекції банку «Україна», МФО 321574 код 09321119)

у зв'язку з визнанням його банкрутом

(Постанова Арбітражного суду Київської області по справі № 93/26-99 від 18.05.2001)

У зв'язку з чим оголошується продаж майна банкрута, а саме: **нерухоме майно,** яке знаходиться за адресою банкрута, **автотранспорт, обладнання** та інше.

Продаж буде здійснюватись на конкурсних засадах. Пропозиції щодо придбання зазначеного майна приймаються протягом місяця за адресою:

01030, м. Київ, а/с 103, Дяченко С. В.

Терміново продаємо меблі та оргтехніку б/в

- столи, стільці, тумба
- ксерокс, комп'ютер, факс
- папір харчовий, обладнання.

Тел. 444-93-99.

Сообщаем, что в 12.00 14.08.2001 г. состоится общее собрание учредителей **ЗАО «ДнепроИнфоком».**

В повестке дня собрания: вопросы о закрытии ЗАО «ДнепроИнфоком», о назначении ликвидационной комиссии, о предоставлении кредиторам 2-х месячного срока для предъявления претензий.

Собрание будет проводиться по адресу: г. Киев, ул. Владимирская,8.

ТОВ «Інтерсоюз»

повідомляє про зменшення статутного фонду до 28650 грн.

Арбітражним судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1-а) порушено справу № Б24/111/01 про банкрутство ДКППБО «Нікопольагропромбуд» юридична адреса та реквізити: 53200, м. Нікополь, вул. Івана Сірка, 27, р/р 26002200135001 в АК АПБ «Україна» код ЄДРПОУ 05386895.

Розпорядником майна призначено Куц С. А. (ліцензія № 134).

Арбітражний суд приймає претензії кредиторів протягом місяця з дня публікації оголошення.

Ліквідаційна комісія МПП «Фірма Ольга»,

інд. код 16280160, реалізує холодильник з відповідними параметрами 6х3, 5х2,5 з температурою заморозки — 18С за адресою: Київська область, Вишгородський район, с. Старі Петрівці. Початкова ціна продажу — 5736 грн. Сума в розмір 574 грн. має бути перерахована до 23.07.2001 р. на п/р 2600521535 МПП «Фірма Ольга» в ОПЕРУ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 300023. Реалізація майна відбудеться 25.07.2001 року о 10 годині за адресою м. Київ, вул. Димитрова, 3, кім.133, заяви приймаються до 23.07.2001 року. Ознайомлення з обладнанням 5.07.2001 року об 11 годині за місцем розташування.

Телефон для довідок: 205 45 66 з 17 до 18 год.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

(державний вуз IV-го рівня акредитації) факультет права та підприємництва

Надає вищу освіту за спеціальністю «Правознавство» кваліфікація «юрист». За бажанням студенти мають можливість навчатися на аглійській мові, з перспективою продовжити освіту в магістратурі ***Іллінойського університету,*** **м. Чікаго, США. Тел.: (0572) 43-08-26, 40-67-21, м. Харків, вул. Пушкінська,79/2, кім. 205**

Арбітражним судом Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1а) по справі № Б 26/62/01 від 08.06.2001 р. визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповдальністю «Ева» ЛТД (м. Марганець, Північний квартал, 21, р/р 26006319503601 у Марганецькому відділенні АКБ «Новий», м. Марганець, МФО 305062, ЄДРПОУ 23651208) і відкрита ліквідаційна процедура.

Ліквідатором призначено Шмаль В. Г, ліцензія арбітражного керуючого № 171 (53200, м. Нікополь, вул. Героїв Чорнобиля, 61/18, тел. 05662-2-33-26).

Арбитражный суд Луганской области (91000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 10-а) возбудил дело № 9/10 б о банкротстве общества с ограниченной ответственностью «Держава», код ОКПО 30338746, 91016, г. Луганск, ул. Советская,62, расчетный счет 26005100809 в АБ «Укрккоммунбанке» г. Луганск, МФО 304988.

Распорядителем имущества назначена Иванова Наталья Михайловна, лицензия № 066 от 18.09.2000 г. (г. Луганск, ул. Клубная,55, кв.3).

Претензии кредиторов принимаются в месячный срок со дня публикации объявления.

Арбитражным судом Луганской области (91000, г. Луганск, пл. Героев ВОВ, 3а) 7 июня 2001 года признано банкротом Совместное Предприятие «Транс-ЭКО», идентификационный код 2536083; юридический адрес: 91000, г. Луганск, ул. Таллинская,62; р/с 26001100290 в АБ Укркоммунбанк.

Ликвидатор Седых В. И., лицензия № 000444 от 19.04.2000 г. (91005, г. Луганск, ул. Годуванцева,4, кв.25, тел.(факс) (0642) 52-75-51).

Арбитражный суд Запорожской области определением от 6.06. 2000 г. по делу № 5/2/519 признал банкротом и открыл ликвидационную процедуру по делу о банкротстве ЧСП «Карат» индекс 71751, с. Скелеватое Токмакского района, Запорожской области, код ЕДРПОУ 20471629.

Ликвидатором назначен Ищенко Василий Дмитриевич. Лицензия № 367, тел. (06192) 3-03-21.

Інформаційне повідомлення

до постанови Кабінету Міністрів України

«Про затвердження Положення про порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності» від 22 травня 2001 р. №543.

22 травня 2001 року Кабінет Міністрів України прийняв постанову № 543 «Про затвердження Положення про порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності». У повному обсязі постанову опубліковано в «Офіційному віснику нормативно-правових актів з митної справи, фінансів, податків та бухгалтерського обліку» №22 від 25 травня 2001 року, стор. 8-16, а також в «Офіційному віснику України» №21 від 8 червня 2001 року, стор. 161-176 та газеті «Урядовий кур'єр» від 13 червня 2001 року, № 103, стор. 10-12.

Після офіційного оприлюднення цієї постанови в Україні втратило дію «Положення про порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, топографії інтегральних мікросхем та знаки для товарів і послуг», затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 1994 року № 701.

«Положення про порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності», затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 22.05.2001 року №543 та додаток до нього (далі Положення) враховують норми Законів України:

«Про внесення змін до деяких Законів України з питань інтелектуальної власності» від 21 грудня 2000 року № 2188-III,

«Про внесення змін до Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» від 1 червня 2000 року №1771-III,

«Про охорону прав на зазначення походження товарів» від 16 червня 1999 року №752-XIV.

До суттєвих змін слід віднести наступні:

- змінений порядок сплати зборів за подання заявки на винаходи, який тепер передбачає сплату додаткового збору за кожний наступний пункт формули винаходу понад п'ятнадцяти;
- згідно з зазначеним Положенням не сплачується збір за видачу охоронних документів (патентів та свідоцтв), оскільки законом (№ 2188-III) встановлено, що за цю дію сплачується державне мито;
- передбачені збори за дії, пов'язані з охороною прав на зазначення походження товарів;
- допускається одним документом про сплату збору сплачувати збори за декілька дій, передбачених цим Положенням;
- чітко визначені умови повернення суми збору платникові;
- передбачені збори щодо розширення можливостей заявників у продовженні строку надходження до закладу документів стосовно охорони прав на винаходи та корисні моделі;
- обмежується коло громадян держав-учасниць СНД, яким надаються пільги у сплаті зборів. Зокрема: громадянам держав - членів Співдружності Незалежних Держав надаються пільги, передбачені пунктом 59 цього Положення, згідно з Угодою про взаємне визнання пільг і гарантій для учасників і інвалідів Великої Вітчизняної війни, учасників бойових дій на території інших держав, сімей загиблих військовослужбовців, ратифікованою Законом України від 26 квітня 1996 року. Зазначені пільги надаються громадянам держав - членів Співдружності Незалежних Держав, які офіційно визнали дію на своїй території Угоди про взаємне визнання пільг і гарантій для учасників і інвалідів Великої Вітчизняної війни, учасників бойових дій на території інших держав, сімей загиблих військовослужбовців і надають відповідно до цієї Угоди пільги громадянам України.

Збори сплачуються на розрахункові рахунки уповноважених Міністерством освіти і науки України закладів, що входять до державної системи правової охорони інтелектуальної власності і відповідно до їх спеціалізації виконують окремі завдання, визначені законами України з охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Відповідно до наказу Державного департаменту інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки від 5 червня № 33 всі збори, передбачені Постановою Кабінету Міністрів України від 22 травня 2001 р. № 543, необхідно сплачувати, починаючи з 14. 06. 2001 року, на рахунки уповноваженого закладу — Українського інституту промислової власності:

у гривнях — ДП ''Український інститут промислової власності'', ЗКПО 31032378, АБ ''Брокбізнесбанк'', м. Київ, р/р 2600401457, МФО 300249;

в іноземній валюті (долари США, російські та білоруські рублі) — ДП ''Український інститут промислової власності'', ЗКПО 31032378, валютний рахунок 26001012820371, Укрексімбанк м. Києва, МФО 322313.

Документ про сплату збору необхідно подавати за адресою: 04119, м. Київ — 119, вул. Сім'ї Хохлових, 15, Український інститут промислової власності.

Документом про сплату збору є копія платіжного доручення на перерахування збору з відміткою установи банку або квитанція (форма №042005).

При цьому якщо збір сплачено до дати набрання чинності постанови № 543, документ про сплату збору за подання заявки на винахід і топографію ІМС у зв'язку із зміною розміру збору зберігає чинність до 09. 07. 2001 р., за всі інші дії — до 09. 09. 2001 року.

У документі про сплату збору чітко зазначається:

у графі «одержувач» — ДП ''Український інститут промислової власності'' та відповідний розрахунковий рахунок ДП ''Український інститут промислової власності'', зазначений вище;

у графі «вид платежу» — найменування дії, за яку сплачується збір, номер заявки або охоронного документа.

У разі, якщо збір сплачується протягом 2-х місяців від дати подання заявки, то необхідно вказати дату відправлення заявки та найменування заявника. Для нерезидентів має зазначатися найменування країни заявника.

За браком місця у платіжному документі допускається у графі «вид платежу» вказувати скорочену назву дії (див. додаток) з обов'язковим зазначенням на звороті повної назви дії.

У разі сплати збору за декілька дій стосовно різних об'єктів, і/або заявок (охоронних документів) за одним платіжним документом до Укрпатенту протягом трьох днів від дати сплати збору має бути подано документ, у якому вказано перелік всіх дій і заявок (охоронних документів), за які сплачено збір.

Положенням встановлено також порядок перезарахування збору. Перезарахуванню підлягають лише збори, які вказані такими, що підлягають поверненню платникові (п.7). Рішення про перезарахування приймається на підставі заяви платника.

Новий правовий акт удосконалює механізм фінансового забезпечення функціонування і розвитку державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні, розширює можливості заявників в отриманні правової охорони на об'єкти інтелектуальної власності, сприяє підвищенню патентної активності заявників і не погіршує соціальний стан громадян України.

Державний департамент інтелектуальної власності Міністерства освіти і науки України

14/06/2001

Додаток

Скорочені назви дій, за які справляються збори

Подання заявки на видачу охоронного документа на об'єкти промислової власності (винахід, промисловий зразок, товарний знак тощо), що діятиме тільки на території України	Заявка
Дії під час проведення експертизи заявки по суті, здійснювані за ініціативою заявника або заінтересованої особи	Клопотання
Проведення експертизи заявки на винахід по суті при наявності звіту про пошук встановленого зразка чи рішення про видачу патенту в державі, де діє перевірочна система видачі патентів	Скорочена експертиза
Проведення експертизи на відповідність вимогам охороноздатності	Експертиза на охороноздатність
Видача або переоформлення на прохання заявника охоронного документа	Видача або переоформлення
Подання заяви чи заперечення до Апеляційної палати	Апеляція
Підтримання чинності патенту щорічно, рахуючи від дати надходження заявки на його видачу: за третій рік і так далі	За ___ рік дії патенту
Сплата річного мита протягом шести місяців після закінчення встановленого строку його сплати	За ___ рік дії патенту
Подання клопотання про продовження або поновлення пропущених строків у всіх випадках, крім строків сплати річного мита	Продовження (поновлення) строків
Реєстрація відомостей про передачу права на охоронний документ	Реєстрація передачі
Реєстрація відомостей про надання ліцензії	Реєстрація ліцензії
Реєстрація змін до відомостей про надання ліцензії	Зміни до ліцензії

■ **Одеса**

У номер

Липень — місяць катаклізмів?

Одеські вчені-футурологи доктор психологічних наук Борис Цуканов та кандидат історичних наук Ігор Шкляєв запевняють, що саме у другій половині нинішнього липня політичне протистояння в Україні досягне свого апогею, й називають навіть день — 22 липня. Науковці прогнозують не просто політичну кризу, а й «спробу насильницької» зміни керівництва країни та регіональні конфлікти.

На чому грунтується цей прогноз? У 1999 році цими вченими в одеській газеті «Слово» було опубліковано дослідження, в якому на найближчі два роки вдалося з точністю до місяця передбачити низку політичних подій, що відбулися на території України та Росії. Йшлося, зокрема, про конфлікт демонстрантів з силовими структурами, що стався в Києві 9 березня, та про відставку кабінету Прем'єр-міністра Віктора Ющенка.

Тепер ось — новий прогноз, що грунтується, як зазначають самі вчені, «на досвіді психології групового суб'єкта на державному рівні, поєднаному зі знаннями історії цих країн» та застосуванні «циклоїдної моделі часу». Вчені переконані: «...ряд вузлових моментів історичного виміру точно визначається масштабною мірою великого біологічного циклу».

Для звичайного читача цитована термінологія мало про що говорить. Суть зводиться ось до чого. В історичних датах чітко зафіксовано соціальні потрясіння й перевороти, характерні для перехідного періоду будь-якої країни. Науковці з Одеси теоретично розрахували й експериментально перевірили, що «великий біологічний цикл життєдіяльності для групового суб'єкта» дорівнює 7,65 року. На стикові цих циклів та їх чвертей (малих циклів), на думку футурологів, саме і зростає внутрішня напруженість групового суб'єкта, тобто суспільства.

Перший великий біологічний цикл для України як для самостійної держави розпочався, вважають Б. Цуканов та І. Шкляєв, з грудня 1991 року, з дня підписання Леонідом Кравчуком угоди в Біловезькій Пущі. Він закінчився у серпні 1999 року, що було позначено соціальними катаклізмами, які вчені передбачили.

Наступне різке посилення соціальної напруженості в Україні футурологи спрогнозували на кінець першої чверті другого великого циклу, що припадає на 22 липня.

Отже, «фатальна дата» визначена. «На наш погляд, — міркують футурологи, — природні закономірності історичного розвитку суспільства, що ведуть до можливих катаклізмів, державна влада зобов'язана знівелювати політичними та економічними методами, щоб ослабити напруженість у країні. Інакше можливі варіанти остаточної втрати незалежності України, у тому числі швидкої інтеграції з Російською Федерацією за білоруським сценарієм».

Запобігти пересторозі одеських футурологів можливості є. Поживемо—побачимо. Адже для першоквітневих жартів час ще не настав.

Георгій ВОРОТНЮК.

9.05.1941 — 24.06.2001

Передчасно пішов із життя генеральний директор колективного підприємства «Київтрактородеталь» Валерій Всеволодович Кузьминський.

Свою трудову діяльність В. Кузьминський розпочав у 1963 році змінним майстром на Мінському тракторному заводі. Пізніше працював старшим майстром, старшим інженером-технологом. Останні 30 років трудового життя В. Кузьминського були пов'язані з колективним підприємством «Київтрактородеталь», де він пройшов шлях від інженера-технолога до генерального директора.

Світла пам'ять про В. Кузьминського назавжди збережеться в серцях усіх, хто його знав та працював з ним.

Висловлюємо щире співчуття рідним, близьким і друзям покійного.

Колектив КП «Київтрактородеталь».

Танцюй, поки молодий

 Репортаж

Зранку святковий настрій дещо затьмарили хмари та дощ. А ще — майже повна відсутність інформації, де, хто і як буде вітати молодь з її святом. Тому довелося згадати попередні роки і пройтися «місцями концертної слави», сподіваючись на незмінність традицій. І не прогадав.

Щоправда, зміни таки відбулися. Приміром, на Співочому полі, де в попередні роки молодь окуповувала практично всі пагорби, цього разу, щоб потрапити до так званої VIP-зони, не потрібні були навіть перепустки. Іноді здавалося, що правоохоронців на акції «Крок у майбутнє» принаймні порівну з глядачами. Хоча виступи як молодих, так і вже відомих українських музикантів (серед них гурти «Кому вниз», «Мандри», «Гайдамаки») заводили з півоберту. Але ж знову — про це дійство практично ніхто не знав. Тому й доводилося продавцям численних яток, де цього разу все продавалося за досить помірними цінами, подумки підраховувати збитки. І заздрити колегам з Хрещатика та Європейської площі, де справді святкували День молоді.

До речі, цього разу на Європейській замість традиційних (і вже набридлих) концертів від «Таврійських ігор» з їх передбачуваною програмою були виступи учасників фестивалю «Червона рута». Як на мене, молодих і невідомих музикантів слухати значно цікавіше, ніж «метрів». Та й музика була на різні смаки: від року до популярної. А ще — величезні черги до продавців пива та «гарячих цуциків».

Чимало було й вуличних музикантів, які розташувалися вздовж Хрещатика. Репертуар — від жанру «що бачу, про те й співаю» до перуанських народних пісень.

А фінальним акордом святкування став уже традиційний феєрверк. Щоправда, цього разу ніхто не поспішав до метро на останній поїзд — завдяки приїзду Папи Римського одна з ліній метрополітену працювала цілодобово. Тож гуляли доти, доки не закінчувалися сили та гроші.

Богдан ДОВНИЧ.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

На власній панахиді не плакали, а потішалися

 Акції

Третій рік поспіль молодіжний театр Луганська «МЕТЛУГ» відзначає свій день... смерті

З такої нагоди метлугівці влаштували свого роду панахиду — спектакль на вулиці. Річ у тому, що вже три роки, як театр виселено з приміщення, оскільки він не міг платити за комунальні послуги. За весь цей час театр не знайшов собі кутка. І все-таки всі ці роки «МЕТЛУГ» брав участь у міжнародних театральних фестивалях і посідав призові місця.

Панахида відбувалася біля досі порожнього колишнього приміщення театру. Артисти та їхні шанувальники поклали квіти до рогу Плачу. А на керамічних плитах біля будинку театру зробили Поле чудес, закопавши в землю замість монет солодкі кульки «чупа-чупсів». Такою гіркою іронією була заповнена половина дня. Закінчилося триріччя спектаклем «Приборкання вогню», який було показано в луганському дитячому будинку. Безкоштовно, звичайно.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Джульєтта Національної опери

Якось директор Національної опери Анатолій Мокренко почув Сусанну Чахоян на концерті класу Євгенії Мірошниченко і, мабуть, запам'ятав арію Джульєтти в її виконанні. Бо коли зайшла мова про постановку опери Шарля Гуно, то саме молода виконавиця отримала провідну партію. Сусанна здобула за цю партію другу премію на міжнародному конкурсі в Будапешті, присвяченому опері Ш. Гуно «Ромео і Джульєтта».

В родині музикантів до її захоплення співом ставилися як до хобі, а фахово вона мала стати піаністкою. Та хоча Сусанна й виконала волю батьків, але одразу після закінчення навчання 1997 року послухалася свого покликання і поїхала до Києва вступати до Національної музичної академії. Її прослухала уславлена Євгенія Мирошниченко і, визначивши колоратурне сопрано, взяла до свого класу. «Забудь про музику» — сказала Євгенія Семенівна. І Сусанна почала з технічних вправ: своєю наполегливістю, працелюбністю вона не тільки здивувала професора, а й домоглася чудових результатів. І недарма вже у вересні 1999 року стала стажисткою Національної опери України, а в листопаді дебютувала партією Мюзетти в опері Дж. Пучіні «Богема».

А потім... — потім була робота над партією Лючії з опери Г. Доніцетті «Лючія ді Ламермур» і співпраця з маестро Миколою Дядюрою, який увів її до цієї опери.

Обдарована талантом, екзотичною південною красою, залюбленістю у свою творчу справу, співачка продовжує вчитися. Постійно відвідує клас свого улюбленого професора, вдивляється і вслуховується в партнерів по сцені, по краплинах збираючи досвід.

Олена ЛЕОНТОВИЧ.

На знімку: солістка Національної опери України Сусанна Чахоян.

...І власну молитву шепчу

 Теореми буття

В одному купе ми опинилися не випадково — вже втретє зустрічалися на журналістських заходах, тож знали, що додому повертатимемося одним поїздом. Довга дорога налаштовувала на відверту розмову...

Сусіда обережно помістив під сидінням коробку з якимось мудруватим дитячим конструктором. «Певне, онукові», — подумалося, зважаючи на вік супутника.

— Синові везу, — наче вгадав мої думки колега, — він у мене в першому класі вчиться. Диво, а не хлопчина! Метикуватий і науку схоплює на льоту.

— Один він у вас?

— Дітей у мене багато, найстарший уже завідувач відділу в райвонці. Втім, і дружин було багато, доки розуму не набрався... Страшенно боюся повернутися в своє колишнє життя.

...Пив я по-чорному! Але жінки мене любили. Розставалися зазвичай по-хорошому, залишалися друзями. З усіма підтримую стосунки. Ох і пив же! Усе пропивав. Траплялося, як у тому анекдоті: якби батько не пив, то й хліба дітям не було б за що купити. Якось дружина два мішки пляшок здала і на виручені гроші пічинки купила — дуже люблю смажену печінку з картоплею. Ще півбалкона пляшок залишилося, та Ніна вже посоромилася їх нести. Переживала за мене дуже, за мою репутацію. Тисячу разів клявся кинути оковиту. Та кидали мене...

Дуже шкодую, що стільки років втратив через горілку. Ось уже 55 стукнуло, страшно стає — адже таке коротке життя нам відпущено.

...Кілька років, як я поховав маму. Вона мене сама ростила, і я в неї один. Гірко засмучував її, плакала постійно. Молила Бога, щоб послав мені зцілення. І тепер її любов допомагає. Завжди, особливо перед відповідальною справою, йду до мами. На могилу. Розповім, наче висповідаюся, вона мене з небес благословляє, і все складається. Найбільше, чого прошу, — не дати повернутися в минуле. Хоча колишнє життя — то веселе, безхмарне, безтурботне існування, де немає жодних проблем. Та я страхаюся його. Твердо переконаний: ні вдома, ні на роботі не треба влаштовувати свят, дат, навіть днів народження. Ніяких гостей з пляшкою! Це злочин — втрачати дорогоцінні миті життя на спілкування «за чаркою». Це ж так здорово — бути тверезим! Я тепер стільки читаю, побачив дружину, сина. Щоправда, друзі ображаються, що не підтримую компанію — бо все оточення питуще. Інколи й Оля скаржиться: нестерпний став, вимагаю багато, прискіпуюся. Адже вона втратила незаперечний козир. Раніше, коли я їй у чомусь дорікав, вона одразу: «А ти не пий!». Тепер їй нічим «бити». Я ж і на роботі «тягну лямку», і вдома господарем став: хазяйновито за будинок, двір узявся. Паркан «крутий» поставив, і все сам, своїми руками. Друзі жартують: «Дивись, тепер рекет об'єкт для наїзду по воротях обирає». Пишу багато. Де яка «халтурка», все беру. Ночами сиджу на кухні, друкую. Адже розумом Господь не обділив, до науки тямущий, журфак — моя третя освіта... До церкви став заходити, не часто, правда. Свічку поставлю і власну молитву шепчу: не дай, Боже, повернути назад...

Алла БРУСИЛОВА.

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311112.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Засновник і видавець — Верховна Рада України